

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ**

ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 2004-2006

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΘΕΜΑ:

**«ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»**

ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
2. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ.....	8
3. ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΟ ΠΤΥΧΙΟ (ΜΕΛ).....	9
3.1 ΠΤΥΧΙΟ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 13).....	9
3.2 ΠΤΥΧΙΟ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 18).....	16
3.3 ΠΤΥΧΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 14).....	25
3.4 ΠΤΥΧΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ (ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 5).....	35
4. ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΟ ΠΤΥΧΙΟ (ΜΕΚ).....	44
5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ.....	45
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	

Πρόλογος

Η Μηχανική του Περιβάλλοντος ως επιστημονικός τομέας έχει πάρει την μορφή που έχει σήμερα στα διάφορα πανεπιστήμια του κόσμου κάτω από την πίεση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Το επάγγελμα του Περιβαλλοντολόγου Μηχανικού έχει πλέον ωριμάσει αρκετά ώστε να τον καθιστά ικανό να είναι σε ηγετική θέση και να συνεργάζεται με άλλους Μηχανικούς, Χημικούς, Βιολόγους και Τοξικολόγους. Ο πτυχιούχος του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, ο οποίος ορίζεται και ως «Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός» έχει ως κύρια δραστηριότητα την ενασχόληση με: τον σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων για την προστασία, ανάπτυξη και εν γένει διαχείριση του Περιβάλλοντος, την εκπόνηση ή τον έλεγχο προγραμμάτων διαχείρισης φυσικών ή ανθρωπογενών περιβαλλοντικών συστημάτων, καθώς επίσης και τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων τεχνικών έργων ή άλλων δραστηριοτήτων με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός, επομένως, θα πρέπει να μπορεί να απασχολείται σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες Μηχανικών σε θέματα της επιστήμης του, καθώς επίσης και στην εκπαίδευση για τη διδασκαλία μαθημάτων περιβαλλοντικής αγωγής. Δεδομένου ότι η σημερινή μας κοινωνία χαρακτηρίζεται από μία συνεχή τάση προς την κατεύθυνση της τεχνολογικής προόδου, οι ικανότητες και οι γνώσεις του Μηχανικού Περιβάλλοντος θα είναι συνεχώς αναγκαίες και θα βρίσκονται πάντα σε μεγάλη ζήτηση στην Ελλάδα και στον υπόλοιπο κόσμο.

Παρόλα αυτά, αν και το επαγγελματικό αντικείμενο του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι ευρύ, δεν υπάρχει ρητή αναγνώριση των σχετικών επαγγελματικών του δικαιωμάτων. Αντιθέτως, τα επαγγελματικά δικαιώματα του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι πολύ περιορισμένα, με αποτέλεσμα να μην του επιτρέπεται να διαθέσει τις γνώσεις του για την επίλυση των διαφόρων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο (ΤΕΕ) σαν συλλογικό όργανο διεκδίκησης των δικαιωμάτων των Μηχανικών, οφείλει να βοηθήσει στην προσπάθεια των μελών του Μηχανικών Περιβάλλοντος για την διεκδίκηση και αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων του κλάδου τους. Στην κατεύθυνση αυτή, η Μόνιμη Επιτροπή Περιβάλλοντος του ΤΕΕ/TAK πρότεινε στη Διοικούσα Επιτροπή του Τμήματος την έκδοση του παρόντος, που θα συνόμιζε τα προβλήματα και τα κωλύματα που συναντά ο Μηχανικός Περιβάλλοντος καθημερινά στην αγορά εργασίας και θα προέβαλε τις ικανότητες, τις γνώσεις και τα δικαιώματά του.

Η συγκεκριμένη πρόταση έγινε αποδεκτή από τη Διοικούσα Επιτροπή και ανατέθηκε σε μια ομάδα οκτώ μελών του ΤΕΕ/TAK η συγγραφή του παρόντος υπό το συντονισμό του Κων/νου Τσαγκαράκη Επίκουρου καθηγητή ΔΠΘ. Η ομάδα των οκτώ μελών αποτελείται από τους:

Αποστολάκη Μαρία, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc.

Βουμβουλάκη Ευαγγελία, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc.

Γενειατάκης Μανόλης, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc.

Γεωργάτου Χριστίνα, Μηχανικός Περιβάλλοντος

Μακρυπόδης Γιώργος, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc.

Πατρικαλάκη Ελευθερία, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc.

Περυσινάκη Αγάπη, Μηχανικός Περιβάλλοντος

Πουντουράκης Αντώνης, Μηχανικός Περιβάλλοντος M.Sc.

---

1. Εισαγωγή

Η Μηχανική του Περιβάλλοντος ως επιστημονικός τομέας έχει πάρει την μορφή που έχει σήμερα στα διάφορα πανεπιστήμια του κόσμου κάτω από την πίεση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η επικρατούσα λογική είναι ότι το Περιβάλλον δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ως ειδικευση άλλης ειδικότητας Μηχανικού, αλλά απαιτεί μια εντελώς διαφορετική θεώρηση, διαφορετική αφετηρία προβληματισμού, σε μια συστημική, διεπιστημονική, ολική αντιμετώπιση του θέματος της Ανάπτυξης, της Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπου οι άλλες ειδικότητες Μηχανικών συμμετέχουν με συγκεκριμένο και προκαθορισμένο ρόλο, στο βαθμό που αυτό κρίνεται αναγκαίο. Είναι μια αναγκαιότητα που την επιβάλλουν τα νέα δεδομένα, οι νέες προοπτικές: πληροφορική, βιοτεχνολογία, βιώσιμη ανάπτυξη, περιβαλλοντική ηθική, ενεργειακή "κρίση", κλπ.

Τα συμπεράσματα της Διεθνούς Διάσκεψης του Ρίο (1992), κυρίως ως προς τις έννοιες και τη φιλοσοφία της Βιώσιμης ή Αειφόρου Ανάπτυξης (Sustainable Development), καθιστούν τη Μηχανική Περιβάλλοντος ένα αναγκαίο επιστημονικό κλάδο για την ευημερία της ανθρωπότητας, ένα προϊόν της διαμορφωμένης νέας νοοτροπίας ως προς τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση. Ο Μηχανικός Περιβάλλοντος καλείται να αναγνωρίσει, να μελετήσει και να επιλύσει προβλήματα που εμπλέκουν πλήθος τεχνικών, κοινωνικών, οικολογικών και οικονομικών παραγόντων, όπου σημασία έχει η ολοκληρωμένη θεώρηση και αντιμετώπιση. Τα αντικείμενα επαγγελματικής ενασχόλησης του Μηχανικού Περιβάλλοντος μπορεί να περιλαμβάνουν και τα ακόλουθα:

- Μελέτες-Έρευνες Ρύπανσης, που αφορούν στον αέρα, το νερό ή το έδαφος.
- Μελέτες Αποκατάστασης περιοχών που έχουν ρυπανθεί ή χρειάζονται αλλαγή χρήσης (π.χ. εγκαταλεημένα λατομεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις), Μελέτες Συστημάτων Αντιρρυπαντικής Τεχνολογίας.
- Εγκαταστάσεις Καθαρισμού Αποβλήτων (βιομηχανιών, βιοτεχνιών, κτιριακών συγκροτημάτων, πόλεων).
- Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων (δημόσια έργα, απόβλητα, απορρίμματα, κτίρια, βιομηχανικές μονάδες), Σύμβουλοι Περιβαλλοντικής Πολιτικής (Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, Δημόσιος Τομέας, Οργανισμοί Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, Ένοπλες Δυνάμεις, Εκκλησία, κλπ).
- Περιβαλλοντικοί Έλεγχοι Βιομηχανικών Προϊόντων.
- Εποπτεία Εφαρμογής Διατάξεων Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας και Προδιαγραφών Περιβαλλοντικής Συμβατότητας Έργων και Εγκαταστάσεων, Μελέτες-Έρευνες Διαχείρισης και Προστασίας περιβαλλοντικά ευαίσθητων ή ιδιαίτερου οικολογικού ενδιαφέροντος και αισθητικού κάλλους περιοχών. Μελέτες Διαχείρισης Στερεών Απορριμμάτων (συλλογή, ανακύκλωση, μεταφορά, υγειονομική ταφή).
- Στελέχη εργοληπτικών εταιριών Η' τάξεως, όπου από τη νομοθεσία υποχρεούνται να χρησιμοποιούν "Μηχανικούς εξειδικευμένους σε θέματα περιβάλλοντος" (Π.Δ, 368/2-12-1994).

Στην Ελλάδα λειτουργούν δύο Τμήματα Μηχανικών Περιβάλλοντος, στο Πολυτεχνείο Κρήτης και στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Σύμφωνα με τα Π.Δ. 365/1993 και Π.Δ. 232/1995 στους διπλωματούχους των Τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος μπορούν να ανατίθενται:

α. Η διοίκηση και στελέχωση υπηρεσιών του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, καθώς και Διεθνών Οργανισμών, που σχετίζονται με σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας, ανάπτυξης και εν γένει διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και την παραγωγή δημοσίων και ιδιωτικών τεχνικών και βιομηχανικών έργων που αφορούν στο περιβάλλον.

β. Η εκπόνηση και/ ή ο έλεγχος μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

γ. Εκπαιδευτικά και συμβουλευτικά καθήκοντα σε θέματα περιβάλλοντος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα.

Ο Μηχανικός Περιβάλλοντος επίσης ασχολείται:

- α) Με το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων για την προστασία, ανάπτυξη και εν γένει διαχείριση του περιβάλλοντος.
- β) Με την εκπόνηση ή και τον έλεγχο μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα.
- (γ) Απασχολείται σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες Μηχανικών, σε θέματα της επιστήμης του, καθώς επίσης και στην εκπαίδευση για τη διδασκαλία μαθημάτων περιβαλλοντικής αγωγής.

Τα Τμήματα απονέμουν το Δίπλωμα του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Για την απόκτηση του Διπλώματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος απαιτούνται 10 εξάμηνα Σπουδών, εκ των οποίων τα 9 είναι αφιερωμένα στη διδασκαλία των μαθημάτων, ενώ κατά τη διάρκεια του 10ου εξαμήνου εκπονείται η Διπλωματική Εργασία. Η αποστολή κάθε Τμήματος είναι:

- Να καλλιεργεί και να προάγει, με την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα, την επιστήμη του Μηχανικού που αναφέρεται στη διαχείριση και προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Να παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίσουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική, ερευνητική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- Να συμβάλλει ουσιαστικά στην εμπέδωση και ενεργοποίηση του αισθήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και ευθύνης για το περιβάλλον και στην ανάπτυξη μεθόδων και τεχνικών προστασίας του περιβάλλοντος, βελτίωσης της ποιότητας ζωής και προφύλαξης της δημόσιας υγείας.
- Να παράγει τεχνικά στελέχη υψηλής στάθμης ικανά για τη Διοίκηση, το Σχεδιασμό και τη Διαχείριση προγραμμάτων, έργων και πολιτικών σε θέματα περιβάλλοντος.
- Να εκπαιδεύει και επιμορφώνει στελέχη της Εκπαίδευσης, του Δημοσίου Τομέα, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων κοινωνικών ομάδων και φορέων σε περιβαλλοντικά θέματα που αναφέρονται στο χώρο ευθύνης και αρμοδιότητας των πιο πάνω φορέων και οργανισμών. Να προσφέρει υπηρεσίες Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης σε πτυχιούχους Μηχανικούς.

Στους διπλωματούχους του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος μπορούν να ανατίθενται:

- Η διοίκηση και στελέχωση υπηρεσιών του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, καθώς και Διεθνών Οργανισμών, που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας, ανάπτυξης και εν γένει διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και την παραγωγή δημοσίων και ιδιωτικών τεχνικών και βιομηχανικών έργων που αφορούν στο περιβάλλον.
- Η εκπόνηση και/ή ο έλεγχος μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Εκπαιδευτικά και συμβουλευτικά καθήκοντα σε θέματα περιβάλλοντος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα.

Ο Μηχανικός Περιβάλλοντος καλείται να αναγνωρίσει, να μελετήσει και να επιλύσει προβλήματα που εμπλέκουν πλήθος τεχνικών, κοινωνικών, οικολογικών παραγόντων, όπου σημασία έχει η συστηματική και ολοκληρωμένη θεώρηση και αντιμετώπιση. Η τέχνη και η επιστήμη του Μηχανικού Περιβάλλοντος ευρίσκονται στην κατανόηση της διαπλοκής αυτής και της διαμόρφωσης πλαισίων αναζήτησης ισορροπιών μέσα από τεχνικά άρτια και οικονομικά βέλτιστες λύσεις. Ήδη, η κοινωνία έχει προηγηθεί, καταδεικνύοντας την ανάγκη ύπαρξης της νέας αυτής ειδικότητας μηχανικού, που πλεονεκτεί σε σχέση με τις άλλες, σ' ένα ρόλο ρυθμιστή των ισορροπιών μεταξύ κοινωνικών, φυσικών και οικονομικών δυνάμεων, μέσα στα υφιστάμενα πλαίσια της ηθικής και της κοινωνικής αποδοχής.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η επαγγελματική εξειδίκευση του Μηχανικού Περιβάλλοντος καλύπτει ευρύ φάσμα αντικειμένων, μεταξύ των οποίων:

- Σχεδιασμός, κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων καθαρισμού υγρών αποβλήτων και απορροών από αστικές περιοχές, βιομηχανίες ή βιοτεχνίες.
- Σχεδιασμός, κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας αερίων εκπομπών.
- Σχεδιασμός, κατασκευή και λειτουργία συστημάτων συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και διάθεσης αστικών απορριμμάτων.

- Σχεδιασμός, κατασκευή και λειτουργία συστημάτων αποθήκευσης, μεταφοράς και διάθεσης βιομηχανικών τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων.
- Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων έργων, αναπτυξιακών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων.
- Μελέτες, εφαρμογή, έλεγχος και πιστοποίηση μέτρων που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη, π.χ. μελέτες ανάλυσης κύκλου ζωής, μελέτες καταχώρησης επιχειρήσεων στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS – Eco Management and Audit Scheme), Μελέτες περιβαλλοντικής διαχείρισης και πιστοποίηση σύμφωνα με το ISO 14001.
- Μελέτες διαχείρισης ατμοσφαιρικής ρύπανσης αστικών και βιομηχανικών περιοχών.
- Μελέτες διαχείρισης ρύπανσης επιφανειακών, παράκτιων και υπόγειων νερών.
- Μελέτες διαχείρισης στερεών απορριμμάτων (πρόληψη, συλλογή, ανακύκλωση, μεταφορά, υγειονομική ταφή).
- Μελέτες αποκατάστασης περιοχών που έχουν ρυπανθεί ή προορίζονται για αλλαγή χρήσης (π.χ. εγκαταλελειμμένες χωματερές, λατομεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις).
- Μελέτες ενεργειακές, συγκοινωνιακές, χωροταξικές.
- Μελέτες ελέγχου θορύβου και ιονίζουσών ακτινοβολιών.
- Μελέτες ολοκληρωμένης διαχείρισης περιβαλλοντικά ευαίσθητων ή ιδιαίτερου οικολογικού ενδιαφέροντος και αισθητικού κάλλους περιοχών (π.χ. υδροβιότοπων).
- Σχεδιασμός, εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων μέτρησης ρύπανσης αέρα, νερών και εδάφους.
- Σχεδιασμός και εκτέλεση προγραμμάτων μέτρησης ρυπαντικών φορτίων στα αέρια, υγρά και στερεά απόβλητα από αστικές, βιομηχανικές και διάχυτες πηγές.
- Περιβαλλοντικοί έλεγχοι βιομηχανικών προϊόντων, αναλύσεις περιβαλλοντικής επίδοσης επιχειρήσεων.
- Εποπτεία εφαρμογής διατάξεων περιβαλλοντικής νομοθεσίας και προδιαγραφών περιβαλλοντικής συμβατότητας έργων και εγκαταστάσεων.
- Χορήγηση εργοληπτικών πτυχίων κάθε βαθμίδας, όπου από τη νομοθεσία απαιτείται η συμμετοχή «Μηχανικών εξειδικευμένων σε θέματα περιβάλλοντος» (Π.Δ. 368/1994).
- Μελέτες διαχείρισης και λειτουργίας υδραυλικών έργων και κατασκευών.
- Υδρολογικές μελέτες.
- Υδρογεωλογικές Μελέτες (ροής υπογείων υδάτων και μεταφοράς ρύπων).

Επομένως, το επαγγελματικό αντικείμενο του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι ευρύ και γι' αυτό θα έπρεπε να υπάρχει ρητή αναγνώριση των σχετικών επαγγελματικών του δικαιωμάτων. Αντιθέτως όμως, τα επαγγελματικά δικαιώματα του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι πολύ περιορισμένα, με αποτέλεσμα να μην του επιτρέπεται να διαθέσει τις γνώσεις του για την επίλυση των διαφόρων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Όπως γίνεται αντιληπτό από τα παραπάνω, οι κατηγορίες μελετών που καλύπτουν τα αντικείμενα ενασχόλησης του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι τουλάχιστον:

- Κατηγορία 13: Μελέτες Υδραυλικών Έργων και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων
- Κατηγορία 14: Ενεργειακές Μελέτες.
- Κατηγορία 18: Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων
- Κατηγορία 27: Περιβαλλοντικές Μελέτες

Στην παρούσα εργασία αναλύεται το φαινόμενο του αποκλεισμού του Μηχανικού Περιβάλλοντος από το άρρηκτο δικαίωμά του υπογραφής Περιβαλλοντικών Μελετών πριν την έλευση της τετραετίας, όπως προστάζει η ισχύουσα νομοθεσία για τις άλλες ειδικότητες Μηχανικών, αδικώς όμως συμπαρασύρει και τους κατ' εξοχήν ειδικούς. Είναι σαφές ότι παράνομα αφαιρείται το δικαίωμα από τους διπλωματούχους Μηχανικούς Περιβάλλοντος να εκπονούν και να υπογράφουν Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ιδιωτικών έργων, πρακτική που δεν εφαρμόζεται σε καμία άλλη κατηγορία μελετών επίσης πολύ μεγάλης σπουδαιότητας.

Επιπλέον, γίνεται εκτενής αναφορά σε τέσσερις βασικές κατηγορίες μελετών, οι οποίες αποτελούν βασικό γνωστικό αντικείμενο του Μηχανικού Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα διδασκόμενα μαθήματα στα δύο Τμήματα και θα έπρεπε να μπορούν να υπογράφονται από τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος. Η σειρά, με την οποία αναλύονται οι διεκδικούμενες Κατηγορίες Μελετών αντιπροσωπεύει τη σειρά προτεραιότητας και σπουδαιότητας για τους

Μηχανικούς Περιβάλλοντος. Αναλύεται επίσης και το φαινόμενο αποκλεισμού τους από το Μητρώο Εργοληπτών και Κατασκευαστών (ΜΕΚ).

Τέλος, γίνεται λόγος για το δικαίωμα του Μηχανικού Περιβάλλοντος να συμμετέχει στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα, όπως ορίζει το Π.Δ. ίδρυσης των Τμημάτων, και τον άδικο αποκλεισμό του από αυτό τον τομέα απασχόλησης.

---

2. Περιορισμός του Δικαιώματος Υπογραφής

Στο Π.Δ. 256/98, με το οποίο συμπληρώνονται οι κατηγορίες μελετών με την Κατηγορία 27 «Περιβαλλοντικές Μελέτες», γίνεται για πρώτη φορά αναφορά σχετικά με την προϋπόθεση κατοχής του παραπάνω μελετητικού πτυχίου για την εκπόνηση μελετών ιδιωτικών έργων.

Κανένα άλλο μελετητικό πτυχίο άλλης Κατηγορίας αντίστοιχης σπουδαιότητας (π.χ. Κατ. 08 Στατικές Μελέτες), δεν απαιτείται για ιδιωτικά έργα. Τα μελετητικά πτυχία σύμφωνα με το αρχικό Π.Δ. 541/1978 «Περί κατηγοριών μελετών» εισήχθησαν για τον έλεγχο ανάθεσης δημοσίων έργων. Κάθε μηχανικός αποκτά δικαίωμα υπογραφής, των αναγνωρισμένων σύμφωνα με τα επαγγελματικά δικαιώματα του κλάδου του Κατηγοριών μελετών, ύστερα από τέσσερα χρόνια.

Το γεγονός ότι το μελετητικό Πτυχίο Κατηγορίας 27 απαιτείται και για τα ιδιωτικά έργα, σε συνδυασμό με τη στέρηση άλλων μελετητικών Πτυχίων από τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος (π.χ. Κατ. 13 «Υδραυλικές Μελέτες»), τους καθιστά ουσιαστικά άνεργους για τα πρώτα τέσσερα χρόνια από την απόκτηση του πτυχίου τους.

Από την παρούσα ομάδα εργασίας έγινε μία προσπάθεια άρσης του όρου των ιδιωτικών έργων, συγκρίνοντας το παλαιότερο Π.Δ. 541/78 με το Π.Δ. 256/98 και αποδίδοντας το καθεστώς απαίτησης Κατηγορίας 27 σε λανθασμένη ερμηνεία του Π.Δ. 256/98 από την ερμηνευτική εγκύκλιο με αρ. Πρωτ. οικ. 68265/2.10.2000 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.. Επισημάνθηκε ταυτόχρονα με την δημιουργία του τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, η ύπαρξη ολοκληρωμένης επιστημονικά και τεχνικά ειδικότητας για την διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος, η έλλειψη της οποίας κατά τη χρονική περίοδο έκδοσης του Π.Δ. 256/98 δικαιολογούσε το χρονικό διάστημα των τεσσάρων ετών ακόμα και για τα ιδιωτικά έργα.

Στο Παράρτημα επισυνάπτεται η σχετική επιστολή που στάλθηκε στο Τ.Ε.Ε. και τον Υπουργό Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., καθώς και η απάντηση που λάβαμε.

3. ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΟ ΠΤΥΧΙΟ (ΜΕΛ)

3.1 Πτυχίο Υδραυλικών Μελετών (Κατηγορία 13)

Η κατηγορία αυτή των μελετών, όπως δηλώνεται στο Π.Δ. 541/1978, περιλαμβάνει
(α) μελέτες χωρικής διευθέτησης και μεταφοράς υδάτων και αποβλήτων,
(β) μελέτες επεξεργασίας υδάτων και αποβλήτων.

Και οι δύο αυτές υποκατηγορίες μελετών αφορούν κυρίως έργα υποδομής και έτσι έχουν παραδοσιακά αποδοθεί κατ' αποκλειστικότητα στους Πολιτικούς Μηχανικούς και τους Αγρονόμους & Τοπογράφους Μηχανικούς.

Αναλύοντας την κατηγορία Υδραυλικών Μελετών παρατηρούμε ότι η πρώτη υποκατηγορία (α) αφορά σε μελέτες διαχείρισης υδατικών πόρων, καθώς και μελέτες ύδρευσης – αποχέτευσης και η δεύτερη υποκατηγορία (β) αφορά στην φυσική, χημική και βιολογική επεξεργασία των υδάτων ή των αποβλήτων.

Επομένως, το αντικείμενο της κατηγορίας Υδραυλικών Μελετών (13) δεν αποτελεί αποκλειστικότητα του Πολιτικού Μηχανικού και του Αγρονόμου & Τοπογράφου Μηχανικού, αλλά εμπίπτει στο γνωστικό πεδίο και του Μηχανικού Περιβάλλοντος, με βάση τα μαθήματα που διδάσκονται στα δύο τμήματα (Πολυτεχνείο Κρήτης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο).

Απόδειξη αυτού αποτελεί το γεγονός ότι οι πρώτοι απόφοιτοι του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου αιτήθηκαν και έλαβαν μελετητικό πτυχίο Α τάξης στην κατηγορία Υδραυλικών Μελετών (13), κάτι που δεν συνέβη με τους επόμενους απόφοιτους.

Στους πίνακες που ακολουθούν (Πίνακες 1-3) παρουσιάζεται συγκεντρωτικά ο αριθμός των μέγιστων και ελάχιστων διδασκόμενων μαθημάτων, ανά ειδικότητα και τμήμα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των δύο υποκατηγοριών των Υδραυλικών Μελετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΜΠ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΔΠΘ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	13	20	15	14	14	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	4	5	4	5	7	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	70	64	71	61	59	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	5,71%	7,81%	5,63%	8,20%	11,86%	7,84%

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΓΡΟΝΟΜΟΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΜΠ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	10	12	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	4	3	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	61	55	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	6,56%	5,45%	6,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	13	14	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	10	8	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	65	72	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	15,38%	11,11%	13,25%

Αξίζει να σημειωθεί, ότι ο μέγιστος αριθμός υδραυλικών μαθημάτων τόσο στους Πολιτικούς Μηχανικούς όσο και στους Αγρονόμους & Τοπογράφους Μηχανικούς αντιστοιχεί σε κατευθύνσεις Υδραυλικού Μηχανικού και Συγκοινωνιών & Υδραυλικών Έργων, αντίστοιχα. Αντιθέτως, ο ελάχιστος αριθμός υδραυλικών μαθημάτων των παραπάνω ειδικοτήτων αντιστοιχεί σε κατευθύνσεις που ουδεμία σχέση έχουν με Υδραυλικά Έργα. Παρόλα αυτά, οι Πολιτικοί Μηχανικοί και οι Αγρονόμοι & Τοπογράφοι Μηχανικοί όλων των κατευθύνσεων έχουν ίσο δικαίωμα υπογραφής Υδραυλικών Μελετών (Κατηγορία 13).

Από τους παραπάνω πίνακες προκύπτει, ότι με βάση το ελάχιστο ποσοστό διδασκόμενων μαθημάτων που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των δύο υποκατηγοριών των Υδραυλικών Μελετών, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος υπερτερούν τόσο σε σχέση με τους Πολιτικούς Μηχανικούς, όσο και με τους Αγρονόμους & Τοπογράφους Μηχανικούς. Συγκεκριμένα, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος έχουν μέσο ποσοστό ελάχιστων διδασκόμενων υδραυλικών μαθημάτων 13,25%, οι Πολιτικοί Μηχανικοί 7,84%, ενώ οι Αγρονόμοι & Τοπογράφοι Μηχανικοί μόλις 6%.

Συγκρίνοντας τον ελάχιστο αριθμό διδασκόμενων μαθημάτων που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των δύο υποκατηγοριών των Υδραυλικών Μελετών παρατηρούμε πως για τους Πολιτικούς Μηχανικούς ο αριθμός αυτός κυμαίνεται από 4 έως 7 μαθήματα, για τους Αγρονόμους & Τοπογράφους Μηχανικούς από 3 έως 4 μαθήματα και για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος από 8 έως 10!!

Είναι επομένως παράδοξο το γεγονός ότι οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος δεν έχουν δικαίωμα υπογραφής Υδραυλικών Μελετών, αν και το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εμφανώς ευρύτερο σε σχέση με εκείνο των Πολιτικών Μηχανικών και των Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών με κατεύθυνση διαφορετική των Υδραυλικών Έργων.

Είναι επομένως εμφανές, ότι δεν ισχύει ο ισχυρισμός του Τμήματος Μητρώου Μελετητών του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για μη εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στην Κατηγορία 13 με τη δικαιολογία ότι «το δικαίωμα εγγραφής στην κατηγορία των Υδραυλικών Μελετών πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τη δεδομένη εκάστοτε επιστημονική ειδικότητα του ενδιαφερόμενου, που αποκτάται με τον κύριο τίτλο σπουδών και δεν διευρύνεται με την παρακολούθηση συγκεκριμένων μαθημάτων σε μεταπτυχιακό επίπεδο, η οποία παρέχει γενικές ή στοιχειώδεις σχετικές επιστημονικές γνώσεις», όπως αυτολεξεί αναγράφεται στις απορριπτικές απαντήσεις του στις αιτήσεις και ενστάσεις των Μηχανικών Περιβάλλοντος.

Τέλος, το γεγονός ότι οι πρώτοι απόφοιτοι Μηχανικοί Περιβάλλοντος αιτήθηκαν και έλαβαν μελετητικό πτυχίο Α τάξης στην κατηγορία Υδραυλικών Μελετών (13), αντιτίθεται στη φιλοσοφία της ισοτιμίας μεταξύ των αποφοίτων της ίδιας σχολής.

Αναλυτικά τα παραπάνω διδασκόμενα μαθήματα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Υδραυλικών Μελετών, παρουσιάζονται στους αντίστοιχους Πίνακες 4-12.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Μηχανική των Ρευστών	4ο	5	Ροή με Ελεύθερη Επιφάνεια	7ο	10	Υπολογιστική Υδραυλική	8ο	
2	Τεχνική Υδρολογία	5ο	6	Υδροηλεκτρικά Έργα	8ο	11-13	Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Νερού και Βιομηχανικών Αποβλήτων	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	ΕΠΙΛΟΓΗ 3
3	Εφαρμοσμένη Υδραυλική	5ο	7	Τεχνολογία Συστημάτων Υδατικών Πόρων	9ο		Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας και Διάθεσης Αστικών Αποβλήτων	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
4	Τυπικά Υδραυλικά Έργα	6ο	8	Εγγειοβελτιωτικά Έργα	9ο		Πειραματική Υδραυλική	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
			9	Υπόγεια Νερά	9ο		Υδραυλικές Κατασκευές – Φράγματα	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							Περιβαλλοντική Ρευστομηχανική	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							Ανάλυση Συστημάτων Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							Στοχαστική Υδρολογία	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Μηχανική των Ρευστών	3ο	6	Υπολογιστική Υδρολογία	7ο	7-10	Υδραυλική Ανοιχτών Αγωγών	8ο/ΚΑΤΕΥΘ.	ΕΠΙΛΟΓΗ 4
2	Υδραυλική	4ο					Υδραυλική Υπογείων Ροών	8ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
3	Υπόγεια Υδραυλική και Υδρολογία	5ο					Αριθμητικές Μέθοδοι στην Υδραυλική και Υδραυλικά Έργα	8ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
4	Υδραυλικά Έργα I	5ο					Τεχνική Ποταμών I: Μεταφορά Φερτών Υλών-Στρωματώδεις Ροές	8ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
5	Υδραυλικά Έργα II	7ο					Μαθηματικά Ομοιώματα Ρύπανσης και Λειτουργίας Υδατικών Οικοσυστημάτων	8ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							11 Μη Μόνιμες Ροές	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							12 Υδρομετρία και Υδραυλικά Ομοιώματα	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							13 Υδρολογική Σύμβαση και Προσομοίωση	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							14 Τεχνική Ποταμών II: Σχεδιασμός Έργων και Διαχείριση	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							15 Υδροδυναμικά Έργα	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							16 Διαχείριση Υδατικών Πόρων	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							17 Περιβαλλοντική Υδραυλική	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							18 Επεξεργασία Βιομηχανικών Αποβλήτων	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							19 Εκμετάλλευση και Προστασία των Υπογείων Υδατικών Πόρων	10ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
							20 Μελέτη και Κατασκευή Δικτύων Άρδευσης και Αποστράγγισης	10ο/ΚΑΤΕΥΘ.	

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)									
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Ρευστομηχανική	4ο	5	Υδραυλική Περιβάλλοντος	7ο	13	Υπόγεια Νερά (Προέλευση-Ανάπτυξη)	5ο	
2	Υδραυλική	5ο	6	Υπολογιστική Μηχανική Ρευστών	7ο	14	Εισαγωγή στα Φράγματα και Συνοδά Έργα	6ο	ΕΠΙΛΟΓΗ 1
3	Τεχνική Υδρολογία	5ο	7	Πειραματική Υδραυλική	8ο		Υδραυλική των Υπογείων Υδάτων	6ο	
4	Αστική Υδραυλική	6ο	8	Εγγειοβελτιωτικά Έργα	8ο	15	Αποχετεύσεις	7ο/ΚΑΤΕΥΘ.	ΕΠΙΛΟΓΗ 1
			9	Εγκαταστάσεις Καθαρισμού Λυμάτων	8ο		Υδραυλική Ανοικτών Αγωγών	7ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
			10	Υδροδυναμικά Έργα	9ο		Διαχείριση Υδατικών Πόρων	7ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
			11	Υπολογισμός Υδραυλικών Έργων	9ο				
			12	Ποτάμια Υδραυλική και Τεχνικά Έργα	9ο				

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)									
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Μηχανική των Ρευστών	4ο	6	Αριθμητικές Μέθοδοι στην Υδραυλική και Υδραυλικά Έργα	7ο	14	Εγγειοβελτιωτικά Έργα	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.	
2	Υδραυλική	5ο	7	Επεξεργασία Αστικών και Βιομηχανικών Αποβλήτων	7ο				
3	Υδρολογία	6ο	8	Διαχείριση Υδατικών Πόρων	8ο				
4	Υπόγεια Υδραυλική	6ο	9	Διευθετήσεις Ποταμών και Χειμάρρων	8ο				
5	Δίκτυα Ύδρευσης-Αποχέτευσης	7ο	10	Στοχαστική Υδρολογία	8ο				
			11	Περιβαλλοντική Ρευστομηχανική	9ο				
			12	Συστήματα Υδατικών Πόρων	9ο				
			13	Πειραματική Υδραυλική	9ο				

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)									
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ				
1	Ρευστομηχανική	4ο	8	Υπολογιστική Υδραυλική	7ο/ΚΑΤΕΥΘ.	ΕΠΙΛΟΓΗ 4			
2	Υδραυλική	5ο		Εργαστηριακά Θέματα Υδραυλικής Μηχανικής	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.				
3	Καθαρισμός Νερού	5ο		Διάθεση Υγρών Αποβλήτων	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.				
4	Υδρολογία	6ο	9-12	Υπόγεια Ύδατα	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.				
5	Επεξεργασία Λυμάτων	6ο		Διαχείριση και Εξυγίανση Υδατικών Πόρων	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.				
6	Στοιχεία Υδραυλικών Έργων	7ο		Παράκτια Υδραυλική	9ο/ΚΑΤΕΥΘ.				
7	Υδρεύσεις-Αποχετεύσεις	7ο	13	Υπολογιστική Υδραυλική	10ο/ΚΑΤΕΥΘ.				
			14	Υδροδυναμική Κόλπων και Ταμιευτήρων	10ο/ΚΑΤΕΥΘ.				

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΓΡΟΝΟΜΟΙ & ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Μηχανική των ρευστών	5ο	5	Εγχειοβελτιωτικά Έργα	8ο
2	Εφαρμοσμένη Υδραυλική	6ο	6	Υδραυλικές κατασκευές	8ο
3	Τεχνική Υδρολογία	6ο	7	Υδρολογία Υπογείων Νερών	8ο
4	Υδραυλικά Έργα	7ο	8	Διευθετήσεις υδατορεμάτων	9ο
			9	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων	9ο
			10	Διαχείριση Υδατικών Πόρων	9ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΑΓΡΟΝΟΜΟΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Εφαρμοσμένη Υδραυλική	4ο	4	Διαχείριση και Επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων	7ο
2	Υδραυλική Ανοιχτών Αγωγών	5ο	5	Περιβαλλοντική Τεχνική Ι - Αποχετεύσεις	7ο
3	Τεχνική Υδρολογία	6ο	6	Ποτάμια Υδραυλική και Διευθετήσεις Χειμάρρων	7ο
			7	Υπόγειες Ροές	8ο
			8	Περιβαλλοντική Τεχνική ΙΙ - Υδρεύσεις	8ο
			9	Εγχειοβελτιωτικά Έργα και Επιπτώσεις στο Περιβάλλον	8ο
			10-12	Διαχείριση Υπόγειων Υδατικών Πόρων	9ο
				Στραγγίσεις και Επιπτώσεις στο Περιβάλλον	9ο
				Περιβαλλοντικές Μελέτες Υδραυλικών Έργων	9ο
				Υπολογιστική Υδραυλική	9ο
				Ομοιώματα Λειτουργίας και Ρύπανσης Υδατικών Συστημάτων	9ο
				Εφαρμογές Πολυμέσων στην Υδραυλική	9ο
				Ιστορία της Υδραυλικής και των Υδραυλικών Έργων	9ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Ρευστομηχανική	3ο	11	Αποκεντρωμένα Συστήματα Επεξεργασίας Υγρών Αποβλήτων	8ο
2	Φυσικές Διεργασίες στην Επεξεργασία Νερού και Υγρών Αποβλήτων	6ο	12	Τεχνολογίες Εξυγίανσης Εδάφους και Υπογείων Υδάτων	9ο
3	Αριθμητικές Μέθοδοι Εφαρμοσμένης Υδραυλικής	6ο	13	Τεχνολογίες Επεξεργασίας Αγροβιομηχανικών Αποβλήτων	9ο
4	Περιβαλλοντική Υδραυλική	6ο			
5	Υδρολογία	7ο			
6	Χημικές Διεργασίες στην Επεξεργασία Νερού και Υγρών Αποβλήτων	7ο			
7	Ροή Υπογείων Υδάτων και Μεταφορά Ρύπων	8ο			
8	Βιολογικές Διεργασίες στην Επεξεργασία Νερού και Υγρών Αποβλήτων	8ο			
9	Επεξεργασία Τοξικών και Επικίνδυνων Αποβλήτων	8ο			
10	Υδρεύσεις και Αποχετεύσεις	9ο			

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Ρευστομηχανική	3ο	9	Διαχείριση Υδατικών Πόρων	7ο
2	Εφαρμοσμένη Υδραυλική	4ο	10	Τεχνολογία και Διαχείριση Επικίνδυνων Αποβλήτων	8ο
3	Υδρογεωλογία	5ο	11	Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα	9ο
4	Τεχνική Υδρολογία	6ο	12	Περιβαλλοντική Ρευστομηχανική	9ο
5	Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων I	7ο	13	Υπολογιστική Υδραυλική και Μεταφορά Ρύπων	9ο
6	Τεχνολογία Πόσιμου Νερού	8ο	14	Προχωρημένες Διεργασίες σε Μ.Ε.Υ.Α.	9ο
7	Υπόγεια Υδραυλική	8ο			
8	Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων II	8ο			

3.2 Πτυχίο Χημικοτεχνικών Μελετών (Κατηγορία 18)

Η κατηγορία των «Χημικοτεχνικών Μελετών» που ορίζεται στο Π.Δ. 541/1978 αφορά μελέτες έργων υποδομής την εκπόνηση των οποίων οφείλουν να πραγματοποιούν ειδικότητες επιστημόνων συναφούς εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Παραδοσιακά αποδίδονται κατ' αποκλειστικότητα στους Χημικούς Μηχανικούς, των οποίων το πρόγραμμα σπουδών σε οποιαδήποτε πολυτεχνική σχολή της Ελλάδας είναι επαρκές και καλύπτει όλο το φάσμα των περιπτώσεων των χημικοτεχνικών μελετών που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ένας μηχανικός στην επαγγελματική του σταδιοδρομία.

Ωστόσο, το αντικείμενο της κατηγορίας των Χημικοτεχνικών Μελετών (18) δεν αποτελεί αποκλειστικότητα του Χημικού Μηχανικού, αλλά εμπίπτει στο γνωστικό πεδίο και του Μηχανικού Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα μαθήματα που διδάσκονται στα δύο τμήματα που έχουν ιδρυθεί σχετικά πρόσφατα (Πολυτεχνείο Κρήτης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο).

Δεν μπορεί λοιπόν να αποτελεί αποκλειστικότητα του Χημικού Μηχανικού, καθώς η επιστήμη της Περιβαλλοντικής Μηχανικής περιλαμβάνει ένα ευρύ πεδίο θεμάτων που έχουν σαν βάση τη χημικοτεχνική έρευνα-μελέτη.

Για τα αντικείμενα αυτά, μερικά από τα οποία αναφέρονται παρακάτω, θα πρέπει να υπάρχει αναγνώριση των σχετικών επαγγελματικών δικαιωμάτων για εκπόνηση μελετών και λειτουργία:

1. Εγκαταστάσεων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και απορροών από αστικές περιοχές, βιομηχανίες ή βιοτεχνίες.
2. Εγκαταστάσεων επεξεργασίας αερίων εκπομπών.
3. Συστημάτων συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και διάθεσης αστικών στερεών αποβλήτων.
4. Συστημάτων αποθήκευσης, μεταφοράς και διάθεσης βιομηχανικών τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων.
5. Συστημάτων μέτρησης ρύπανσης αέρα, νερών και εδάφους.

Επίσης, στο γνωστικό αντικείμενο των Μηχανικών Περιβάλλοντος περιλαμβάνονται:

- Μελέτες διαχείρισης ατμοσφαιρικής ρύπανσης αστικών και βιομηχανικών περιοχών.
- Μελέτες διαχείρισης ρύπανσης επιφανειακών, παράκτιων και υπόγειων νερών.
- Μελέτες διαχείρισης στερεών απορριμμάτων (πρόληψη, συλλογή, ανακύκλωση, μεταφορά, υγειονομική ταφή).
- Μελέτες αποκατάστασης περιοχών ρύπανσης ή περιοχών που προορίζονται για αλλαγή χρήσης (π.χ. εγκαταλελειμμένες χωματερές, λατομεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις).
- Μελέτες ελέγχου θορύβου και ιονιζουσών ακτινοβολιών.
- Σχεδιασμός και εκτέλεση προγραμμάτων μέτρησης ρυπαντικών φορτίων στα αέρια, υγρά και στερεά απόβλητα από αστικές, βιομηχανικές και διάχυτες πηγές.

Στους πίνακες που ακολουθούν (Πίνακες 1-2) παρουσιάζεται συγκεντρωτικά ο αριθμός των μέγιστων και ελάχιστων διδασκόμενων μαθημάτων, ανά ειδικότητα και τμήμα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Χημικοτεχνικών Μελετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	38	42	34	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	27	18	22	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	60	55	52	
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	45%	32,70%	42,30%	40%

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	26	34	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	23	28	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	65	72	
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	35,40%	38,90%	37,10%

Από τους πίνακες αυτούς προκύπτει, ότι με βάση το ελάχιστο ποσοστό διδασκόμενων μαθημάτων που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Χημικοτεχνικών Μελετών, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος δεν υστερούν πολύ σε σχέση με τους Χημικούς Μηχανικούς. Συγκεκριμένα, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος έχουν μέσο ποσοστό ελάχιστων διδασκόμενων χημικοτεχνικών μαθημάτων 37,1% ενώ οι Χημικοί Μηχανικοί 40%.

Είναι λοιπόν δικαιολογημένο το γεγονός ότι οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος μπορούν να έχουν δικαίωμα υπογραφής Χημικοτεχνικών Μελετών, καθώς το γνωστικό τους αντικείμενο παρουσιάζει μια πληθώρα θεμάτων που βασίζονται στην Χημική-Περιβαλλοντική επιστήμη.

Αναλυτικά τα διδασκόμενα μαθήματα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Χημικοτεχνικών Μελετών, παρουσιάζονται στους αντίστοιχους Πίνακες 3-9.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)			
ΕΞΑΜΗΝΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ (max 1)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ (α,β,γ,δ,ε)
1ο	Ανόργανη Χημεία		
2ο	Ανάλυση Συστημάτων Χημικής Μηχανικής		
	Αναλυτική Χημεία	Οργανική Χημεία	
3ο	Φυσικοχημεία	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική	
	Οργανική Χημεία I		
4ο	Φυσικοχημεία II	Ραδιοχημεία	
	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική		
5ο	Θερμοδυναμική Χημικού Μηχ.	Πυρηνική Χημεία-Πυρηνική Τεχνολογία	
	Οργανική Χημεία II	Χημεία & Τεχνολογία Μετάλλων	
	Φυσικοχημεία III	Ακτινοχημεία-Φωτοχημεία	
6ο	Ηλεκτροχημεία	Εισαγωγή στα Βιολογικά & Βιοχημικά Συστήματα	
	Κινητική Κατάλυση	Ειδικά Κεφάλαια Ανοργάνου Χημείας	
	Φυσικές Μέθοδοι Ανάλυσης	Ειδικά Κεφάλαια Οργανικής Χημείας	
	Τεχνική Φυσικών Διεργασιών		
7ο	Τεχνική Χημικών Διεργασιών	Ακτινοχημεία-Φωτοχημεία	Ανόργανες Βιομηχανίες (εκτός της δ)
	Τεχνική Φυσικών Διεργασιών II	Ραδιοχημεία	Πολυμερή (εκτός της γ)
		Χημεία & Τεχνολογία Μετάλλων	Αρχές Βιοτεχνολογίας (εκτός της ε)
8ο		Σχεδιασμός Χημικών Αντιδραστήρων	Χημεία & Τεχνολογία Τροφίμων (εκτός της ε)
		Προχωρημένη Φυσικοχημεία	Οργανικές Βιομηχανίες (εκτός της γ)
		Επιστήμη Πολυμερών	
9ο		Προχωρημένη Ανόργανη Χημεία	
	Σχεδιασμός Χημικών Βιομηχανιών	Θεωρία & Τεχνική Καύσης	Προχωρημένη Τεχνική Φυσικών Διεργασιών (α)
		Πυρηνική Χημεία-Πυρηνική Τεχνολογία	Τεχνική Πολυμερών (γ)
			Σχεδιασμός Εγκαταστάσεων Καθάρων Βιομηχανιών (γ)
			Τεχνική Ανόργανων & Ηλεκτροχημικών Βιομηχανιών (δ)
			Διαδικασίες Υψηλών Θερμοκρασιών (δ)
9ο			Τεχνική & Σχεδιασμός στις Βιομηχανίες Τροφίμων (ε)
			Μικροβιακή & Ενζυμική Τεχνολογία (ε)
	Σχεδιασμός Εγκαταστάσεων Αντιρρύπανσης	Κινητική & Μηχανισμός Ετερογενών Αντιδράσεων	Προσομοίωση & Ρύθμιση Διεργασιών (α)
		Κατάλυση	Σχεδιασμός Οργανικών Χημικών Βιομηχανιών (γ)
		Προχωρημένη Ρύθμιση Διεργασιών	Διαδικασίες Παραγωγής Νέων Ανόργανων Υλικών (δ)
			Σχεδιασμός Ανόργανων & Ηλεκτροχημικών Βιομηχανιών (δ)
			Βιοχημική Μηχανική (ε)
			Παραγωγή Βιοτεχνολογικών Προϊόντων (ε)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ)			
ΕΞΑΜΗΝΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ (max 1)	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ (II - IV)
1ο	Ανόργανη Χημεία	Ειδικά Κεφάλαια στην Ανόργανη Χημεία	
	Στοιχεία Χημικής μηχανικής	Βιομηχανικές Ανόργανες Πρώτες Ύλες	
2ο	Αναλυτική Χημεία	Ειδικά Κεφάλαια στην Ανόργανη Χημεία	
	Φυσική Χημεία I	Βιομηχανικές Ανόργανες Πρώτες Ύλες	
3ο	Φυσική Χημεία II		
	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική I		
	Οργανική Χημεία I		
4ο	Οργανική Χημεία II		
	Εφαρμογές Η/Υ και Χημική Μηχανική		
	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική II		
5ο	Φαινόμενα Μεταφοράς I	Ειδικά Κεφάλαια στην Ανόργανη Χημεία	
	Φυσικές Διεργασίες I		
	Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών	Βιομηχανικές Ανόργανες Πρώτες Ύλες	
6ο	Σχεδιασμός Χημικών Αντιδραστήρων I		
	Δυναμική Προσομοίωση Διεργασιών		
	Φυσικές Διεργασίες II		
	Φαινόμενα Μεταφοράς II		
7ο	Σχεδιασμός Χημικών Αντιδραστήρων II		
	Μεταφορά Μάζας		
8ο	Σχεδιασμός Χημικών Εγκαταστάσεων		Επιλογή κατεύθυνσης II-VI
	Σχεδιασμός Εγκαταστάσεων Αντιρρύπανσης		Επιλογή κατεύθυνσης II-VI
			Επιλογή κατεύθυνσης II-VI
9ο	Καταλυτικές Διεργασίες	Ειδικά Κεφάλαια στην Ανόργανη Χημεία	Επιλογή κατεύθυνσης II-VI
		Εργαστήριο Εμβάθυνσης στην Ενόργανη Ανάλυση	Επιλογή κατεύθυνσης II-VI
		Βιομηχανικές Ανόργανες Πρώτες Ύλες	Επιλογή κατεύθυνσης II-VI

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ)	
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	ΜΑΘΗΜΑΤΑ
II. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Διεργασίες Στερεών Καυσίμων
	Διεργασίες Υγρών Καυσίμων
III. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Χημεία Περιβάλλοντος
	Διεργασίες Αερίων Αποβλήτων
	Επεξεργασία Νερού
	Διεργασίες Στερεών Αποβλήτων
	Μικροβιολογία και Βιολογία Περιβάλλοντος
IV. ΤΡΟΦΙΜΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	Βιοργανική Χημεία
	Εισαγωγή στη Βιοτεχνολογία
	Χημεία Τροφίμων
	Χημεία Φυσικών Προϊόντων
	Μικροβιολογία Τροφίμων
	Διεργασίες Διαχωρισμού με Μεμβράνες
V. ΥΛΙΚΑ	Σύνθετα Υλικά
	Κεραμικά Υλικά
	Μεταλλικά Υλικά
	Πολυμερικά Υλικά
VI. ΧΗΜΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ	Διεργασίες Διαχωρισμού με Μεμβράνες
	Μετρήσεις σε Διεργασίες Χημικής Μηχανικής
	Θερμοφυσικές Ιδιότητες
	Πολυφασικές Ροές
	Μηχανική Ρευστών και Στερεών
	Εμβάθυνση στη Θερμοδυναμική
	Σχεδιασμός Χημικών Εγκαταστάσεων με Η/Υ
	Βελτιστοποίηση Φυσικών και Χημικών Συστημάτων

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ)	
ΕΞΑΜΗΝΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ
1ο	Ανόργανη Χημεία
	Αναλυτική Χημεία
	Εισαγωγή στη Χημική Μηχανική
2ο	Οργανική Χημεία
	Χημική Θερμοδυναμική
3ο	Οργανική Χημεία II
	Χημική Θερμοδυναμική II
4ο	Φυσικοχημεία I
	Ισοζύγια Μάζας και Ενέργειας
5ο	Εργαστηριακή Χημική Ανάλυση
	Φυσικοχημεία II
	Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών
6ο	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική
	Φαινόμενα Μεταφοράς
	Φυσικές Διεργασίες
7ο	Χημικές Τεχνολογίες
	Μηχανική Χημικών Αντιδράσεων
	Αρχές Βιοχημικής Μηχανικής
	Φυσικές Διεργασίες II
	Μάθημα Ειδίκευσης I
8ο	Προσομοίωση και Έλεγχος Διεργασιών
	Μηχανική Χημικών Αντιδράσεων II
	Μάθημα Ειδίκευσης II
9ο	Μάθημα Ειδίκευσης III
	Μάθημα Ειδίκευσης IV
	Σχεδιασμός Εγκαταστάσεων
10ο	Σχεδιασμός Εγκαταστάσεων II
	Μάθημα Ειδίκευσης V
	Μάθημα Ειδίκευσης VI

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ (I - VI)
Εργαστηριακή Χημική Ανάλυση II
Φυσικοχημικές Ιδιότητες Υλικών
Ειδικά Θέματα στη Χημική Τεχνολογία
Σχεδιασμός Κατάλυσης και Αντιδραστήρων
Βιοχημική Μηχανική I
Φαινόμενα Μεταφοράς σε Διεργασίες Διαχωρισμού
Μοντελοποίηση Διεργασιών
Μοντελοποίηση και Βελτιστοποίηση Διεργασιών
Προστασία και Διάβρωση Μετάλλων
Εργαστηριακή Χημική Ανάλυση
Επιστήμη Διεπιφανειών
Επεξεργασία Βιομηχανικών Αποβλήτων
Επεξεργασία Στερεών Αποβλήτων
Ειδικά Θέματα Βιοτεχνολογίας
Βιοχημική Μηχανική II
Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών II
Επιστήμη και Τεχνολογία Πολυμερών III
Μοντελοποίηση και Βελτιστοποίηση Μεταλλουργικών Διεργασιών
Τεχνολογία Επεξεργασίας Επιφάνειας Υλικών
Στοιχεία Βιοχημείας

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)		
ΕΞΑΜΗΝΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
1ο	Εισαγωγή στη Χημεία Περιβάλλοντος	
	Βιολογία	
2ο	Υδατική Χημεία	
	Περιβαλλοντική Γεωλογία	
	Οικολογία	
	Φυσική Ατμόσφαιρας – Κλιματολογία – Μετεωρολογία	
3ο	Τεχνική Βιοχημεία	
4ο	Αντοχή των Υλικών	
	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική	
	Περιβαλλοντική Μικροβιολογία	
	Παγκόσμια Βιογεωχημεία – Modeling	
	Ατμοσφαιρική Χημεία	
5ο	Επιστήμη και Τεχνολογία Υλικών	
	Ατμοσφαιρική Ρύπανση	
	Τεχνική των Φυσικών Διεργασιών	
	Δημόσια Υγιεινή – Ασφάλεια εργασίας	
	Φαινόμενα Μεταφοράς	
6ο	Τεχνική των Χημικών και Βιοχημικών Διεργασιών	
	Τεχνολογία Περιβαλλοντικών Μετρήσεων	
	Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων I	
7ο	Τεχνολογία και διαχείριση Υγρών Αποβλήτων I	
	Τεχνολογία Πόσιμου Νερού	
	Τεχνική Οικολογία I	
	Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων II	
	Αντιρρυπαντική Τεχνολογία Ατμοσφαιρικών Ρύπων	Ποιότητα της Ατμόσφαιρας σε Εσωτερικούς Χώρους (max 1)
8ο	Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων II	Τεχνολογία και Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων (max 1)
	Τεχνική Οικολογία II	Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα (max 1)
		Τεχνολογία και Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων (max 1)
		Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα (max 1)
		Ποιότητα της Ατμόσφαιρας σε Εσωτερικούς Χώρους (max 1)
		Τεχνολογία Καύσης – Οικολογικά Καύσιμα (max 1)
		Ακτινοβολίες και Περιβάλλον (max 1)
	Υγιεινή Βιομηχανικού Περιβάλλοντος (max 1)	
9ο		Τεχνολογία και Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων (max 4)
		Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα (max 4)
		Ποιότητα της Ατμόσφαιρας σε Εσωτερικούς Χώρους (max 4)
		Τεχνολογία Καύσης – Οικολογικά Καύσιμα (max 4)
		Ακτινοβολίες και Περιβάλλον (max 4)
	Υγιεινή Βιομηχανικού Περιβάλλοντος (max 4)	

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ)		
ΕΞΑΜΗΝΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ
1ο	Περιβαλλοντική Γεωλογία	
2ο	Περιβαλλοντική Χημεία	
	Οικολογία	
3ο	Αντοχή Υλικών	
4ο	Περιβαλλοντική Μικροβιολογία	
	Φυσικοχημεία	
	Μεταφορά Θερμότητας και Μάζας	
	Ρύπανση και Έλεγχος Ρύπανσης Νερών	
5ο	Περιβαλλοντική Θερμοδυναμική	
	Ρύπανση και Έλεγχος Ρύπανσης Αέρα	
	Τεχνική Χημικών Διεργασιών	
	Υδατική Χημεία	
6ο	Περιβαλλοντική Μετεωρολογία και Μοντέλα Ποιότητας Αέρα	
	Φυσικές Διεργασίες στην Επεξεργασία Νερού & Υγρών Αποβλήτων	
	Διαχείριση και Επεξεργασία Αστικών Απορριμμάτων	
7ο	Τεχνική Βιοχημικών Διεργασιών	
	Χημικές Διεργασίες στην Επεξεργασία Νερού & Υγρών Αποβλήτων	
	Σχεδιασμός Σταθμών Μεταφόρτωσης και Χώρων Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων	
8ο	Ροή Υπογείων Υδάτων και Μεταφορά Ρύπων	Βιολογικές Μέθοδοι Εξυγίανσης Περιβάλλοντος (max 1)
	Επεξεργασία & Διαχείριση Τοξικών και Επικινδύνων Αποβλήτων	Θερμική Επεξεργασία Στερεών Απορ/των (max 1)
	Βιολογικές Διεργασίες στην Επεξεργασία Νερού και Υγρών Αποβλήτων	Αποκεντρωμένα Συστήματα Επεξεργασίας Υγρών Αποβλήτων (max 1)
	Διαχείριση & Τεχνολογίες Ελέγχου Αερίων Εκπομπών	Μοντέλα Ποιότητας Επιφανειακών Υδάτων (max 1) Αναλυτική Χημεία (max 1)
9ο	Υδρεύσεις & Αποχετεύσεις	Μοντέλα Ποιότητας Αέρα (max 2)
	Σχεδιασμός Περιβαλλοντικών Εγκαταστάσεων & Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	Ποιότητα Ατμόσφαιρας σε Εσωτερικούς Χώρους (max 2)
		Συστήματα Ελέγχου Ι (max 2)
		Έλεγχος Θορύβου (max 2)
		Τεχνολογίες Επεξεργασίας Αερίων Εκπομπών (max 2)
		Τεχνολογίες Εξυγίανσης Εδάφους & Υπογείων Υδάτων (max 2) Τεχνολογίες Επεξεργασίας Αγροβιομηχανικών Αποβλήτων (max 2)

3.3 Πτυχίο Ενεργειακών Μελετών (Κατηγορία 14)

Η κατηγορία αυτή των μελετών, όπως δηλώνεται στο Π.Δ. 541/1978, περιλαμβάνει τις ακόλουθες μελέτες:

- (α) Υδροηλεκτρικές,
- (β) Θερμοηλεκτρικές,
- (γ) Πυρηνικές,
- (δ) Ήπιων Μορφών Ενέργειας.

Η κατηγορία αυτή μελετών έχει αποδοθεί στους Ηλεκτρολόγους Μηχανικούς και Μηχανικούς Η/Υ, στους Μηχανολόγους Μηχανικούς και στους Χημικούς Μηχανικούς.

Ωστόσο, το αντικείμενο της κατηγορίας των Ενεργειακών Μελετών (14) δεν θα έπρεπε να αποτελεί αποκλειστικότητα των παραπάνω ειδικοτήτων, καθώς εμπίπτει εν μέρει (βλ. Ήπιες Μορφές Ενέργειας) και στο γνωστικό πεδίο και του Μηχανικού Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα μαθήματα που διδάσκονται στα δύο τμήματα που έχουν ιδρυθεί σχετικά πρόσφατα (Πολυτεχνείο Κρήτης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο).

Στους πίνακες που ακολουθούν (Πίνακες 1-4) παρουσιάζεται συγκεντρωτικά ο αριθμός των μέγιστων και ελάχιστων διδασκόμενων μαθημάτων, ανά ειδικότητα και τμήμα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Ενεργειακών Μελετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

	ΕΜΠ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	19	31	30	32	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	6	9	6	9	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	59	64	67	73	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	10,17%	9,37%	8,95%	12,33%	11,41%

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΜΠ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	21	15	14	20	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	7	6	3	6	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	51	48	53	62	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	13,73%	12,50%	5,66%	9,68%	13,13%

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΜΠ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	6	10	7	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	6	3	5	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	78	56	57	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	7,69%	5,36%	8,77%	7,33%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	3	5	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	3	2	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	65	72	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (%)	4,62%	2,78%	3,65%

Αξίζει να σημειωθεί, ότι ο μέγιστος αριθμός ενεργειακών μαθημάτων τόσο στους Ηλεκτρολόγους Μηχανικούς και Μηχανικούς Η/Υ, όσο και στους Μηχανολόγους Μηχανικούς, αντιστοιχεί στην Ενεργειακή Κατεύθυνση. Αντιθέτως, ο ελάχιστος αριθμός ενεργειακών μαθημάτων των παραπάνω ειδικοτήτων αντιστοιχεί σε κατευθύνσεις που ουδεμία σχέση έχουν με Ενεργειακά Έργα. Παρόλα αυτά οι Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί και Μηχανικοί Η/Υ και οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί, όλων των κατευθύνσεων έχουν ίσο δικαίωμα υπογραφής Ενεργειακών Μελετών (Κατηγορία 14).

Από τους παραπάνω πίνακες προκύπτει, ότι οι ειδικότητες των Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Η/Υ και των Μηχανολόγων Μηχανικών παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συνάφεια με το αντικείμενο των Ενεργειακών Μελετών.

Η ειδικότητα των Χημικών Μηχανικών όμως με μόνο 3 μαθήματα (Α.Π.Θ.) έχει επίσης δικαίωμα υπογραφής των Ενεργειακών Μελετών, κάτι που δεν ισχύει για την ειδικότητα των Μηχανικών Περιβάλλοντος, οι οποίοι έχουν τον ίδιο αριθμό ελάχιστων μαθημάτων (Πολυτεχνείο Κρήτης).

Συγκεκριμένα, συγκρίνοντας τον ελάχιστο αριθμό διδασκόμενων μαθημάτων που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Ενεργειακών Μελετών παρατηρούμε πως για τους Χημικούς Μηχανικούς από 3 έως 6 και για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος από 2 έως 3.

Αναλυτικά τα παραπάνω διδασκόμενα μαθήματα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Ενεργειακών Μελετών, παρουσιάζονται στους αντίστοιχους Πίνακες 5-17.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
(ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)**

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΡΟΗΣ:ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΡΟΗΣ: ΗΛΕΚΤΡ. ΜΗΧΑΝΕΣ, ΥΨΗΛΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗ ΝΟ	
1	Εισαγωγή στα Κυκλώματα	2 ^ο	7	Ηλεκτρική Οικονομία	6 ^ο	19	Ηλεκτρικές Μηχανές Ι	6 ^ο	28	Ηλεκτρικές Μετρήσεις (Ηλεκτρονικές Ψηφιακές)	4 ^ο	1 από 4
2	Ηλεκτροτεχνικά Υλικά	3 ^ο	8	Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας	6 ^ο	20	Παραγωγή Υψηλών Τάσεων	7 ^ο				
3	Ηλεκτρικές Μετρήσεις	3 ^ο	9	Ανάλυση ΣΥΕ (Μόνιμη Κατάσταση Λειτουργίας)	7 ^ο	21	Ηλεκτρικές Μηχανές ΙΙ	7 ^ο				
4	Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία Α	4 ^ο	10	Ανάλυση ΣΥΕ (Ασύμμετρες και Μεταβατικές Καταστάσεις)	8 ^ο	22	Μετρήσεις και Εφαρμογές Υψηλών Τάσεων	8 ^ο				
5	Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία Β	5 ^ο	11	Δίκτυα Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας	8 ^ο	23	Βιομηχανικές-Κτιριακές Ηλεκτρομηχανολογικές Εγκαταστάσεις	8 ^ο				
6	Εισαγωγή στα Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΣΗΕ)	5 ^ο	12	Ενεργειακή Οικονομία	8 ^ο	24	Μεταβατική Κατάσταση Λειτουργίας Ηλεκτρικών Μηχανών	8 ^ο				
			13	Κέντρα Ελέγχου Ενέργειας	8 ^ο	25	Συστήματα Ελέγχου Ηλεκτρικών Μηχανών	8 ^ο				
			14	Αυτόματος Έλεγχος και Ευστάθεια ΣΥΕ	9 ^ο	26	Προστασία Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων από Υπερτάσεις	9 ^ο				
			15	Αξιοπιστία ΣΥΕ	9 ^ο	27	Κατασκευή Ηλεκτρικών Μηχανών	9 ^ο				
			16	Προστασία Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας	9 ^ο							
			17	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	9 ^ο							
			18	Διαχείριση Ενέργειας και Περιβαλλοντική Πολιτική	9 ^ο							

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Ηλεκτρικά Κυκλώματα I	2 ^ο	10	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας I	6 ^ο	23	Ηλεκτρικές Μετρήσεις II	6 ^ο	24	Ηλεκτρικές Μετρήσεις II	6 ^ο	Ενεργειακή Κατεύθυνση (3 από 7)
2	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική	2 ^ο	11	Υψηλές Τάσεις I	6 ^ο				25	Εισαγωγή στις εφαρμογές Πυρηνικής Τεχνολ.	6 ^ο	
3	Ηλεκτρομαγνητικό Πεδίο I	3 ^ο	12	Μετάδοση Θερμότητας	6 ^ο				26	Μετάδοση Θερμότητας	6 ^ο	Κατευθ. Ηλεκτρον. (3 από 6)
4	Ηλεκτρικά Κυκλώματα II	3 ^ο	13	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας II	7 ^ο				27	Ηλεκτρικές Μετρήσεις II	6 ^ο	Κατευθ. Τηλεπικoin. (3 από 8)
5	Ηλεκτρομαγνητικό Πεδίο II	4 ^ο	14	Ηλεκτρικές Μηχανές Α	7 ^ο				28	Μετάδοση Θερμότητας	6 ^ο	
6	Ηλεκτρικά Κυκλώματα III	4 ^ο	15	Υψηλές Τάσεις II	7 ^ο				29	Τεχνολογία Ηλεκτροτεχνικών Υλικών	7 ^ο	Ενεργειακή Κατεύθυνση (3 από 7)
7	Εισαγωγή στην Ενεργειακή Τεχνολογία I	4 ^ο	16	Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας	7 ^ο				30	Θεωρία και Τεχνολογία Πυρηνικών Αντιδραστήρων	7 ^ο	
8	Εισαγωγή στην Ενεργειακή Τεχνολογία II	5 ^ο	17	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας III	8 ^ο				31	Ειδικά Κεφάλαια ΗΜ Πεδίου	7 ^ο	
9	Ηλεκτρικές Μετρήσεις I	5 ^ο	18	Ηλεκτρικές Μηχανές Β	8 ^ο				32	Σύνθεση Ενεργών και Παθητικών Κυκλωμάτων	7 ^ο	Κατευθ. Ηλεκτρον. (3 από 9)
			19	Ανάλυση Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας	8 ^ο				33	Ηλεκτρικές Μηχανές Α	7 ^ο	
			20	Ηλεκτρικές Μηχανές Γ	9 ^ο				34	Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας	7 ^ο	Κατευθ. Τηλεπικoin. (3 από 8)
			21	Ηλεκτρική Οικονομία	9 ^ο				35	Υψηλές Τάσεις III	8 ^ο	Ενεργειακή Κατεύθυνση (3 από 10)
			22	Ειδικά Κεφάλαια ΣΗΕ	9 ^ο				36	Ενεργειακή Πληροφορική	8 ^ο	
									37	Υψηλές Τάσεις IV	9 ^ο	Ενεργειακή Κατεύθυνση (3 από 10)
									38	Υπολογιστικές Μέθοδοι στα Ενεργειακά Συστήματα	9 ^ο	
									39	Ηλεκτρικές Μηχανές Ειδικών Εφαρμογών	9 ^ο	
									40	Ηλεκτρική Οικονομία	9 ^ο	Κατευθ. (6 από 14)

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Εισαγωγή στις Ηλεκτρικές Μετρήσεις	1 ^ο	7	Ηλεκτρικές Μηχανές I	6 ^ο	20	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας I	7 ^ο	22	Ηλεκτροχημικά Στοιχεία και Εφαρμογές	2 ^ο	(1 από 4)
2	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική	2 ^ο	8	Συστήματα Ηλεκτρικών Μηχανών για Κίνηση και Ηλεκτροπαραγωγή I	7 ^ο	21	Φωτοβολταϊκά Στοιχεία και Εφαρμογές	8 ^ο	23	Μεταφορά Θερμότητας	3 ^ο	(1 από 4)
3	Ηλεκτρικά Κυκλώματα I	3 ^ο	9	Πυρηνική Τεχνολογία	7 ^ο				24	Εμβιοηλεκτρομαγνητισμός	6 ^ο	Κατευθ. (1 από 7)
4	Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία I	3 ^ο	10	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας I	7 ^ο				25	Φυσική Υψηλών Ενέργειών	6 ^ο	
5	Ηλεκτρικά Κυκλώματα II	4 ^ο	11	Αυτοματισμοί Ενεργειακών Συστημάτων I	8 ^ο				26	Εφαρμοσμένος Ηλεκτρομαγνητισμός	6 ^ο	Κατευθ. (1 από 4)
6	Ηλεκτρικά Κυκλώματα III	5 ^ο	12	Ενεργειακή Οικονομία	8 ^ο				27	Τεχνολογία Θερμοπυρηνικού Πλάσματος	7 ^ο	
			13	Υψηλές Τάσεις I	8 ^ο				28	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας I	7 ^ο	
			14	Συστήματα Ηλεκτρικών Μηχανών για Κίνηση και Ηλεκτροπαραγωγή II	8 ^ο				29	Αριθμητικές Μέθοδοι Επίλυσης Προβλημάτων Ηλεκτρομαγνητισμού	7 ^ο	
			15	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας II	8 ^ο				30	Ειδικές Εφαρμογές Πυρηνικής Τεχνολογίας	8 ^ο	Κατευθ. (1 από 4)
			16	Προστασία Συστημάτων Ηλεκτρικής Ενέργειας	9 ^ο				31	Φωτοβολταϊκά Στοιχεία και Εφαρμογές	8 ^ο	
			17	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας III	9 ^ο				32	Ειδικά Κεφάλαια Ηλεκτρομαγνητισμού	8 ^ο	
			18	Υψηλές Τάσεις II	9 ^ο				33	Συστήματα Ηλεκτρικής Ενέργειας II	8 ^ο	
			19	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	9 ^ο				34	Σχεδιασμός Μικροκυματικών Κυκλωμάτων	8 ^ο	
									35	Εισαγωγή στην Πυρηνική Τεχνολογία	8 ^ο	
									36	Αυτοματισμοί Ενεργειακών Συστημάτων II	9 ^ο	Κατευθ. (1 από 4)
									37	Σχεδιασμός και Έλεγχος Λειτουργίας Συστήματος Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας	9 ^ο	
									38	Μοντελοποίηση/ Έλεγχος Μεμονωμένων και Υβριδικών Συστημάτων Ηλεκτροπαραγωγής	9 ^ο	

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗ ΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΞΑΜ ΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	ΕΞΑΜΗ ΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Ηλεκτρικά Κυκλώματα: Ανάλυση και Σχεδιασμός I	3 ^ο	10	Ανάλυση ΣΗΕ I	7 ^ο	33	Προηγμένα Μικτά Αναλογ./Ψηφ. Κυκλώματα & Διατάξεις	7 ^ο		----	
2	Ηλεκτρικές Μετρήσεις	3 ^ο	11	Υψηλές Τάσεις	7 ^ο	34	Σχεδιασμός Ολοκληρωμένων Κυκλωμάτων VLSI) I	7 ^ο		----	
3	Ηλεκτρικά Κυκλώματα: Ανάλυση και Σχεδιασμός II	4 ^ο	12	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις I	7 ^ο	35	Σχεδιασμός Ολοκληρωμένων Κυκλωμάτων VLSI) I	8 ^ο			
4	Ενεργειακά Κυκλώματα	4 ^ο	13	Ηλεκτρική Οικονομία	7 ^ο						
5	Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία I	5 ^ο	14	Ανάλυση ΣΗΕ	7 ^ο						
6	Εισαγωγή στα ΣΗΕ	5 ^ο	15	Θερμικές Εγκαταστάσεις	7 ^ο						
7	Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία II	6 ^ο	16	Ανάλυση ΣΗΕ II	8 ^ο						
8	Ψηφιακά Ολοκληρωμένα Κυκλώματα και Συστήματα	6 ^ο	17	Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις I	8 ^ο						
9	Ηλεκτρικές Μηχανές II	6 ^ο	18	Προστασία ΣΗΕ	8 ^ο						
			19	Έλεγχος και Ευστάθεια ΣΗΕ	8 ^ο						
			20	Δοκιμές και Μετρήσεις Υψηλών Τάσεων	9 ^ο						
			21	Ανάλυση Σφαλμάτων στα ΣΗΕ	9 ^ο						
			22	Υπολογιστικές Μέθοδοι για την Ανάλυση ΣΗΕ I	9 ^ο						
			23	Ήπιες Μορφές Ενέργειας I	9 ^ο						
			24	Συστήματα Μεταφοράς με Συνεχές Ρεύμα	9 ^ο						
			25	Δυναμική Ηλεκτρικών Μηχανών	9 ^ο						
			26	Δυναμική και Έλεγχος Παθητικών Ηλεκτρομηχανικών Συστημάτων	10 ^ο						
			27	Προστασία από Υπερτάσεις-Αλεξικέραυνα	10 ^ο						
			28	Ειδικά Κεφάλαια Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων και Δικτύων	10 ^ο						
			29	Υπολογιστικές Μέθοδοι για την Ανάλυση ΣΗΕ	10 ^ο						
			30	Ήπιες Μορφές Ενέργειας II	10 ^ο						
			31	Ηλεκτρικά Κινητήρια Συστήματα	10 ^ο						
			32	Φαινόμενα Ηλεκτρικών Εκκενώσεων σε Αέρια	10 ^ο						

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΜΗΧΑΝ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Ηλεκτρικά Κυκλώματα και Συστήματα	2 ^ο	8	Θερμοδυναμική II	7 ^ο	17	Μεταφορά Θερμότητας II	7 ^ο	Ενεργειακής Κατεύθυνσης (2 από 9)
2	Ηλεκτρομηχανικά Συστήματα Μετατροπής Ενέργειας	3 ^ο	9	Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II	7 ^ο	18	Λογισμικό Θερμοδυναμικής	7 ^ο	
3	Μεταφορά Θερμότητας I	4 ^ο	10	Φυσικές Αρχές Πυρηνικών Αντιδραστήρων Ισχύος (Πυρηνική Τεχνολογία I)	7 ^ο	19	Νέες και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	7 ^ο	
4	Θερμοδυναμική I	4 ^ο	11	Υδροηλεκτρική Ενέργεια	7 ^ο	20	Αλληλεπιδράσεις Ακτινοβολιών και Ύλης	7 ^ο	
5	Ατμοπαράγωγοι I	5 ^ο	12	Συγκρότηση και Λειτουργία Πυρηνικών Αντιδραστήρων Ισχύος (Πυρηνική Τεχνολογία II)	8 ^ο	21	Πειραματική Πυρηνική Τεχνολογία	7 ^ο	
6	Θερμικές Στροβιλομηχανές	5 ^ο	13	Αιολική Ενέργεια	8 ^ο	22	Θερμικές Στροβιλομηχανές II	8 ^ο	Ενεργειακής Κατεύθυνσης (2 από 10)
7	Μηχανές Εσωτερικής Καύσης I	6 ^ο	14	Συσκευές και Εγκαταστάσεις Θερμικών Διεργασιών	9 ^ο	23	Πυρηνικά Μετρητικά Συστήματα	8 ^ο	
			15	Αντιρρυπαντική Τεχνολογία Θερμικών Σταθμών	9 ^ο	24	Θερμοϋδραυλική Ανάλυση Πυρηνικών Αντιδραστήρων Ισχύος	9 ^ο	Ενεργειακής Κατεύθυνσης (2 από 10)
			16	Ηλιακή Ενέργεια	9 ^ο	25	Διαχείριση Ενέργειας	7 ^ο	
						26	Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II	7 ^ο	
						27	Αιολική Ενέργεια	8 ^ο	

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΜΗΧΑΝ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Θερμοδυναμική I	3 ^ο	7	Διαχείριση Ενεργειακών Πόρων	7 ^ο			
2	Ηλεκτρικές Μηχανές, Ηλεκτροτεχνία	3 ^ο	8	Μηχανές Εσωτερικής Καύσης I	8 ^ο			
3	Στοιχεία Μηχανών I	5 ^ο	9	Θερμοδυναμική II	8 ^ο			
4	Μεταφορά Θερμότητας I	4 ^ο	10	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	8 ^ο			
5	Στοιχεία Μηχανών II	6 ^ο	11	Θερμικές Στροβιλομηχανές	9 ^ο			
6	Μηχανές Μετατροπής Ενέργειας-Εργομηχανές	6 ^ο	12	Μηχανές Εσωτερικής Καύσης II	9 ^ο			
			13	Ενεργειακός Σχεδιασμός Κτιρίων	9 ^ο			
			14	Οικονομική Ανάλυση Ενεργειακών Συστημάτων	10 ^ο			
			15	Ηλιακή Ενέργεια	9 ^ο			

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)									
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΑΝΤΙΠΡΥΠΑΝΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Ηλεκτροτεχνία-Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις	2 ^ο	4	Θερμοδυναμική Ι	2 ^ο	11	Μετάδοση Θερμότητας ΙΙ-Ηλιακή Τεχνική	6 ^ο	Κατευθ.
2	Θερμοδυναμική ΙΙ	3 ^ο	5	Θερμοδυναμική ΙΙ	3 ^ο	12	Προηγμένα Συστήματα Μετατροπής Ενέργειας	8 ^ο	Κατευθ.
3	Ηλεκτρικές Μηχανές-Βιομηχανικοί Αυτοματισμοί	5 ^ο	6	Μετάδοση Θερμότητας Ι	5 ^ο	13	Σχεδιασμός Ενεργειακών Συστημάτων	9 ^ο	Κατευθ.
			7	Τεχνική Μετρήσεων στην Ενεργειακή Περιοχή	6 ^ο	14	Ενεργειακή Οικονομία	9 ^ο	Κατευθ.
			8	Υπολογιστικές Μέθοδοι στην Ενεργειακή Περιοχή	7 ^ο				
			9	Μηχανές Εσωτερικής Καύσεως	8 ^ο				
			10	Σχεδιασμός Ενεργειακών Συστημάτων	9 ^ο				

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)									
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΑΕΡΟΝΑΥΤΙΚΗ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	
1	Τεχνική Θερμοδυναμική Ι	3 ^ο	7	Θερμικές Εγκαταστάσεις	8 ^ο	10	Θερμικός Σχεδιασμός	8 ^ο	Κατευθ.
2	Ηλεκτροτεχνία & Ηλεκτρικές Μηχανές	3 ^ο	8	Διαχείριση Ενέργειας και Περιβάλλοντος	8 ^ο	11	Τεχνολογία Φυσικού Αερίου	8 ^ο	
3	Τεχνική Θερμοδυναμική ΙΙ	4 ^ο	9	Μηχανές Εσωτερικής Καύσεως	8 ^ο	12	Μετάδοση Θερμότητας με Ακτινοβολία	8 ^ο	
4	Μετάδοση Θερμότητας Ι	5 ^ο				13	Ειδικά Κεφ. Μεταφοράς Μάζας και Θερμότητας	8 ^ο	(6 από πακέτο εξειδικ.)
5	Μετάδοση Θερμότητας ΙΙ	6 ^ο				14	Θερμικά Δίκτυα	8 ^ο	
6	Θερμοκινητήρες	7 ^ο				15	Ηλιακή Θερμική Τεχνική	9 ^ο	Κατευθ.
						16	Μαγνητο-θερμικά Προβλήματα	9 ^ο	
						17	Πυρηνική Σύντηξη 24ΕΕ12 Εφαρμογές Πυρηνικής Τεχνολογίας	9 ^ο	
						18	Εφαρμογές Πυρηνικής Τεχνολογίας	9 ^ο	(4 από πακέτο εξειδικ.)
						19	Μετατροπές Ενέργειας	9 ^ο	
						20	Πυρηνικές Ενεργειακές Εγκαταστάσεις & Περιβάλλον	10 ^ο	Κατευθ.
						21	Ασταθείς και Δευτερογενείς Ροές στους Θερμοκινητήρες	10 ^ο	

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική	3 ^ο			
2	Φυσικοχημεία III (Χημική Κινητική-Ηλεκτροχημεία)	4 ^ο			
3	Θερμοδυναμική Χημικής Μηχανικής	4 ^ο			
4	Πυρηνική Χημεία – Πυρηνική Τεχνολογία	4 ^ο			
5	Ακτινοχημεία – Φωτοχημεία	4 ^ο			
6	Ενεργειακή Ανάλυση Βιομηχανικών Συστημάτων	8 ^ο			

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική I	3 ^ο	4	Εργαστήριο Ενεργειακών Διεργασιών	8 ^ο – 9 ^ο
2	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική II	4 ^ο	5	Διεργασίες Υγρών Καυσίμων	8 ^ο – 9 ^ο
3	Ενεργειακές Πρώτες Ύλες	7 ^ο	6	Φυσικό Αέριο και Εφαρμογές	8 ^ο – 9 ^ο
			7	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	8 ^ο – 9 ^ο
			8	Εξοικονόμηση Ενέργειας	8 ^ο – 9 ^ο
			9	Θέρμανση – Ψύξη – Κλιματισμός	8 ^ο – 9 ^ο
			10	Πρακτική Άσκηση-Ενέργεια	8 ^ο – 9 ^ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ((ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Θερμοδυναμική I	2 ^ο	6	Ηλεκτροχημικές Διεργασίες	10 ^ο
2	Θερμοδυναμική II	3 ^ο	7	Ήπιες Μορφές Ενέργειας	10 ^ο
3	Θερμοδυναμική III	4 ^ο			
4	Ισοζύγια Μάζας και Ενέργειας	5 ^ο			
5	Μεταφορά Θερμότητας	6 ^ο			

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Μεταφορά Θερμότητας και Μάζας	4 ^ο			
2	Περιβαλλοντική Θερμοδυναμική	5 ^ο			
3	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	6 ^ο			

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική	4 ^ο	3	Συστήματα Εξοικονόμησης Ενέργειας στα Κτίρια	7 ^ο -8 ^ο -9 ^ο
2	Τεχνολογία μη Συμβατικών Πηγών Ενέργειας Ι	6 ^ο	4	Ενεργειακή Επιθεώρηση Κτιρίων	7 ^ο -8 ^ο -9 ^ο
			5	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	7 ^ο -8 ^ο -9 ^ο

3.4 Πτυχίο Μελετών Οργάνωσης & Επιχειρησιακής Έρευνας (Κατηγορία 5)

Η κατηγορία των Μελετών Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας, που ορίζεται στο Π.Δ. 541/1978, αφορά μελέτες σχετικές με τον χρονικό και τεχνικό-οικονομικό προγραμματισμό έργων, την εκπόνηση στρατηγικών επιχειρηματικών σχεδίων, γενικά θέματα διαχείρισης τεχνολογίας και καινοτομίας, μελέτες επιχειρηματικότητας και εισαγωγή νέων τεχνολογιών, οικονομοτεχνικές αναλύσεις και αναλύσεις κόστους-οφέλους, θέματα επιχειρηματικής λήψης αποφάσεων και διαπραγματεύσεων καθώς και θέματα ανάπτυξης και εφαρμογής συστημάτων διασφάλισης ποιότητας στην παραγωγή προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών κλπ.

Οι Μελέτες Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας (Κατηγορία 5) αποδίδονται παραδοσιακά στους Οικονομολόγους, τους Πτυχιούχους Διοίκησης Επιχειρήσεων, τους Μαθηματικούς, τους Πτυχιούχους της Ανώτατης Βιομηχανικής Σχολής, τους Πτυχιούχους Στατιστικών και Ασφαλιστικών Επιστημών και τους Πτυχιούχους Εμπορικών Επιστημών. Τα τελευταία χρόνια όμως έχει δοθεί μελετητικό πτυχίο κατηγορίας 5 και στους Πτυχιούχους της Επιστήμης Υπολογιστών, σε Ηλεκτρολόγους, Μηχανολόγους, Χημικούς και Πολιτικούς Μηχανικούς αλλά και σε Μηχανικούς Παραγωγής και Διοίκησης και Μηχανικούς Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής. Αυτό αποδίδεται στη συνάφεια του αντικειμένου σπουδών των σχολών αυτών με θέματα Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας και καταδεικνύει την ανάγκη εκπόνησης των συγκεκριμένων μελετών από ειδικότητες επιστημόνων συναφούς εκπαίδευσης και εξειδίκευσης.

Στους πίνακες που ακολουθούν (Πίνακες 1-6) παρουσιάζεται ο αριθμός των μέγιστων και ελάχιστων διδασκόμενων μαθημάτων, ανά ειδικότητα και τμήμα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Μελετών Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΜΠ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	2	4	2	1	1	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1	0	2	0	0	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	70	64	71	61	59	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (%)	1,43%	0,00%	2,81%	0,00%	0,00%	0,85%

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΜΠ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	4	0	0	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	60	55	52	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Η/Υ

	ΕΜΠ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ (ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Η/Υ)	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ (ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Η/Υ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ)	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ)	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	0	0	3	1	1	2	3	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	0	0	0	1	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	59	ΔΜ*	ΔΜ*	ΔΜ*	ΔΜ*	54	54	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (%)	0,00%	0,00%	0,00%	?	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	4	1	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	4	1	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	ΔΜ*	ΔΜ*	
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (%)	-	-	

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

	ΕΜΠ	ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ (ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ & ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ)	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ)	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	3	9	10	7	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	2	2	2	2	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	ΔΜ*	ΔΜ*	48	53	
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (%)	-	-	4,17%	3,77%	

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	
ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1	1	
ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	0	1	
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΤΥΧΙΟ	65	72	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (%)	0,00%	1,39%	0,70%

*Ελήφθη ο μέσος όρος των σχολών που έχουν συνολικό αριθμό μαθημάτων και παραλείφθηκαν αυτά με ΔΜ.

*ΔΜ σημαίνει ότι δεν υπάρχει ελάχιστος αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση του πτυχίου αλλά ελάχιστος αριθμός διδακτικών μονάδων από τα υποχρεωτικά μαθήματα, τα επιλογής και τη διπλωματική εργασία που προκύπτουν χρησιμοποιώντας και ειδικούς συντελεστές βαρύτητας για κάθε μάθημα.

Όπως παρατηρείται αναλύοντας τους Πίνακες 1-6, οι απόφοιτοι των δύο τμημάτων της σχολής Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης παίρνουν πτυχίο κατηγορίας 5 με ελάχιστο αριθμό μαθημάτων Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας 1 και 4 αντίστοιχα και οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί με 2 υποχρεωτικά μαθήματα και μέγιστο αριθμό μαθημάτων 3 έως 10.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι οι Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης έχουν 1 υποχρεωτικό συναφές μάθημα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο και παίρνουν μελετητικό πτυχίο κατηγορίας 5, ισόποσο δηλαδή αριθμό μαθημάτων με τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος του ίδιου Πανεπιστημίου (που επίσης έχουν 1 υποχρεωτικό συναφές μάθημα).

Οι Πολιτικοί Μηχανικοί παίρνουν πτυχίο κατηγορίας 5 με ελάχιστο αριθμό μαθημάτων οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας από 0 έως 2, με μέγιστο αριθμό που δεν ξεπερνάει τα 4 μαθήματα. Έτσι, με ελάχιστο ποσοστό συναφών μαθημάτων 0,85%, οι Πολιτικοί Μηχανικοί υπογράφουν μελέτες της κατηγορίας 5.

Στους Μηχανικούς Περιβάλλοντος το ποσοστό αυτό είναι σχεδόν το ίδιο (0,7%). Αξίζει να τονιστεί ότι 3 στα 5 τμήματα Πολιτικών Μηχανικών δεν έχουν κανένα υποχρεωτικό συναφές μάθημα, σε αντίθεση με το 1 στα 2 τμήματα Μηχανικών Περιβάλλοντος.

Επιπρόσθετα, παίρνουν πτυχίο μελετών κατηγορίας 5 και οι Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί με ελάχιστο ποσοστό συναφών μαθημάτων πολύ κοντά στο 0, εφόσον από τα 7 συνολικά τμήματα, μόνο οι απόφοιτοι της Πολυτεχνικής Σχολής Πατρών έχουν 1 υποχρεωτικό μάθημα σχετικό με θέματα Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας.

Παρομοίως, οι Χημικοί Μηχανικοί παίρνουν την κατηγορία μελετών Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας χωρίς να έχουν παρακολουθήσει ούτε ένα υποχρεωτικό συναφές μάθημα (ελάχιστο ποσοστό 0%). Οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος έχουν υψηλότερο ποσοστό από τους Ηλεκτρολόγους και τους Χημικούς Μηχανικούς (0,7%).

Αναλυτικά τα παραπάνω μαθήματα, που εμπίπτουν στο επιστημονικό πεδίο των Μελετών Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας, παρουσιάζονται στους αντίστοιχους Πίνακες 7-25.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΜΕΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΜΕΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	9ο	3	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	8ο
2	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	10ο	4	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	9ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)		
α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΈΡΓΩΝ	7 ^ο , 8 ^ο , 9 ^ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)		
α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ)	5ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)								
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	5ο	3	ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	6ο	5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	7ο
2	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ	7ο	4	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	8ο	7	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	8ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Η/Υ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ Ι	1ο έως 5ο	2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΙΙ	6ο	2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΙΙ	6ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΜΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ (Περιοχή εξειδίκευσης: Διοίκηση και Επιχειρησιακή Έρευνα)	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ Ι	5ο	3	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ Ι	8ο
2	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ Ι	6ο	4	ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ	8ο
			5	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Ι	8ο
			6	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΙΙ	9ο
			7	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΙ	9ο
			8	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΙΙ	9ο
			9	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΙΙ	10ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ, ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ)

α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	7ο
2	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	8ο
3	Η-ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ	8ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Η/Υ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	6ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Η/Υ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ)

α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	Η-ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ	2,4,6,8

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	6ο	2	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	5ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	3ο
2	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	5ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ή ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΈΡΓΟΥ	2 ^ο ,4 ^ο ,6 ^ο ,8 ^ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ Ι	5ο	3	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ	7ο	7	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	7ο
2	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	6ο	4	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ ΙΙ	8ο	8	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	7ο
			5	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	8ο	9	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	8ο
			6	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΈΡΓΩΝ	10ο	10	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	9ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	6ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: ΧΗΜΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)

α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3ο
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	4ο
3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΈΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ	6ο
4	ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ Ή ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	9ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 22: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ	2ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ)

α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ	1ο
2	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ	4ο
3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	8ο
4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	7ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ & ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ Η/Υ (ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ)		
α/α	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ Ι	2ο
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ ΙΙ	3ο
3	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	8ο

ΠΙΝΑΚΑΣ 25: ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ)					
α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ	α/α	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Ι	5ο	3	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ ΙΙ	7ο
2	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΈΡΕΥΝΑ Ι	6ο			

---

4. Εργοληπτικό Πτυχίο (ΜΕΚ)

Η ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος αποτελεί μια σχετικά νέα ειδικότητα που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία του 1990, ως ανάγκη για εξειδικευμένη επιστημονική προσέγγιση στον τομέα του περιβάλλοντος. Είναι λοιπόν αναμενόμενο το Προεδρικό Διάταγμα 472/85 (ΦΕΚ 168/Α/2.10.85), το οποίο ορίζει όλα τα σχετικά για την εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. και το οποίο δημοσιεύθηκε το 1985, να μην συμπεριλαμβάνει την ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Σύμφωνα με το ανωτέρω Π.Δ., στο Μ.Ε.Κ. μπορούν να εγγραφούν μηχανικοί ΑΕΙ όλων των γνωστών ειδικοτήτων, αλλά και μηχανικοί των ΤΕΙ και υπομηχανικοί. Θεωρούμε αυτονόητο ότι οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος πληρούν τις προϋποθέσεις για την εγγραφή τους στο Μ.Ε.Κ., σε κατηγορίες ανάλογες με αυτές του γνωστικού τους αντικείμενου. Επισημαίνουμε ότι έχει ήδη παρέλθει χρονικό διάστημα άνω δεκαετίας από την ίδρυση των Τμημάτων στο Πολυτεχνείο Κρήτης και στο Δ.Π.Θ. και εκτιμούμε ότι οι νομοθετικές ρυθμίσεις οφείλουν, αν όχι να προηγούνται, τουλάχιστον να έπονται των εξελίξεων.

Οι κατηγορίες στις οποίες θα μπορούσαν να εγγράφονται οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος, σύμφωνα πάντα με το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητάς τους, πιστεύουμε ότι θα μπορούσαν να είναι οι εξής:

- υδραυλικών έργων,
- βιομηχανικών και ενεργειακών έργων.

Επίσης, θα μπορούσαν να επιλεγούν και εξειδικευμένες εργασίες όπως:

- έργων καθαρισμού - επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων,
- έργων πρασίνου.

Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών των σχολών των Μηχανικών Περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με την έως τώρα επαγγελματική τους εμπειρία μπορεί να δικαιολογήσει την εγγραφή τους στις κατηγορίες και εξειδικευμένες εργασίες που αναφέρονται παραπάνω.

Μέχρι σήμερα, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος που απασχολούνται είτε στον κατασκευαστικό τομέα -κυρίως σε έργα καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων- είτε ως υπάλληλοι σε εργοληπτικές επιχειρήσεις είτε ως μεμονωμένοι ελεύθεροι επαγγελματίες, δεν μπορούν να εγγραφούν στο Μ.Ε.Κ.

---

5. Περιβαλλοντική Διδασκαλία

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση είναι ένα από τα νέα αντικείμενα που προστέθηκαν στο πρόγραμμα διδασκαλίας των σχολείων με προαιρετικό χαρακτήρα. Και όμως, είναι γενικώς αποδεκτό ότι η περιβαλλοντική εκπαίδευση αποτελεί το δραστικότερο μέσο διαμόρφωσης οικολογικής συνείδησης και διάπλασης περιβαλλοντικά υπεύθυνων πολιτών και η συμβολή της στη διαμόρφωση συμπεριφορών φιλικών προς το περιβάλλον είναι καθοριστική στα πρώτα σχολικά χρόνια. Η ιδιαίτερη σημασία του μαθήματος βεβαιώνει ότι η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση δεν είναι δυνατόν να είναι αποτέλεσμα επιλογής ανάμεσα σε άλλες δραστηριότητες.

Επιπρόσθετα, εκπαιδευτικοί οποιασδήποτε ειδικότητας αναλαμβάνουν τη διεξαγωγή Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τόσο στην Π/βάθμια όσο και στη Δ/βάθμια Εκπαίδευση και πληρώνονται επιπλέον του μηνιαίου μισθού τους, καθώς σε αυτά συμμετέχουν εθελοντικά οι μαθητές εκτός των ωρών διδασκαλίας. Από τα προγράμματα αυτά αποκλείονται οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος, η συμβολή των οποίων θα ωφελούσε σημαντικά τους μαθητές στην καλλιέργεια της περιβαλλοντικής τους συνείδησης, εφόσον αυτοί έχουν τόσο τα απαραίτητα προσόντα όσο και ευαισθησία για την παροχή αυτού του είδους των γνώσεων.

Η εξειδίκευση των Μηχανικών Περιβάλλοντος τους καθιστά απόλυτα ικανούς να ανταποκριθούν με επάρκεια και επιτυχία στις ανάγκες του αντικειμένου της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τόσο στο χώρο της τυπικής, όσο και της άτυπης εκπαίδευσης (όχι μόνο ως εκπαιδευτικοί σε σχολεία, αλλά και σε κάθε άλλο φορέα διαχείρισης και έρευνας σχετικό με την περιβαλλοντική εκπαίδευση). Σύμφωνα και με τα ιδρυτικά Π.Δ. των δύο τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος (Π.Δ. 365/1993 και Π.Δ. 232/1995) αποστολή του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι εκτός των άλλων να παρέχει εκπαιδευτικά και συμβουλευτικά καθήκοντα σε θέματα περιβάλλοντος στην Π/βάθμια και Δ/βάθμια εκπαίδευση του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα. Εξάλλου, το αντικείμενο της προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος είναι το κύριο αντικείμενο του Μηχανικού Περιβάλλοντος και όχι απλά μια κατεύθυνση του προγράμματος σπουδών του. Ο Μηχανικός Περιβάλλοντος, αξιοποιώντας την διεπιστημονικότητα των σπουδών του και την ιδιότητά του ως Μηχανικός, έχει τα εχέγγυα για παροχή ποιοτικής, ολοκληρωμένης και σύγχρονης περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Δεδομένου λοιπόν ότι το πρόγραμμα σπουδών του καλύπτει πληρέστερα από κάθε άλλη ειδικότητα τον τομέα της Προστασίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος, ο αποκλεισμός των Μηχανικών Περιβάλλοντος από την εκπαίδευση είναι αδικαιολόγητος.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την Π/βάθμια Εκπαίδευση, το 89ο Πειραματικό Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο είναι το μοναδικό δημόσιο σχολείο στην Ελλάδα το οποίο ανέθεσε πιλοτικά για τα σχολικά έτη 1999-2005 τη διδασκαλία του μαθήματος της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε Περιβαλλοντολόγους. Το εν λόγω πρόγραμμα συγχρηματοδοτήθηκε κατά 75% από ευρωπαϊκούς πόρους και κατά 25% από εθνικούς και δεν προβλεπόταν, από πλευράς ΥΠ.Ε.Π.Θ., η επέκτασή του και στα υπόλοιπα ολοήμερα σχολεία, λόγω έλλειψης πόρων. Χάρη όμως στο εγχείρημα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, το σύνολο των παιδιών του σχολείου είχαν την ευκαιρία να εμπλακούν σε Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τα οποία γνώρισαν την πλήρη αποδοχή των εκπαιδευτικών και την ενθουσιώδη συμμετοχή των παιδιών.

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση λοιπόν, αφενός δεν έχει ενσωματωθεί επίσημα στο αναλυτικό πρόγραμμα των δημοτικών σχολείων και διδάσκεται προαιρετικά και αφετέρου διδάσκεται από εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων (δάσκαλοι, γυμναστές, μουσικοί), χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένης γνώσης ή τουλάχιστον συνάφειας με τις επιστήμες του περιβάλλοντος και τις αρχές και τη μεθοδολογία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Σε ότι αφορά τη Δ/βάθμια Εκπαίδευση, η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση διδάσκεται από καθηγητές όλων των ειδικοτήτων, ευαισθητοποιημένους σε θέματα περιβάλλοντος, χωρίς όμως να απαιτούνται ειδικές γνώσεις ή κάποια εμπειρία στο αντικείμενο, τη στιγμή που οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος και γενικότερα οι Περιβαλλοντολόγοι αποκλείονται όχι μόνο από

τα σχολεία όλων των βαθμίδων, αλλά και ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό από κάθε άλλο φορέα διαχείρισης και έρευνας σχετικό με την περιβαλλοντική εκπαίδευση, όπως τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τα Γραφεία Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας. Οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος δεν περιλαμβάνονται στις ειδικότητες που έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. για τους εκπαιδευτικούς (ΦΕΚ Β1373/8-9-2004), παρότι τυπικά υπάρχει η δυνατότητα συμμετοχής τους σε διαδικασίες πρόσληψης ως αναπληρωτές – ωρομίσθιοι στη Δ/βάθμια Εκπαίδευση (σχετικά νέος κλάδος ΠΕ12.13 Περιβαλλοντολόγων). Πιο συγκεκριμένα, κατά τους προηγούμενους διαγωνισμούς, η ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος δεν συμπεριλαμβανόταν ούτε στο ΠΕ12 Μηχανικών ούτε στο ΠΕ14 Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, σε αντίθεση με τους Περιβαλλοντολόγους (απόφοιτοι Πανεπιστημίου), οι οποίοι μπορούσαν να συμμετέχουν στο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. για τους εκπαιδευτικούς (ΦΕΚ6/8-2-2005).

Τα μαθήματα που μπορεί να διδάξει ο Μηχανικός Περιβάλλοντος στη Δ/βάθμια Εκπαίδευση είναι κυρίως μαθήματα επιλογής στα Επαγγελματικά Λύκεια. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά από τα μαθήματα αυτά, σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα σπουδών:

Στο Ενιαίο Λύκειο: Αρχές Περιβαλλοντικών Επιστημών, Διαχείριση Φυσικών Πόρων, Βιομηχανική Παραγωγή και Ενέργεια, Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας.

Στα Επαγγελματικά Λύκεια (πρώην Τ.Ε.Ε.):

- α) Μηχανολογικός Τομέας: Ύδρευση – Αποχέτευση.
- β) Τομέας Κατασκευών: Κατασκευές και Περιβάλλον, Περιβαλλοντική Μελέτη.
- γ) Τομέας Γεωπονίας: Φυσικοί Πόροι και Περιβάλλον, Περιβάλλον και Γεωργία, Αγροτουρισμός και Ανάπτυξη, Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων, Ποιότητα - Ποιοτικός Έλεγχος, Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού Υπαίθρου.
- δ) Χημικός Τομέας: Περιβαλλοντική Χημεία, Φυσικοχημικές Μέθοδοι Ανάλυσης, Έλεγχος και Διαχείριση Αποβλήτων, Ποιοτικός Έλεγχος.

Επιπλέον, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος αποκλείονται από τις ειδικότητες που μπορούν να αποκτήσουν παιδαγωγική επάρκεια (ΑΣΠΑΙΤΕ), με την οποία θα μπορούσαν να προταχθούν έναντι υποψηφίων χωρίς επάρκεια, σε διαδικασίες πρόσληψης ως αναπληρωτές – ωρομίσθιοι στη Δ/βάθμια Εκπαίδευση. Ειδικότερα, η ειδικότητα ΠΕ12.13 έχει να περιληφθεί σε προκήρυξη για παιδαγωγικό τίτλο ΑΣΠΑΙΤΕ από το 2002.

Βέβαια, ορισμένοι Μηχανικοί Περιβάλλοντος απασχολούνται στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας για τη διδασκαλία του μαθήματος της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Όμως δεν είναι λίγες οι φορές που προσλαμβάνεται κάποιος Φυσικός, Γεωπόνος ή Βιολόγος με αποδεδειγμένη διδακτική εμπειρία και με κάποια μεταπτυχιακή εξειδίκευση στο περιβάλλον ή απλώς με ένα ανάλογο σεμινάριο.

Στα παραπάνω αξίζει να προστεθεί η αναγκαιότητα κάλυψης από Μηχανικούς Περιβάλλοντος των στελεχών των Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης μέσω των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Οι υπάρχουσες θέσεις προς το παρόν καλύπτονται συνήθως από Βιολόγους ή Φυσικούς με μεταπτυχιακές σπουδές στο περιβάλλον ή και με καθόλου εξειδίκευση.

Μία τελευταία αλλά ίσως η σημαντικότερη επισήμανση είναι ότι αντί να γίνονται κάποια θετικά βήματα προς την κατεύθυνση της πρόσληψης στην Εκπαίδευση των κατεξοχήν ειδικευμένων στο αντικείμενο, που είναι οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος και εν γένει οι Περιβαλλοντολόγοι, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο προχωράει στη διεξαγωγή προγραμμάτων «Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών και Στελεχών Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης» (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ). Σύμφωνα με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, «κύριος στόχος της ενέργειας αυτής είναι οι εκπαιδευτικοί να αποκτήσουν γνώσεις και να αναπτύξουν στάσεις, αξίες και ικανότητες για να συμμετέχουν ενεργά στο περιβαλλοντικό γίγνεσθαι και να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων, καθώς και να μυήσουν μέσω επιλεγμένων περιβαλλοντικών θεμάτων και καταλλήλων μεθοδολογιών τους μαθητές και τους άλλους συναδέλφους τους στην ενεργό περιβαλλοντική συμμετοχή». Κατά την επιλογή τους λαμβάνονται υπόψη ως κύρια κριτήρια τα εξής: «να είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί με

τουλάχιστον 3ετή πραγματική υπηρεσία και να έχουν αποδεδειγμένη ενασχόληση με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (υλοποίηση προγραμμάτων στη σχολική κοινότητα, συμμετοχή σε ημερίδες κ.λ.π.)».

Δεδομένων των οξυμένων περιβαλλοντικών προβλημάτων, η μόνη ουσιαστική αντιμετώπιση θα βασιστεί στη συνεχή ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση των μελλοντικών πολιτών, δηλαδή των σημερινών μαθητών. Είναι υποχρέωση της πολιτείας, μέσω των αρμόδιων φορέων της, να προωθήσει την ενσωμάτωση νέων (υποχρεωτικών και προαιρετικών) περιβαλλοντικών μαθημάτων στο ωρολόγιο πρόγραμμα τόσο στην Π/βάθμια όσο και στη Δ/βάθμια εκπαίδευση, αναθέτοντας τη διδασκαλία τους πρωτίστως σε επιστήμονες με την κατάλληλη εξειδίκευση.

---

6. Συμπεράσματα

Στην παρούσα εργασία εξετάστηκε η επιστημονική κατάρτιση που αποκτά ο απόφοιτος του τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση των επαγγελματικών δικαιωμάτων του στην αγορά εργασίας.

Το σημαντικότερο ζήτημα που εξετάστηκε αφορά στην εκπόνηση μελετών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Αποδείχτηκε με συνοπτικό τρόπο ότι οι γνώσεις του για τις δεδομένες κατηγορίες μελετών (Υδραυλικές, Χημικοτεχνικές, Ενεργειακές, Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας) είναι επαρκείς, καθώς τα διδασκόμενα μαθήματα τόσο στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης όσο και στο Πολυτεχνείο Κρήτης παρουσιάζουν τη δέουσα συνάφεια.

Η Περιβαλλοντική Μηχανική περιλαμβάνει μια πληθώρα θεμάτων που απαιτούν ιδιαίτερες τεχνικές και επιστημονικές γνώσεις. Η βάση των γνώσεων αυτών βρίσκεται στις στοιχειώδεις επιστήμες όπως τα μαθηματικά, τη φυσική, τη μηχανική, τη χημεία, τη βιολογία και άλλες. Έτσι και τα ζητήματα που αφορούν μελέτες όπως οι υδραυλικές, οι χημικοτεχνικές και οι ενεργειακές βασίζονται στις ίδιες στοιχειώδεις επιστήμες.

Ο Μηχανικός Περιβάλλοντος διαθέτει την απαιτούμενη γνώση, ώστε να αναλαμβάνει την εκπόνηση μελετών είτε μεμονωμένα είτε σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες μηχανικών (χημικοί, πολιτικοί, αγρονόμοι τοπογράφοι κλπ). Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά τις υδραυλικές μελέτες διαπιστώθηκε ότι το ποσοστό των ελάχιστων διδασκόμενων μαθημάτων στα δύο τμήματα Μηχανικών Περιβάλλοντος (13,25%) είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο των Πολιτικών (7,84%) και των Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών (6%). Το γνωστικό λοιπόν αντικείμενο των Μηχανικών Περιβάλλοντος είναι ευρύτερο από εκείνο των Πολιτικών και των Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών με κατεύθυνση διαφορετική της υδραυλικής.

Για την κατηγορία των χημικοτεχνικών μελετών που δικαίως έως σήμερα δίδεται στους Χημικούς Μηχανικούς αξίζει να αναφερθεί ότι η διαφορά του μέσου ποσοστού ελαχίστων διδασκόμενων χημικοτεχνικών μαθημάτων είναι περίπου 3%. Συγκεκριμένα, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος παρουσιάζουν μέσο ποσοστό 37,1% ενώ οι Χημικοί Μηχανικοί 40%. Δικαιολογημένα λοιπόν μπορούν οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος να έχουν το δικαίωμα εκπόνησης χημικοτεχνικών μελετών.

Σχετικά με τις ενεργειακές μελέτες, όπως προκύπτει από τους πίνακες, οι Ηλεκτρολόγοι και οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συνάφεια με την κατηγορία. Όμως, η ειδικότητα των Χημικών Μηχανικών μόνο με 3 μαθήματα (βλ. πίνακες Α.Π.Θ) έχει το ίδιο δικαίωμα υπογραφής, κάτι που βεβαίως δεν ισχύει για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος.

Όσον αφορά στις μελέτες Οργάνωσης και Επιχειρησιακής Έρευνας, διαπιστώθηκε ότι οι Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης (βλ. Δημοκρίτειο) με μόλις ένα μάθημα καθώς και οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί (βλ. Ε.Μ.Π.) με δύο μαθήματα έχουν το δικαίωμα εκπόνησης μελετών αυτής της κατηγορίας. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι 3 στα 5 τμήματα των Πολιτικών Μηχανικών δεν έχουν κανένα σχετικό μάθημα. Επιπρόσθετα, το ίδιο δικαίωμα έχουν και οι Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί με ελάχιστο ποσοστό συναφών μαθημάτων πολύ κοντά στο 0, εφόσον από τα 7 συνολικά τμήματα, μόνο οι απόφοιτοι της Πολυτεχνικής Σχολής Πατρών έχουν 1 υποχρεωτικό μάθημα. Οι Χημικοί Μηχανικοί συμμετέχουν στην κατηγορία χωρίς να έχουν παρακολουθήσει ούτε ένα υποχρεωτικό συναφές μάθημα ενώ οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος έχουν υψηλότερο ποσοστό από τους Ηλεκτρολόγους και τους Χημικούς Μηχανικούς (0,7%).

Το ζήτημα της διεκδίκησης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Μηχανικών Περιβάλλοντος δεν έγκειται μόνο στην λήψη μελετητικού πτυχίου αλλά και στην απόκτηση Εργοληπτικού Πτυχίου, καθώς το προεδρικό διάταγμα 472/85 το οποίο ορίζει όλα τα σχετικά για την εγγραφή στο Μητρώο Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ) δεν συμπεριλαμβάνει την ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Σύμφωνα με το ανωτέρω Π.Δ., στο Μ.Ε.Κ. μπορούν να

εγγραφούν μηχανικοί ΑΕΙ και ΤΕΙ όλων των γνωστών ειδικοτήτων. Είναι σαφές ότι οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος πληρούν τις προϋποθέσεις για την εγγραφή τους στο Μ.Ε.Κ. σε κατηγορίες σχετικές με το γνωστικό τους αντικείμενο, επισημαίνοντας ότι έχει ήδη παρέλθει δεκαετία από την ίδρυση των τμημάτων στο Πολυτεχνείο Κρήτης και στο Δ.Π.Θ.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση αποτελεί το δραστικότερο μέσο διαμόρφωσης οικολογικής συνείδησης και η συμβολή της στη διαμόρφωση συμπεριφορών φιλικών προς το περιβάλλον είναι καθοριστική. Η εξειδίκευση των Μηχανικών Περιβάλλοντος τους καθιστά απόλυτα ικανούς να ανταποκριθούν στις ανάγκες του αντικειμένου της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Στα ιδρυτικά Π.Δ. των δύο τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος (Π.Δ. 365/1993 και Π.Δ. 232/1995) ορίζεται σαφώς ότι μπορεί να συμμετέχει στην εκπαίδευση σε θέματα περιβάλλοντος (Π/βάθμια και Δ/βάθμια). Σε ό,τι αφορά τη Δ/βάθμια Εκπαίδευση, οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος αποκλείονται όχι μόνο από τα σχολεία όλων των βαθμίδων, αλλά και ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό από κάθε άλλο φορέα διαχείρισης και έρευνας σχετικό με την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Επιπλέον, δεν περιλαμβάνονται στις ειδικότητες που έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π. για τους εκπαιδευτικούς (ΦΕΚ Β1373/8-9-2004), παρότι τυπικά υπάρχει η δυνατότητα συμμετοχής τους σε διαδικασίες πρόσληψης ως αναπληρωτές – ωρομίσθιοι στη Δ/βάθμια Εκπαίδευση (σχετικά νέος κλάδος ΠΕ12.13 Περιβαλλοντολόγων).

Η εργασία αυτή της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος του Τ.Ε.Ε.–Τ.Α.Κ. έχει ως σκοπό τη μελέτη των δυνατοτήτων των Μηχανικών Περιβάλλοντος σε σχέση με άλλες ειδικότητες και όχι τη δημιουργία εντυπώσεων και προστριβών, καθώς το θέμα που τίθεται είναι όχι μόνο αντιδεοντολογικό αλλά και βιοποριστικό. Ενώ δηλαδή, δημιουργήθηκε η ειδικότητα αυτή των μηχανικών στα ελληνικά πολυτεχνεία, την ίδια στιγμή παραμερίζεται και αντικαθίσταται, καθώς δεν υπάρχει ταυτόχρονη θεσμοθετημένη κατοχύρωση των επαγγελματικών της δικαιωμάτων, με αποτέλεσμα στην πλειοψηφία τους οι απόφοιτοι να ετεροαπασχολούνται ή να απασχολούνται μερικώς. Το «αντιδεοντολογικό» του ζητήματος βεβαίως δεν σταματά στους αποφοίτους, αλλά επεκτείνεται και στην επιστημονική κατάρτιση των καθηγητών των δύο τμημάτων.

Από τη μελέτη της Ομάδας Εργασίας διαπιστώνεται ότι το Πρόγραμμα Σπουδών καταδεικνύει το υψηλό επίπεδο και τη διεπιστημονικότητα των σπουδών, καθώς και την άρτια κατάρτιση των αποφοίτων του τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος. Αναμφισβήτητα λοιπόν, ο Μηχανικός Περιβάλλοντος είναι σε θέση να συνεργαστεί με επιτυχία με οποιαδήποτε άλλη ειδικότητα μηχανικού προκειμένου να συμβάλει στην αντιμετώπιση των απαιτήσεων και των προβλημάτων της σύγχρονης εποχής αλλά και, όπου χρειαστεί, να διαδραματίζει ένα ρόλο ρυθμιστή των ισορροπιών μεταξύ κοινωνικών, φυσικών και οικονομικών δυνάμεων, μέσα στα υφιστάμενα πλαίσια της ηθικής και της κοινωνικής αποδοχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:
ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1) ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ

ΠΡΟΣ

Δ/νση Επαγγελματικής Δραστηριότητας, Γραφείο Επαγγελματικών Θεμάτων, Τ.Ε.Ε.

Θέμα: Δικαίωμα υπογραφής διπλωματούγων Μηχανικών Περιβάλλοντος

Ζητούμε από την επιτροπή επαγγελματικών θεμάτων του Τ.Ε.Ε. να μας ενημερώσει για τον τύπο και τον αριθμό μελετών, στις οποίες έχει δικαίωμα υπογραφής ο διπλωματούχος Μηχανικός Περιβάλλοντος ως κάτοχος άδειας άσκησης επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος από το Τ.Ε.Ε.

Με τιμή,

Οικονόμου Στέφανος

Διπλ. Μηχανικός Περιβάλλοντος

Πρόεδρος ΠΑ.Σ.Δ.ΜΗ.Π.

ΠΡΩΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ Τ.Ε.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 4, 102 48 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 325 4591 - 9, FAX: 322 1772

Γραφείο Επαγγελματικών Θεμάτων
Πληροφορίες : Αφροδίτη Τσιγάρα
Αριθ. Πρωτ. : 30242/03

Αθήνα 8/11/04

Προς
Τον Πανελλήνιο Σύλλογο
Διπλ. Μηχανικών Περιβάλλοντος
Ιατρού Ανασιάδη 3
671.00 Ξάνθη

Συνάδελφοι,

Σε απάντηση του αρ. πρωτ. 10/14.11.2003 εγγράφου σας, σας γνωρίζουμε τα εξής :

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των Διπλ. Μηχανικών Περιβάλλοντος καθορίζονται από το Π.Δ. 365/1993 «Ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Τμημάτων στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης».

Επιπλέον οι Διπλ. Μηχανικοί Περιβάλλοντος έχουν δικαίωμα εκπόνησης και επίβλεψης απλών ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών (Ν. 6422/1934, άρθρο 3), υπό τους περιορισμούς που ορίζουν το Β.Δ. 16/1950, το Π.Δ. 252/1988 και το Π.Δ. 50/2003.

Η παραπάνω νομοθεσία επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.

Συνημμένα : πέντε (5)

ΑΙΤΗΣΗ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗΣ ΑΠΟ ΠΑΣΔΜΗΠ

Ισαβέλλα Θ. Παναγοπούλου
Δικηγόρος
Ελ. Βενιζέλου 44
106-79 Αθήνα

Τηλ: 210-6511644
Fax: 210-3617419
Email: isapanagor@yahoo.com

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2004

Προς: Διεύθυνση Επαγγελματικής Δραστηριότητας,
Γραφείο Επαγγελματικών Θεμάτων,
Τεχνικό Επαγγελματικό Επιμελητήριο, Αθήνα

Θέμα: Επαγγελματικά δικαιώματα Διπλωματούχων
Μηχανικών Περιβάλλοντος Ελλάδας

Σχετικά: το υπ' αριθμ. 30242/03/8/1/04 έγγραφο σας

Κύριοι,

Σας παρακαλούμε πολύ να μας καθορίσετε με μεγαλύτερη ακρίβεια και σιφηνεία τα επαγγελματικά δικαιώματα των Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος που κατέχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος Μηχανικού Περιβάλλοντος από το Τεχνικό Επαγγελματικό Επιμελητήριο.

Το ΠΔ 165/1993 στο οποίο μας παραπέμπετε με την ως άνω επιστολή σας, δεν καθορίζει επακριβώς τον τύπο και τον αριθμό μελετών στις οποίες έχει δικαίωμα υπογραφής ο διπλωματούχος Μηχανικός Περιβάλλοντος.

Επιπρόσθετα σας παρακαλούμε να μας επισημάνετε τα επαγγελματικά δικαιώματα των Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος, οι οποίοι εν τω μεταξύ δεν έχουν αποκτήσει το μελετητικό ή εργοληπτικό πτυχίο από το ΥΠΕΧΩΔΕ. (Εννοούμε για το διάστημα των τεσσάρων ετών που μεσολαβεί για την απόκτηση του πτυχίου αυτού μετά την αποφοίτηση από το Πανεπιστήμιο).

Τα θέματα αυτά είναι πάρα πολύ σημαντικά για τους Πτυχιούχους Μηχανικούς Περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ εκ των προτέρων για το ενδιαφέρον σας

Με τιμή

Η πληρεξούσια Δικηγόρος του Πανελληνίου Σωλλόγου
Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος

Ισαβέλλα Θ. Παναγοπούλου

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ ΑΠΟ Τ.Ε.Ε. + ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

08/05 '04 09:57 FAX ++30 1 3233477 TEE-PRESS OFFICE

0001

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 4, 102 48 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 329 1200, FAX: 210 322 1772

επ. Διευκ.

Τμήμα Επαγγελματικής Ανάπτυξης
Πληροφορίες : Μαρία Κολίτση

Αρ. Πρωτ. 6884

ΠΡΟΣ
Την κ. Ισαβέλλα Παναγοπούλου
Δ/ση: Ελ. Βενιζέλου 44
106 79 - Αθήνα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΕΙΣ ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ			
Αρ. Πρωτ.			Αθήνα, 1-4-04
Ποσώς Συμβολών			
Ομιλ. ΟΤΕ			
Πηλ. Αποστ. Πρωτ. Συμβ.			Υπογρ.
Πρωτ. Συμ. ΟΤΕ			Υπογρ.
Πηλ. Πρωστ. Συμβ.			Υπογρ.
Διευθύνων			

Κυρία,

Σε απάντηση του από 11.3.2004 (αρ. πρωτ. ΤΕΕ 6884/11.3.04) εγγράφου σας, σας γνωρίζουμε ότι πέραν του Π.Δ. 385/1993 δεν υπάρχει άλλη διάταξη που να καθορίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος.

Σε ό,τι αφορά την εκπόνηση μελετών περιβάλλοντος, σας επισυνάπτουμε φωτοαντίγραφο της ισχύουσας νομοθεσίας (Π.Δ. 258/1998 και Εγκύκλιος Υ.ΠΕ.Χ.Ο.Δ.Ε.-Γενική Δ/ση Περιβάλλοντος, αρ. πρωτ. οικ. 68285/2.10.2000).

Με εκτίμηση
Ο Πρόεδρος

Γιάννης Αλαβάνος

Συνημμένα:

- Π.Δ. 258/1998
- Εγκύκλιος Υ.ΠΕ.Χ.Ο.Δ.Ε.-Γενική Δ/ση Περιβάλλοντος, αρ. πρωτ. οικ. 68285/2.10.2000

4236
30/10/00

ΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΟΥΡΓΕΙΟ Π.Ε.Χ.Δ.Ε.
ΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΥΝΣΗ ΠΕΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Τ.Ε.Ε.	Γ.Ε.Θ.
31423	Γ.ρ. Μ. Ε. Ε. Ε.
97/10/00	Γ.ρ.

Αθήνα 2.10.2000
Αρ.Πρ. οικ. 66265

Γ.Ε.Θ.
Γ.ρ. Μ. Ε. Ε. Ε.
97/10/00

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ταχ. Δ/ση : Πατησίων 147
Ταχ. Κώδικας : 112 51
ΤΕΛΕΦΑΧ : 8662024
Πληροφορίες: Τ. Χρυσαστομίδης
Τηλέφωνο : 8650053-8650334

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Ερωτησία και εφαρμογή του Π.Δ. 256/1998. Συμπλήρωση των διατάξεων του Π.Δ. 541/1978 (Α' 118) «Περί κατηγοριών Μελετών».

Με το Π.Δ. 256/1998 (ΦΕΚ 190Α/1998) στις κατηγορίες μελετών που προβλέπονται στο Π.Δ. 541/1978, προστέθηκε νέα κατηγορία, η υπ' αριθ. 27 με τίτλο: «Περιβαλλοντικές Μελέτες».

Η νέα αυτή ευρύτερη κατηγορία μελετών εξειδικεύεται, με τρόπο ενδεικτικό, στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του νέου αυτού Π.Δ.

Με αφορμή ερωτήματα - αιτήματα για παραχή διευκρινίσεων γύρω από την ερωτησία και εφαρμογή των διατάξεων του ανωτέρω Π.Δ. που μας υποβλήθηκαν από Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Περιφέρειες της Χώρας, σας γνωρίζουμε ότι:

1. Όπως ρητά ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 2α' του Π.Δ 256/1998, στην κατηγορία μελετών 27 με τίτλο «Περιβαλλοντικές Μελέτες», περιλαμβάνονται όχι μόνον οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για δημόσια έργα και δραστηριότητες που αναπτύσσονται από φορείς του Δημόσιου Τομέα, αλλά και οι ΜΠΕ για ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες, που υπάγονται στην πρώτη (Α') κατηγορία (Ομάδα I και Ομάδα II) της ΚΥΑ 89269/5387/1990.

Η ουσία των παραπάνω διατάξεων έγκειται στο γεγονός ότι εφεξής, τα διάφορα είδη περιβαλλοντικών μελετών δεν είναι δυνατόν να καταρτίζονται από επιστήμονες ανεξαρτήτως ειδικότητας και λοιπών επιστημονικών εφοδίων αλλά, αντίθετως, τίθενται - για πρώτη φορά όσον αφορά την ευρύτερη αυτή κατηγορία μελετών - σύνολο ορισμένων επιστημονικών προϋποθέσεων και προσόντων που πρέπει να συντρέχουν στο πρόσωπο των μελετητών ώστε να εξασφαλίζεται η επιστημονική επάρκεια, αρτιότητα και εγκυρότητα αυτών. Και φυσικά η επιδίωξη αυτή για την ποιότητα των μελετών δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά έχει προφανώς ως απώτερο στόχο την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος.

Η ανωτέρω άποψη βρίσκεται επαρκέστατο έρεισμα τόσο στις συνταγματικές διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 24) όσο και στις σχετικές διατάξεις της Κοινωνικής νομοθεσίας (Οδηγία 85/337/ΕΟΚ, άρθρο 1 παρ. 1 και 2).

πέρασ δε στις διατάξεις του ν. 1650/1986 (άρθρα 1,2 και 3) και στις εκτελεστικές αυτού κανονιστικές διατάξεις που ακολούθησαν (ΚΥΑ 69269/5387/1990 κ.δ.).

2. Κατ' εφαρμογήν των ανωτέρω, οι υπηρεσίες του δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ, των Ο.Τ.Α, των Δημοσίων Επιχειρήσεων και λοιπών Οργανισμών Δημοσίου ενδιαφέροντος, στις περιπτώσεις που αναθέτουν «Περιβαλλοντικές Μελέτες» (άρθρο 1 παρ 2 του Π.Δ 256/1998), οφείλουν να απευθύνουν τις σχετικές προεκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε μελετητές της κατηγορίας 27 του Π.Δ. 256/1998, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 716/1977, όπως ισχύει.
Ως προς τα έργα και τις δραστηριότητες που εκτελούνται/αναπτύσσονται από ιδιωτικούς φορείς, οι συναφείς ΜΠΕ επιβάλλεται, ομοίως, να ανατίθενται σε μελετητές της νέας ως άνω κατηγορίας 27 που καθιερώνεται με το Π.Δ 256/1998.
3. Σε κάθε περίπτωση, δηλαδή είτε πρόκειται για δημόσια είτε για ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες, εφόσον πρόκειται για Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, των οποίων ο χαρακτήρας και οι ειδικότερες πτυχές τους καθιστούν επιστημονικά αναγκαία τη χρησιμοποίηση ειδικών συνεργατών, θα πρέπει στο πλαίσιο των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Π.Δ 256/1998, οι σχετικές ΜΠΕ να συνυπογράφονται και από επιστήμονες - ειδικούς συνεργάτες με τις αντίστοιχες ειδικότητες.
4. Δεδομένου ότι από την καθιέρωση των νέων ρυθμίσεων του Π.Δ 256/1998 μέχρι σήμερα έχει παρέλθει χρόνος επαρκής για την κατάρτιση και καταβολή των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που είχαν ανατεθεί πριν την έναρξη ισχύος του ανωτέρω Προεδρικού Διατάγματος, οι δημόσιες υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την παραλαβή, τον έλεγχο και την έγκριση της κατηγορίας αυτής των μελετών, οφείλουν ειδικώς να μην παραλαμβάνουν Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αν δεν έχουν συνταχθεί και υπογραφεί από μελετητές ή τους νόμιμους εκπροσώπους γραφείων μελετών, οι οποίοι διαθέτουν πτυχίο μελετητή της κατηγορίας 27 του Π.Δ 256/1998.
5. Η συνδρομή των προσόντων του νέου πτυχίου της Γ.Ε.Μ στο πρόσωπο του συγκεκριμένου εκάστοτε μελετητή (μελετητή ατομικώς ή Γραφείου Μελετών συγκροτημένου από ατομικά πτυχία Μελετητών) θα πιστοποιείται βάσει υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 με την οποία ο ανωτέρω μελετητής θα βεβαιώνει ότι είναι κάτοχος του νέου πτυχίου, με συγκεκριμένη αναφορά στον αριθμό του πτυχίου του, στο χρόνο κτήσης αυτού και στη διάρκεια της ισχύος του.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΧΩΔΕ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ Γ.Ε.Μ. Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ
ΑΝ. ΑΝΤΙΔΥΝΑΜΗΤΟΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1) ΧΗΜΙΚΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΣ Τ.Ε.Ε.

Θέμα: Χημικοτεχνικές μελέτες και Μηχανικοί Περιβάλλοντος

Σύμφωνα με το Π.Δ. υπ' αριθ. 274 ΦΕΚ Α'195 2.10.1997 (Χαρακτηρισμός των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν 6422/34 (ΦΕΚ Α' 412) και τροποποίηση και συμπλήρωση του από 16/17 Μαρτίου 1950 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ Α' 82), οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας στερεών, υγρών και αερίων βιομηχανικών αποβλήτων, επεξεργασίας ύδατος, αστικών λυμάτων και στερεών απορριμμάτων και οι εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων που έχουν σκοπό την προστασία από κινδύνους έκρηξης, δηλητηρίασης ή μόλυνσης θεωρούνται χημικές εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με το ίδιο Π.Δ. οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος δεν έχουν κανένα δικαίωμα: α) εκπόνησης πραγματογνωμοσυνών, β) εκπόνησης και επίβλεψης εκτέλεσης μελετών και γ) υπεύθυνης τεχνικής επίβλεψης λειτουργίας και συντήρησης που αφορούν τις παραπάνω εγκαταστάσεις.

Ζητούμε από το Τ.Ε.Ε. ως τεχνικό σύμβουλο της πολιτείας να παρέμβει στο ζήτημα αυτό (γνωμοδοτώντας) ώστε οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος να μπορούν ελεύθερα να εξασκούν το επάγγελμά τους.

Με εκτίμηση,

ΠΑΣΔΜΗΠ

2) ΑΡΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ Γ.Ε.Μ. ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ 13 ΚΑΙ 18 ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

ΠΡΟΣ

Τμήμα Μητρώου Μελετητών, ΓΕΜ, ΓΓΔΕ, Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

Θέμα: Άρνηση από την Γ.Ε.Μ. για εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18 του Μητρώου Μελετητών του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΠΑΣΔΜΗΠ) πληροφορήθηκε από μέλη του ότι η Γ.Ε.Μ. πρόσφατα αρνήθηκε (αποφάσεις Δ15/ 11146/ Φ8 της 21/9/05 και Δ15/ 24251/Φ8 της 28/9/05) την αρχική εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες:

- 13, Μελέτες Υδραυλικών Έργων (Εγγειοβελτιτικών Έργων, Φραγμάτων, Υδρεύσεων και Αποχετεύσεων) και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων,
- 18, Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων του Μητρώου Μελετητών του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., με την αιτιολόγηση ότι «...η επιστημονική ειδικότητα δεν προσιδιάζει στην κατηγορία αυτή».

Καταγγέλλουμε την ενέργεια αυτή ως μη σύννομη και λογικά παράδοξη αφού προκαλεί καταστάσεις άνισης και διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μηχανικών.

Κάθε Μηχανικός Περιβάλλοντος, με άδεια άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος από το Τ.Ε.Ε., είτε απόφοιτος του Δ.Π.Θ. είτε του Πολυτεχνείου Κρήτης,

ανεξάρτητα της μετέπειτα εμπειρίας ή εξειδίκευσής του, έχει στο πρόγραμμα σπουδών του πλήθος από υποχρεωτικά μαθήματα στον τομέα της Υδραυλικής και της Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων, όπως: Υδατική Χημεία, Ρευστομηχανική / Εφαρμοσμένη Υδραυλική, Υδρογεωλογία, Τεχνική Υδρολογία, Τεχνολογία και διαχείριση Υγρών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία Πόσιμου Νερού, Τεχνική Οικολογία Ι, Διαχείριση Υδατικών Πόρων, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων ΙΙ, Τεχνική Οικολογία ΙΙ, Περιβαλλοντική Ακτομηχανική, Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα. Το παράδειγμα αφορά ενδεικτικά το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος ΔΠΘ. Άλλωστε, και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των αστικών υγρών αποβλήτων θεωρούνται και δημοπρατούνται ως έργα της κατηγορίας 13. Όσον αφορά την κατηγορία 18 (Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων) αναφέρουμε ότι σύμφωνα με το Π.Δ. 274 ΦΕΚ Α'195 2.10.1997 (Χαρακτηρισμός των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4 του Ν 6422/34 (ΦΕΚ Α'412) και τροποποίηση και συμπλήρωση του από 16/17 Μαρτίου 1950 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ Α' 82), ως Χημικές Εγκαταστάσεις νοούνται μεταξύ άλλων (άρθρο 1, Χαρακτηρισμός των Χημικών εγκαταστάσεων): θ. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας στερεών, υγρών και αερίων βιομηχανικών αποβλήτων, επεξεργασίας ύδατος, αστικών λυμάτων και στερεών απορριμμάτων. ι. Οι εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων που έχουν σκοπό την προστασία από κινδύνους έκρηξης, δηλητηρίασης ή μόλυνσης.

Τα μαθήματα που διδάσκεται ο Μηχανικός Περιβάλλοντος και ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο των παραγράφων θ και ι του ορισμού των Χημικών Εγκαταστάσεων είναι: Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Χημεία, Υδατική Χημεία, Τεχνική Βιοχημεία, Περιβαλλοντική Μικροβιολογία, Παγκοσμία Βιογεωχημεία – Modeling, Ατμοσφαιρική Χημεία, Τεχνική Φυσικών Διεργασιών, Δημόσια Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας, Φαινόμενα Μεταφοράς, Τεχνική των Χημικών και Βιοχημικών Διεργασιών, Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία Πόσιμου Νερού, Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων ΙΙ, Αντιρρυπαντική Τεχνολογία Ατμοσφαιρικών Ρύπων, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων ΙΙ, Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα, Υγιεινή Βιομηχανικού Περιβάλλοντος. Σε κάθε περίπτωση δηλαδή δεν δικαιολογείται από την εξέταση του προγράμματος σπουδών η άρνηση από την Γ.Ε.Μ. να εγγράψει τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18 του Μητρώου Μελετητών Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Η διαχείριση και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος την κύρια και μοναδική επαγγελματική τους κατεύθυνση, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους. Υπενθυμίζουμε ότι η Γ.Ε.Μ. στο παρελθόν έχει αποφασίσει θετικά σε ανάλογα αιτήματα Μηχανικών Περιβάλλοντος και δεν κατανοούμε την πρόσφατη αλλαγή της στάσης της.

Ζητάμε από την Γ.Ε.Μ. να επιτρέψει σύμφωνα με τα παραπάνω την αρχική εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18 και να μας ενημερώσει σχετικά με το πλήρες σκεπτικό των προηγούμενων αποφάσεών της.

Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε βοήθεια ή/ και διευκρίνηση,

ΠΑΣΔΜΗΠ

3) ΑΡΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ Γ.Ε.Μ. ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ 13 ΚΑΙ 18 ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Προς: ΤΕΕ, Τμήμα Επαγγελματικών Θεμάτων

Κοιν.: 1. Μέλη της Κεντρικής Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ 2. Μόνιμη Επιτροπή Επαγγελματικών Θεμάτων Νέων Ειδικοτήτων

Θέμα: Άρνηση από την Γ.Ε.Μ. για εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18 του Μητρώου Μελετητών του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΠΑΣΔΜΗΠ) πληροφορήθηκε από μέλη του ότι η Γ.Ε.Μ. πρόσφατα αρνήθηκε (αποφάσεις Δ15/ 11146/ Φ8

της 21/9/05 και Δ15/ 24251/Φ8 της 28/9/05) την αρχική εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες:

- 13, Μελέτες Υδραυλικών Έργων (Εγγειοβελτικών Έργων, Φραγμάτων, Υδρεύσεων και Αποχετεύσεων) και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων,
- 18, Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων του Μητρώου Μελετητών του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., με την αιτιολόγηση ότι «...η επιστημονική ειδικότητα δεν προσιδιάζει στην κατηγορία αυτή».

Καταγγέλλουμε την ενέργεια αυτή ως μη σύνομη και λογικά παράδοξη αφού προκαλεί καταστάσεις άνισης και διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μηχανικών.

Κάθε Μηχανικός Περιβάλλοντος, με άδεια άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος από το Τ.Ε.Ε., απόφοιτος είτε του Δ.Π.Θ. είτε του Πολυτεχνείου Κρήτης, ανεξάρτητα της μετέπειτα εμπειρίας ή εξειδίκευσής του, έχει στο πρόγραμμα σπουδών του πλήθος από υποχρεωτικά μαθήματα στον τομέα της Υδραυλικής και της Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων, όπως: Υδατική Χημεία, Ρευστομηχανική / Εφαρμοσμένη Υδραυλική, Υδρογεωλογία, Τεχνική Υδρολογία, Τεχνολογία και διαχείριση Υγρών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία Πόσιμου Νερού, Τεχνική Οικολογία Ι, Διαχείριση Υδατικών Πόρων, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων ΙΙ, Τεχνική Οικολογία ΙΙ, Περιβαλλοντική Ακτομηχανική, Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα. Το παράδειγμα αφορά ενδεικτικά το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος Δ.Π.Θ. Άλλωστε, και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των αστικών υγρών αποβλήτων θεωρούνται και δημοπρατούνται ως έργα της κατηγορίας 13. Όσον αφορά την κατηγορία 18 (Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων) αναφέρουμε ότι σύμφωνα με το Π.Δ. 274 ΦΕΚ Α'195 2.10.1997 (Χαρακτηρισμός των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν 6422/34 (ΦΕΚ Α'412) και τροποποίηση και συμπλήρωση του από 16/17 Μαρτίου 1950 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ Α' 82), ως Χημικές Εγκαταστάσεις νοούνται μεταξύ άλλων (άρθρο 1, Χαρακτηρισμός των Χημικών εγκαταστάσεων): θ. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας στερεών, υγρών και αερίων βιομηχανικών αποβλήτων, επεξεργασίας ύδατος, αστικών λυμάτων και στερεών απορριμμάτων. ι. Οι εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων που έχουν σκοπό την προστασία από κινδύνους έκρηξης, δηλητηρίασης ή μόλυνσης.

Τα μαθήματα που διδάσκεται ο Μηχανικός Περιβάλλοντος και ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο των παραγράφων θ και ι του ορισμού των Χημικών Εγκαταστάσεων είναι: Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Χημεία, Υδατική Χημεία, Τεχνική Βιοχημεία, Περιβαλλοντική Μικροβιολογία, Παγκοσμία Βιογεωχημεία – Modeling, Ατμοσφαιρική Χημεία, Τεχνική Φυσικών Διεργασιών, Δημόσια Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας, Φαινόμενα Μεταφοράς, Τεχνική των Χημικών και Βιοχημικών Διεργασιών, Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία Πόσιμου Νερού, Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων ΙΙ, Αντιρρυπαντική Τεχνολογία Ατμοσφαιρικών Ρύπων, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων ΙΙ, Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα, Υγιεινή Βιομηχανικού Περιβάλλοντος. Σε κάθε περίπτωση δηλαδή δεν δικαιολογείται από την εξέταση του προγράμματος σπουδών η άρνηση από την Γ.Ε.Μ. να εγγράψει τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18 του Μητρώου Μελετητών Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Η διαχείριση και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος την κύρια και μοναδική επαγγελματική τους κατεύθυνση, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους. Υπενθυμίζουμε ότι η Γ.Ε.Μ. στο παρελθόν έχει αποφασίσει θετικά σε ανάλογα αιτήματα Μηχανικών Περιβάλλοντος και δεν κατανοούμε την πρόσφατη αλλαγή της στάσης της.

Ζητάμε από το Τ.Ε.Ε. να υπερασπιστεί τα μέλη του μπροστά σε αυτή τη πρωτόγνωρη περίπτωση άνισης και διακριτικής μεταχείρισης κατά των Μηχανικών Περιβάλλοντος με την παρέμβασή του προς την Γ.Ε.Μ. του Μητρώου Μελετητών Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε βοήθεια ή/ και διευκρίνηση,

ΠΑΣΔΜΗΠ

4) ΑΡΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ Γ.Ε.Μ. ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ 13 ΚΑΙ 18 ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Θέμα: Άρνηση από την Γ.Ε.Μ. για εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18 του Μητρώου Μελετητών του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΠΑΣΔΜΗΠ) διαμαρτύρεται στο ΤΕΕ, ως επίσημο φορέα των μελών του Μηχανικών Περιβάλλοντος, για την άρνηση από τη Γ.Ε.Μ. (ενδεικτικά αναφέρουμε τις αποφάσεις Δ15/ 11146/ Φ8 της 21/9/05 και Δ15/ 24251/Φ8 της 28/9/05) της αρχική εγγραφής των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες:

13, Μελέτες Υδραυλικών Έργων (Εγγειοβελτικών Έργων, Φραγμάτων, Υδρεύσεων και Αποχετεύσεων) και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων,

18, Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων του Μητρώου Μελετητών του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., με την αιτιολόγηση ότι «...η επιστημονική ειδικότητα δεν προσιδιάζει στην κατηγορία αυτή».

Καταγγέλλουμε την ενέργεια αυτή ως μη σύννομη και λογικά παράδοξη αφού προκαλεί καταστάσεις άνισης και διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των Μηχανικών.

Σας ενημερώνουμε ότι κατά των αποφάσεων έχουν κατατεθεί ενστάσεις από τα μέλη μας, οι οποίες όμως γνωρίζουν την ίδια τύχη, καθώς απορρίπτονται.

Κάθε Μηχανικός Περιβάλλοντος, με άδεια άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος από το Τ.Ε.Ε., είτε απόφοιτος του Δ.Π.Θ. είτε του Πολυτεχνείου Κρήτης, ανεξάρτητα της μετέπειτα εμπειρίας ή εξειδίκευσής του, έχει στο πρόγραμμα σπουδών του πλήθος από υποχρεωτικά μαθήματα στον τομέα της Υδραυλικής και της Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων, όπως:

Υδατική Χημεία, Ρευστομηχανική / Εφαρμοσμένη Υδραυλική, Υδρογεωλογία, Τεχνική Υδρολογία, Τεχνολογία και διαχείριση Υγρών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία Πόσιμου Νερού, Τεχνική Οικολογία Ι, Διαχείριση Υδατικών Πόρων, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων ΙΙ, Τεχνική Οικολογία ΙΙ, Περιβαλλοντική Ακτομηχανική, Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα.

Το παράδειγμα αφορά ενδεικτικά το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος Δ.Π.Θ. Άλλωστε, και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των αστικών υγρών αποβλήτων θεωρούνται και δημοπρατούνται ως έργα της κατηγορίας 13.

Όσον αφορά την κατηγορία 18 (Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων) αναφέρουμε ότι σύμφωνα με το Π.Δ. 274 ΦΕΚ Α'195 2.10.1997 (Χαρακτηρισμός των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν 6422/34 (ΦΕΚ Α'412) και τροποποίηση και συμπλήρωση του από 16/17 Μαρτίου 1950 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ Α' 82), ως Χημικές Εγκαταστάσεις νοούνται μεταξύ άλλων (άρθρο 1, Χαρακτηρισμός των Χημικών εγκαταστάσεων):

θ. Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας στερεών, υγρών και αερίων βιομηχανικών αποβλήτων, επεξεργασίας ύδατος, αστικών λυμάτων και στερεών απορριμμάτων.

ι. Οι εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων που έχουν σκοπό την προστασία από κινδύνους έκρηξης, δηλητηρίασης ή μόλυνσης.

Τα μαθήματα που διδάσκεται ο Μηχανικός Περιβάλλοντος και ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο των παραγράφων θ και ι του ορισμού των Χημικών Εγκαταστάσεων είναι:

Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Χημεία, Υδατική Χημεία, Τεχνική Βιοχημεία, Περιβαλλοντική Μικροβιολογία, Παγκοσμία Βιογεωχημεία – Modeling, Ατμοσφαιρική Χημεία, Τεχνική Φυσικών Διεργασιών, Δημόσια Υγιεινή - Ασφάλεια Εργασίας, Φαινόμενα Μεταφοράς, Τεχνική των Χημικών και Βιοχημικών Διεργασιών, Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων Ι, Τεχνολογία Πόσιμου Νερού, Τεχνολογία και Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων ΙΙ, Αντιρρυπαντική Τεχνολογία Ατμοσφαιρικών Ρύπων, Τεχνολογία και Διαχείριση Υγρών Αποβλήτων ΙΙ, Εξυγίανση Εδαφών και Υπογείων Υδάτων από Επικίνδυνα Απόβλητα, Υγιεινή Βιομηχανικού Περιβάλλοντος.

Σε κάθε περίπτωση δηλαδή δεν δικαιολογείται από την εξέταση του προγράμματος σπουδών η άρνηση από την Γ.Ε.Μ. να εγγράψει τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18 του Μητρώου Μελετητών Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Η διαχείριση και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος την κύρια και μοναδική επαγγελματική τους κατεύθυνση, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

Υπενθυμίζουμε ότι η Γ.Ε.Μ. στο παρελθόν έχει αποφασίσει θετικά σε ανάλογα αιτήματα Μηχανικών Περιβάλλοντος και δεν κατανοούμε την πρόσφατη αλλαγή της στάσης της.

Ζητάμε από το Τ.Ε.Ε. να παρέμβει προς τη Γ.Ε.Μ και να ώστε να επιτρέψει σύμφωνα με τα παραπάνω την αρχική εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στις κατηγορίες 13 και 18.

Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε βοήθεια ή/ και διευκρίνηση,

ΠΑΣΔΜΗΠ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1) ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΙΣΗΓΗΣΗ)

Μόνιμη Επιτροπή Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΜΕΠΑΑ)

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

(ΠΑΣΔΜΗΠ)

29-3-2006

Θέμα: Δικαίωμα εκπόνησης μελέτης διάθεσης επεξεργασίας αποβλήτων.

Σύντομη ενημέρωση.

Η Μόνιμη Επιτροπή Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΜΕΠΑΑ) έγινε αποδέκτης του από 23-1-2006 (αρ. Πρωτ. Τ.Ε.Ε.:2224/23-1-2006) έγγραφο του κ. Τριαντάφυλλου Βαίτση, Διπλ. Μηχανικού Περιβάλλοντος.

Στο εν λόγω έγγραφο, ο κ. Βαίτσης ρωτούσε αν μπορεί ως Μηχανικός Περιβάλλοντος (με μελετητικό πτυχίο στην κατηγορία 27) να υπογράψει Μελέτη Βιολογικού Καθαρισμού για ιδιωτικό έργο.

Το Τ.Ε.Ε., Τμήμα Επαγγελματικής Ανάπτυξης, του απάντησε ότι:

Τα επαγγελματικά δικαιώματα των Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης καθορίζονται από το Π.Δ. 365/1993.

Η Μελέτη Διάθεσης και Επεξεργασίας Λυμάτων (Μελέτη Βιολογικού Καθαρισμού) στην οποία αναφέρεστε, αποτελεί σύνθετη Μελέτη και για το λόγο αυτό απαιτείται διεπιστημονική συνεργασία Διπλωματούχων Μηχανικών.

Βάση της ισχύουσας νομοθεσίας (Π.Δ. 256/1998 και εγκύκλιος Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. – Γενική Δ/ση Περιβάλλοντος, αρ. Πρωτ. Οικ. 68265/2.10.2000) την οποία σας επισυνάπτουμε, δικαίωμα εκπόνησης Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων έχουν όσοι κατέχουν Μελετητικό Πτυχίο στη κατηγορία 27 – Περιβαλλοντικές Μελέτες.

Στην απάντηση δεν διευκρινίζεται με ποιες άλλες ειδικότητες πρέπει να συνυπογραφεί η μελέτη. Επίσης, από τον κ. Βαίτση ενημερωθήκαμε ότι ο υπάλληλος στη νομαρχία που δεν του έκανε δεκτή την μελέτη αιτιολόγησε την στάση του με την θέση ότι το αντικείμενο της κατηγορίας 27 περιλαμβάνει τις μελέτες προστασίας και διαχείρισης περιβάλλοντος (π.χ. Διαχείρισης ατμόσφαιρας, αερίων αποβλήτων, διαχείρισης υδάτων, υγρών αποβλήτων,...) ενώ η μελέτη Βιολογικού Καθαρισμού αφορά στην επεξεργασία των αποβλήτων και επομένως δεν εμπίπτει στο περιεχόμενο της κατηγορίας 27. Τελικά ο υπάλληλος του ζήτησε να συνυπογραφεί από Χημικό Μηχανικό.

Αξιολόγηση της κατάστασης.

Σύμφωνα με το Π.Δ. 365/1993, στους διπλωματούχους του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος μπορούν να ανατίθενται:

...

β. Η εκπόνηση και/ ή ο έλεγχος μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

....

Επίσης, σύμφωνα με το Ν.6422/1934 (ΦΕΚ 412Α) "Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, του Ηλεκτρολόγου, του Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και του

Ναυπηγού" και το Β.Δ. 16/17.3.1950 (ΦΕΚ 82Α) οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος, όμοια με τους υπόλοιπους Μηχανικούς, έχουν το δικαίωμα εκπόνησης μελετών και επίβλεψης κατασκευής και λειτουργίας για Απλές Εγκαταστάσεις.

Το νομικό πλαίσιο που διέπει τις Μελέτες διάθεσης και επεξεργασίας Λυμάτων (Βιολογικοί Καθαρισμοί) είναι:

1. Η Υγειονομική διάταξη Ε1β.221/1965 (ΦΕΚ Β'138): "Περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων".
2. Το Π.Δ. 274/1997 (ΦΕΚ Α 195): "Χαρακτηρισμός των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν.6422/1934, ΦΕΚ Α 412, και τροποποίηση συμπλήρωση του από 16/17 Μαρτίου 1950 ΒΔ (ΦΕΚ Α 82).
3. Το Π.Δ. 256/1998 με το οποίο προστίθεται στις κατηγορίες μελετών η κατηγορία 27 με τίτλο "Περιβαλλοντικές Μελέτες".

Η Υγειονομική διάταξη Ε1β.221/1965, αν και θέτει συγκεκριμένους όρους και τεχνικές προδιαγραφές για την μελέτη διάθεσης λυμάτων, δεν κάνει αναφορά στα ιδιαίτερα προσόντα του μελετητή (άρθρο 14 παράγραφος 2).

Σύμφωνα με το Π.Δ. υπ' αριθ. 274 ΦΕΚ Α'195 2.10.1997 (Χαρακτηρισμός των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν 6422/34 (ΦΕΚ Α' 412) και τροποποίηση και συμπλήρωση του από 16/17 Μαρτίου 1950 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ Α' 82)), οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας στερεών, υγρών και αερίων βιομηχανικών αποβλήτων, επεξεργασίας ύδατος, αστικών λυμάτων και στερεών απορριμμάτων και οι εγκαταστάσεις υγιεινής και ασφάλειας εργασιακών χώρων που έχουν σκοπό την προστασία από κινδύνους έκρηξης, δηλητηρίασης ή μόλυνσης θεωρούνται χημικές εγκαταστάσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, οι Μηχανικοί που μπορούν να ασχολούνται με τις χημικές εγκαταστάσεις είναι: οι Χημικοί Μηχανικοί, οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί, οι Μηχανολόγοι – Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί, οι Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί και οι Ναυπηγοί. Οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος δεν αναφέρονται διότι την εποχή συγγραφής του νόμου δεν υπήρχαν απόφοιτοι Μηχανικοί Περιβάλλοντος. Σε κάθε περίπτωση όμως, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4, για τις ειδικότητες Μηχανικών που δεν αναφέρονται παραπάνω, προβλέπεται να εφαρμοστούν οι διατάξεις του ΒΔ. 16/17 / 3/ 1950, δηλαδή η διάκριση σε απλές και μη εγκαταστάσεις.

Σύμφωνα με το Π.Δ. 256/1998, η κατηγορία 27 περιλαμβάνει:

- Τις μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Δημοσίων ή Ιδιωτικών έργων που προβλέπονται στην ΚΥΑ 69269/5387/1990 (Β'678).
- Τις ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που προβλέπονται στην ΚΥΑ 69269/5387/1990 (Β'678).
- Τις Μελέτες Προστασίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος (π.χ. διαχείριση ατμόσφαιρας, αερίων αποβλήτων, διαχείρισης υδάτων, υγρών αποβλήτων, απορριμμάτων, τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων, θορύβων, δονήσεων και κραδασμών, βιοτόπων, οικοτόπων, ευαίσθητων οικοσυστημάτων και γενικότερα συνόλων ή στοιχείων Φύσης).
- Τις Μελέτες Αποκατάστασης Περιβάλλοντος και Ρυπασμένων Αποδεκτών (π.χ. Επιφανειακών και υπογείων υδάτων, εδάφους).

Ο όρος «διαχείριση» του Π.Δ. 256/1998 αναμφισβήτητα είναι ευρύτερος και περιλαμβάνει τον όρο «επεξεργασία» του Π.Δ. 274/1997.

Συνεπώς, ο Μηχανικός Περιβάλλοντος σύμφωνα με τα επαγγελματικά δικαιώματα που του δίνει το ιδρυτικό διάταγμα Π.Δ.365/1993 και μετά από εφαρμογή των απαιτήσεων της νομοθεσίας, δύναται να εκπονεί μελέτες διαχείρισης υγρών αποβλήτων. Αν οι εγκαταστάσεις υγρών αποβλήτων εμπίπτουν στην δικαιοδοσία του Π.Δ. 274/1997 τότε ο Μηχανικός Περιβάλλοντος μπορεί να εκπονήσει και να επιβλέψει μελέτη επεξεργασίας αποβλήτων μόνο για απλές εγκαταστάσεις. Το γεγονός αυτό αποτελεί αδικαιολόγητο περιορισμό των επαγγελματικών του δικαιωμάτων, όπως αυτά περιγράφηκαν ανωτέρω.

Με τιμή,

Ντζαμίλης Παναγιώτης

Πρόεδρος ΠΑΣΔΜΗΠ

2) ΘΕΜΑ: ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΜΕ ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΟΙΚ. 68265/2.10.2000 ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως γνωρίζετε η συμπλήρωση του Π.Δ. 541/1978 «Περί κατηγοριών μελετών» με την κατηγορία 27 με τίτλο «Περιβαλλοντικές Μελέτες» έγινε με το Π.Δ. 256/1998 και την λανθασμένη ερμηνεία και εφαρμογή του από την Εγκύκλιο με αρ. πρωτ. οικ. 68265/2.10.2000 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Σύμφωνα με την εγκύκλιο αυτή επιβαρύνεται ιδιαίτερα η ειδικότητα των διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος αφού αποκλείονται από οποιαδήποτε επαγγελματική ενασχόληση η οποία σχετίζεται με την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών ιδιωτικών έργων πριν τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) ετών από την κτήση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος από το Τ.Ε.Ε.

Ι. Καταργήν, ο ν. 716/77 «περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών» αφορά μόνο μελέτες φορέων του Δημοσίου, αφού ρητά στο άρθρο 1 αναφέρει:

«Ο παρών Νόμος καθορίζει τους όρους και την διαδικασίαν της εις ιδιώτας μελετητάς και ιδιωτικά γραφεία μελετών αναθέσεως και της υπό τούτων εκπονήσεως μελετών δια λογαριασμόν του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Δημοσίων Επιχειρήσεων και λοιπών Οργανισμών Δημοσίου Ενδιαφέροντος, όταν αι μελέται αυταί δεν εκπονούνται απ' ευθείας υπό του προσωπικού τούτων».

Στο άρθρο 7, παρ. 1 του Ν. 716/77 «Κατηγορίες Μελετών» αναφέρεται ότι:

«Αι μελέται, αναλόγως του κυρίου αντικειμένου αυτών, διακρίνονται εις κατηγορίας, καθοριζομένας δια Π.Δ.»

Το Π.Δ. 541/78 «Περί Κατηγοριών Μελετών», που όρισε τις κατηγορίες μελετών, εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 του Ν. 716/77. Κατά συνέπεια αφορά μόνο μελέτες του Δημοσίου, και πράγματι ουδέποτε μέχρι σήμερα τέθηκε θέμα υποχρεωτικής εφαρμογής του από ιδιώτες.

Το Π.Δ. 256/98, «Συμπλήρωση των διατάξεων του Π.Δ. 541/1978 Περί κατηγοριών μελετών», προσθέτει στις κατηγορίες μελετών του Π.Δ. 541/78 μια επιπλέον κατηγορία, την κατηγορία 27, «Περιβαλλοντικές Μελέτες Δημοσίων ή Ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων», έχοντας υπόψη το Ν. 716/1977. Ο Νόμος Ν. 716/1977 αναφέρεται ρητά μόνο στη διαδικασία ανάθεσης Δημοσίων Έργων σε ιδιώτες.

Με την εισαγωγή της νέας κατηγορίας 27 συμπεραίνουμε από τα παραπάνω ότι:

Οι μελετητές κάτοχοι πτυχίου κατηγορίας 27 μπορούν να εκπονούν Μ.Π.Ε. και Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων και Δραστηριοτήτων. Από πουθενά όμως δεν προκύπτει και το αντίστροφο, δηλαδή ότι η εκπόνηση Μ.Π.Ε. και για ιδιωτικά έργα ή δραστηριότητες θα γίνεται υποχρεωτικά και μόνο από μελετητές εγγεγραμμένους στο μητρώο μελετητών στην Κατηγορία 27. Εάν αυτό ισχύει τότε η συγκεκριμένη διάταξη του Π.Δ. 256/98 θα είχε εκδοθεί καθ' υπέρβαση Νόμου και θα ήταν άκυρη.

Το γεγονός αυτό δεν ισχύει για καμία από τις υπόλοιπες κατηγορίες μελετών, οι οποίες είναι εξίσου σημαντικές όπως για παράδειγμα η Κατηγορία 08 (Στατικές).

Παρατηρούμε λοιπόν βάσει των παραπάνω ότι η εγκύκλιος Αρ. Πρωτ. οικ.68265/2.10.2000 στην οποία αναφέρεται ότι «στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 2α' του Π.Δ. 256/1998, στην κατηγορία μελετών 27 με τίτλο «Περιβαλλοντικές Μελέτες», περιλαμβάνονται όχι μόνον οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για δημόσια έργα και δραστηριότητες που αναπτύσσονται από φορείς του Δημοσίου Τομέα, αλλά και οι Μ.Π.Ε. για ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες, που υπάγονται στην πρώτη (Α') κατηγορία (Ομάδα Ι και Ομάδα ΙΙ) της ΚΥΑ 69269/5387/1990» ερμηνεύει λανθασμένα Π.Δ. 256/1998.

Πρέπει να σημειωθεί ότι πουθενά στο Π.Δ. 256/98 δε γίνεται αναφορά ειδικά στις μελέτες των κατηγοριών Α-Ι και Α-ΙΙ της ΚΥΑ 69269/5387/90, αλλά αναφέρεται στο σύνολο των Μ.Π.Ε. Επίσης, πιστεύουμε πως η λανθασμένη ερμηνεία του Π.Δ. 256/1998 από την Εγκύκλιο Αρ. Πρωτ. οικ.68265/2.10.2000 έγκειται, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο περιεχόμενο της, στην έλλειψη επιστημονικής ειδικότητας τη χρονική περίοδο που

συντάχθηκε, η οποία θα εξασφάλιζε την επιστημονική επάρκεια, αρτιότητα και εγκυρότητα των περιβαλλοντικών μελετών.

Το επιστημονικό αυτό κενό έρχονται να το καλύψουν στις μέρες μας αποτελεσματικά τα τμήματα των Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης και Ξάνθης αντίστοιχα, τα οποία ήδη λειτουργούν από το 1993.

Όπως ρητά καθορίζουν τα Π.Δ. 232//1995 και Π.Δ. 365/1993 που αφορούν την ίδρυση και τον σκοπό των τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης και Ξάνθης αντίστοιχα, και ειδικότερα το άρθρο 2 του Π.Δ. 232//1995 η επαγγελματική κατοχύρωση του Μηχανικού Περιβάλλοντος συνίσταται ως εξής:

Επαγγελματική κατοχύρωση

Ο πτυχιούχος του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, ο οποίος ορίζεται και ως «Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός», έχει ως κύρια δραστηριότητα την ενασχόληση με:

- α) Το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων για την προστασία, ανάπτυξη και εν γένει διαχείριση του περιβάλλοντος και
- β) Την εκπόνηση ή και τον έλεγχο μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα.
- γ) Ο Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός απασχολείται σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες Μηχανικών, σε θέματα της επιστήμης του, καθώς επίσης και στην εκπαίδευση για τη διδασκαλία μαθημάτων περιβαλλοντικής αγωγής.

Τόσο από τα παραπάνω όσο και από την επιστημονική κατάρτιση που δέχονται οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος κατά την διάρκεια των 5ετών σπουδών τους η οποία εστιάζεται εξολοκλήρου στην προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, προκύπτει ότι η ειδικότητα αυτή εξασφαλίζει την επιστημονική επάρκεια και εγκυρότητα των περιβαλλοντικών μελετών όπως καθορίζουν οι συνταγματικές διατάξεις (άρθρο 24) και οι διατάξεις της Κοινοτικής Νομοθεσίας (Οδηγία 85/337/ΕΟΚ, άρθρο 1 παρ. 1 και 2) και του Ν. 1650/1986 (άρθρα 1, 2 και 3) σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

Είναι σαφές ότι παράνομα αφαιρείται το δικαίωμα από τους διπλωματούχους Μηχανικούς Περιβάλλοντος να εκπονούν και να υπογράφουν Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ιδιωτικών έργων (Κατηγορία 27), που όπως αναφέρθηκε δεν εφαρμόζεται σε καμία άλλη κατηγορία μελετών επίσης πολύ μεγάλης σπουδαιότητας.

Γνωρίζοντας ότι ήδη έχετε ζητήσει από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. να μην ισχύει η απαίτηση κατοχής μελετητικού πτυχίου στην κατηγορία 27 για την εκπόνηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τα ιδιωτικά έργα, αλλά χωρίς αποτέλεσμα μέχρι τώρα,

αιτούμαστε από εσάς, ως πρόεδρος του Τ.Ε.Ε.:

- να παρέμβετε με κάθε μέσο προς τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ζητώντας την κατάργηση της Εγκυκλίου με αρ. Πρωτ. οικ. 68265/2.10.2000 του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού και όχι από τη Διεύθυνση Μελετών του Υπουργείου η οποία είναι η καθ' ύλη αρμόδια για το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις μελέτες, και να συνταχθεί νέα η οποία να ορίζει ρητά και κατηγορηματικά το δικαίωμα των διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος να εκπονούν και να υπογράφουν Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ιδιωτικών έργων οποιασδήποτε κατηγορίας (Α και Β) με βάση την ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ Β 1022/5.8.02), αμέσως μετά την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος από το Τ.Ε.Ε.
- να μεσολαβήσει το Τ.Ε.Ε. προς το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για να μπορούν οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί Περιβάλλοντος να υπογράφουν περιβαλλοντικές μελέτες αμέσως μετά την απόκτηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος από το Τ.Ε.Ε.

Η μη πίεση του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για το θέμα αυτό, θα συνεχίσει να καταδικάζει τους Διπλωματούχους Μηχανικούς Περιβάλλοντος σε τετραετή ανεργία και εξάρτηση από άλλες ειδικότητες με μικρότερη έως καθόλου επιστημονική κατάρτιση στον τομέα του περιβάλλοντος.

Παρακαλώ πολύ ενημερώστε μας άμεσα για τις ενέργειες που θα ακολουθήσετε καθώς και τα αποτελέσματά τους.

Με τιμή,

Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος

3) ΘΕΜΑ: ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ ΜΕ ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΟΙΚ. 68265/2.10.2000 ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

ΠΡΟΣ: ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Κύριε πρόεδρε,

Όπως γνωρίζεται η συμπλήρωση του Π.Δ. 541/1978 «Περί κατηγοριών μελετών» με την κατηγορία 27 με τίτλο «Περιβαλλοντικές Μελέτες» και την λανθασμένη ερμηνεία και εφαρμογή του Π.Δ. 256/1998 από την Εγκύκλιο με αρ. πρωτ. οικ. 68265/2.10.2000 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. βάσει της οποίας επιβαρύνεται ιδιαίτερα η ειδικότητα των διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος αφού αποκλείονται από οποιαδήποτε επαγγελματική ενασχόληση η οποία σχετίζεται με την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών ιδιωτικών έργων πριν τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) ετών από την κτήση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος από το Τ.Ε.Ε.

Ο Ν. 716/77 «περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών» αφορά μόνο μελέτες φορέων του Δημοσίου, αφού ρητά στο άρθρο 1 αναφέρει:

«Ο παρών Νόμος καθορίζει τους όρους και την διαδικασίαν της εις ιδιώτας μελετητάς και ιδιωτικά γραφεία μελετών αναθέσεως και της υπό τούτων εκπονήσεως μελετών δια λογαριασμόν του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Δημοσίων Επιχειρήσεων και λοιπών Οργανισμών Δημοσίου Ενδιαφέροντος, όταν αι μελέται αυταί δεν εκπονούνται απ' ευθείας υπό του προσωπικού τούτων».

Στο Άρθρο 7, παρ. 1 του Ν. 716/77 "Κατηγορίες Μελετών" αναφέρεται ότι:

«Αι μελέται, αναλόγως του κυρίου αντικειμένου αυτών, διακρίνονται εις κατηγορίας, καθοριζομένας δια Π.Δ.». Το Π.Δ. 541/78 «Περί Κατηγοριών Μελετών», που όρισε τις κατηγορίες μελετών, εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 του Ν. 716/77. Κατά συνέπεια αφορά μόνο μελέτες του Δημοσίου, και πράγματι ουδέποτε μέχρι σήμερα τέθηκε θέμα υποχρεωτικής εφαρμογής του από ιδιώτες. Το Π.Δ. 256/98, "Συμπλήρωση των διατάξεων του Π.Δ. 541/1978 «Περί κατηγοριών μελετών», προσθέτει στις κατηγορίες μελετών του Π.Δ. 541/78 μια επιπλέον κατηγορία, την κατηγορία 27, «Περιβαλλοντικές Μελέτες Δημοσίων ή Ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων», έχοντας υπόψη το Ν. 716/1977. Ο Νόμος Ν. 716/1977 αναφέρεται ρητά μόνο στη διαδικασία ανάθεσης Δημοσίων Έργων σε ιδιώτες. Με την εισαγωγή της νέας κατηγορίας 27 συμπεραίνουμε από τα παραπάνω ότι :

Οι μελετητές κάτοχοι πτυχίου κατηγορίας 27 μπορούν να εκπονούν Μ.Π.Ε. και Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων και Δραστηριοτήτων. Από πουθενά όμως δεν προκύπτει και το αντίστροφο, δηλαδή ότι η εκπόνηση Μ.Π.Ε. και για ιδιωτικά έργα ή δραστηριότητες θα γίνεται υποχρεωτικά και μόνο από μελετητές εγγεγραμμένους στο μητρώο μελετητών στην Κατηγορία 27.

Εάν αυτό ισχύει τότε η συγκεκριμένη διάταξη του Π.Δ. 256/98 θα είχε εκδοθεί καθ' υπέρβαση Νόμου και θα ήταν άκυρη.

Το γεγονός αυτό δεν ισχύει για καμία από τις υπόλοιπες κατηγορίες μελετών οι οποίες είναι εξίσου σημαντικές όπως για παράδειγμα η Κατηγορία 08 (Στατικές).

Παρατηρούμε λοιπόν βάσει των παραπάνω ότι η εγκύκλιος Αρ. Πρωτ. οικ.68265/2.10.2000 στην οποία αναφέρεται ότι «στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 και 2α' του Π.Δ. 256/1998, στην κατηγορία μελετών 27 με τίτλο «Περιβαλλοντικές Μελέτες», περιλαμβάνονται όχι μόνον οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για δημόσια έργα και δραστηριότητες που αναπτύσσονται από φορείς του Δημόσιου Τομέα, αλλά και οι Μ.Π.Ε. για ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες, που υπάγονται στην πρώτη (Α') κατηγορία (Ομάδα Ι και Ομάδα ΙΙ) της ΚΥΑ 69269/5387/1990» ερμηνεύει λανθασμένα Π.Δ. 256/1998.

Πρέπει να σημειωθεί ότι πουθενά στο Π.Δ. 256/98 δε γίνεται αναφορά ειδικά στις μελέτες των κατηγοριών Α-Ι και Α-ΙΙ της ΚΥΑ 69269/5387/90, αλλά αναφέρεται στο σύνολο των Μ.Π.Ε.

2. Πιστεύουμε πως η λανθασμένη ερμηνεία του Π.Δ. 256/1998 από την Εγκύκλιο Αρ. Πρωτ. οικ.68265/2.10.2000 έγκειται, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο περιεχόμενο της, στην έλλειψη επιστημονικής ειδικότητας τη χρονική περίοδο που συντάχθηκε, η οποία θα εξασφάλιζε την επιστημονική επάρκεια, αρτιότητα και εγκυρότητα των περιβαλλοντικών μελετών.

Το επιστημονικό αυτό κενό έρχονται να το καλύψουν στις μέρες μας αποτελεσματικά τα τμήματα των Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης και Ξάνθης αντίστοιχα, τα οποία ήδη λειτουργούν πάνω από 10 χρόνια.

Όπως ρητά καθορίζουν τα Π.Δ. 232//1995 και Π.Δ. 365/1993 που αφορούν την ίδρυση και τον σκοπό των τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης και Ξάνθης αντίστοιχα, και ειδικότερα το άρθρο 2 του Π.Δ. 232//1995 η επαγγελματική κατοχύρωση του Μηχανικού Περιβάλλοντος συνίσταται ως εξής:

Επαγγελματική κατοχύρωση

Ο πτυχιούχος του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, ο οποίος ορίζεται και ως «Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός», έχει ως κύρια δραστηριότητα την ενασχόληση με:

α) Το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων για την προστασία, ανάπτυξη και εν γένει διαχείριση του περιβάλλοντος και

β) Την εκπόνηση ή και τον έλεγχο μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα.

γ) Ο Περιβαλλοντολόγος Μηχανικός απασχολείται σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες Μηχανικών, σε θέματα της επιστήμης του, καθώς επίσης και στην εκπαίδευση για τη διδασκαλία μαθημάτων περιβαλλοντικής αγωγής.

Τόσο από τα παραπάνω όσο και από την επιστημονική κατάρτιση που δέχονται οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος κατά την διάρκεια των 5ετών σπουδών τους η οποία εστιάζεται εξολοκλήρου στην προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, προκύπτει ότι η ειδικότητα αυτή εξασφαλίζει την επιστημονική επάρκεια και εγκυρότητα των περιβαλλοντικών μελετών όπως καθορίζουν οι συνταγματικές διατάξεις (άρθρο 24) και οι διατάξεις της Κοινοτικής Νομοθεσίας (Οδηγία 85/337/ΕΟΚ, άρθρο 1 παρ. 1 και 2) και του Ν. 1650/1986 (άρθρα 1, 2 και 3) σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

Είναι σαφές ότι παράνομα αφαιρείται το δικαίωμα από τους διπλωματούχους Μηχανικούς Περιβάλλοντος να εκπονούν και να υπογράφουν Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ιδιωτικών έργων (Κατηγορία 27), που όπως αναφέρθηκε δεν εφαρμόζεται σε καμία άλλη κατηγορία μελετών επίσης πολύ μεγάλης σπουδαιότητας.

Αιτούμαστε από εσάς, ως πρόεδρος του Τ.Ε.Ε., να παρέμβετε με κάθε μέσο προς τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. ζητώντας την κατάργηση της Εγκυκλίου με αρ. πρωτ. οικ. 68265/2.10.2000 του Υπουργείου Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., η οποία συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού και όχι από τη Διεύθυνση Μελετών του Υπουργείου η οποία είναι η καθ' ύλη αρμόδια για το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις μελέτες, και να συνταχθεί νέα η οποία να ορίζει ρητά και κατηγορηματικά το δικαίωμα των διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος να εκπονούν και να υπογράφουν Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ιδιωτικών έργων οποιασδήποτε κατηγορίας (Α και Β) με βάση την ΚΥΑ 69269/5387/1990 αμέσως μετά την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος από το Τ.Ε.Ε.

Η ενδεχόμενη αδράνεια από μέρους σας καθώς και του Τ.Ε.Ε. θα συνεχίσει να καταδικάζει τους Διπλωματούχους Μηχανικούς Περιβάλλοντος σε τετραετή ανεργία και εξάρτηση από άλλες ειδικότητες με μικρότερη έως καθόλου επιστημονική κατάρτιση στον τομέα του περιβάλλοντος.

Ζητάμε να μεσολαβήσει το Τ.Ε.Ε. προς το Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. για να μπορούν οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος να υπογράφουν περιβαλλοντικές μελέτες άμεσα μετά την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος.

Παρακαλώ πολύ ενημερώστε μας άμεσα για τις ενέργειες που θα ακολουθήσετε καθώς και τα αποτελέσματά τους.

Με τιμή
Γεωργάτου Χριστίνα
Μηχανικός Περιβάλλοντος

Πουντουράκης Αντώνης
Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc

Απάντηση Υπουργείου Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε.:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Χαριλάου Τρικούπη 182
101 78 Αθήνα τηλ. 64 67 912

Αθήνα 21/11/2006
Αρ. Πρωτ. 2606/2608

Προς τη
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Η Εγκύκλιος 68265/2.10.2000 με θέμα «Ερμηνεία και εφαρμογή του Π.Δ. 256/1998: Συμπλήρωση των διατάξεων του ΠΔ 541/1978 (Α' 116) «περί κατηγοριών μελετών»

ΣΧΕΤ.: 1) Η Ερώτηση 611/30.10.2006 που κατέθεσε στη Βουλή,
ο Βουλευτής κ. Μανόλης Στρατάκης
2) Η Ερώτηση 672/31.10.2006 που κατέθεσε στη Βουλή,
ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Μακρυπίδης

ΚΟΙΝ.: 1) Βουλευτή κ. Μανόλη Στρατάκη
2) Βουλευτή κ. Ανδρέα Μακρυπίδη

Σε απάντηση των ανωτέρω σχετικών Ερωτήσεων και σύμφωνα με τα στοιχεία της αρμόδιας Υπηρεσίας, σας πληροφορούμε τα εξής:

- 1) Η προϋπόθεση της παρέλευσης 4 ετών από της αποφοίτησεως για την απόκτηση μελετητικού πτυχίου μελετών Δημοσίου αφορά ανεξαρτήτως όλες τις ειδικότητες Μηχανικών και προβλέπεται τόσο από το Ν. 716/77 όσο και από το νέο Ν. 3316/05.
- 2) Το πρόβλημα για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος γεννάται, δεν προέρχεται από την εγκ. 68265/2000 αλλά από το γεγονός ότι το Π.Δ. 256/98 με το οποίο προστέθηκε στις λοιπές κατηγορίες του Ν.716/77 και η κατηγορία 27 (Περιβαλλοντικές Μελέτες) επεκτείνεται, παρά την εξουσιοδότηση του Νόμου, και στις ιδιωτικές μελέτες με συνέπεια να μην μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα προ της παρέλευσης τετραετίας από την αποφοίτηση.
- 3) Συνεπώς η αιτούμενη τροποποίηση για την οποία συνηγορεί το Τ.Ε.Ε., δεν πρέπει να αφορά στην εξαίρεση των Μηχανικών Περιβάλλοντος από την προϋπόθεση της παρέλευσης τετραετίας από της αποφοίτησεως για την απόκτηση μελλοντικού πτυχίου για μελέτες Δημοσίου αλλά για εξαίρεση των μελετών Ιδιωτικών Έργων από τις διατάξεις του Π.Δ. 256/98 για την οποία απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.

Εσωτ. Διανομή
Γρ.Κοιν. Ελέγχου

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

1) ΠΡΟΣ: ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Θέμα: Τεχνικοί Ασφαλείας και Ειδικοί Σύμβουλοι Μεταφοράς Επικινδύνων Αποβλήτων

Το θεσμικό πλαίσιο σχετικά με την Μεταφορά Χημικών και Επικινδύνων Εμπορευμάτων (ΚΥΑ 64834/5491) αναγνωρίζει ως ειδικότητες ειδικών συμβούλων τους Χημικούς Μηχανικούς και τους Μηχανολόγους Μηχανικούς. Κανένας λόγος δεν γίνεται για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος σήμερα ενώ διαθέτουν τα ουσιαστικά προσόντα να μην έχουν τα τυπικά προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος τους. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει με τους τεχνικούς ασφαλείας. Ο νόμος και η τροποποίηση του νόμου (Π.Δ. 294/88, Ν.3144/2003) σχετικά με την απασχόληση των μηχανικών και των διαφόρων ειδικοτήτων μηχανικών και μη, όσον αφορά την απασχόληση στον τομέα ασφαλείας και υγιεινής, ανάλογα με το είδος και την παραγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης, δεν αναφέρει τίποτα για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος.

Ζητούμε από το Τ.Ε.Ε. ως τεχνικό σύμβουλο της πολιτείας να παρέμβει στο ζήτημα αυτό (γνωμοδοτώντας) ώστε οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος να μπορούν ελεύθερα και νομότυπα να εξασκούν το επάγγελμά τους.

Με εκτίμηση,

ΠΑΣΔΜΗΠ

2) ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ Τ.Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΩΣ ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.

ΠΡΟΣ: ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση από το Τ.Ε.Ε. για την δυνατότητα εργασίας των Μηχανικών Περιβάλλοντος ως Τεχνικοί Ασφαλείας.

Σχετ. Αίτηση 9327/13-4-2006

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ήδη γνωρίζετε από προηγούμενες αιτήσεις συναδέλφων (βλέπε ανωτέρω σχετικό), η ειδικότητα των Μηχανικών Περιβάλλοντος αν και διαθέτει όλα τα τυπικά προσόντα, τα επιστημονικά εφόδια και τις απαραίτητες γνώσεις για να ασκεί καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας, ωστόσο η ισχύουσα νομοθεσία (Ν.1568/1985 και Π.Δ. 294/1988), λόγω παλαιότητας και μη επικαιροποίησης αποκλείει την ειδικότητά μας από τον συγκεκριμένο τομέα απασχόλησης. Επιπλέον, ο τροποποιητικός νόμος 3144/2003, αν και πρόσφατος, δεν επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές, καθώς δεν τροποποιεί τον πίνακα των ειδικοτήτων του τεχνικού ασφαλείας και έτσι οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος εξακολουθούν ακόμα και σήμερα να μην προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο. Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται σαφώς κενό νόμου και ζητάμε από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ως τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας να γνωμοδοτήσει υπέρ του δικαιώματος των Μηχανικών Περιβάλλοντος να ασκούν καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας, και με πιθανή άμεση ανάληψη πρωτοβουλιών για τη δημιουργία νομοθετικού πλαισίου, με σκοπό την αποκατάσταση της αδικίας που γίνεται σε βάρος της ειδικότητάς μας.

Για το λόγο αυτό, σας υποβάλλουμε σχέδιο γνωμοδότησης, καθώς επίσης και το νομοθετικό πλαίσιο (Ν.1568/1985 και Π.Δ. 294/1988), το οποίο καθορίζει τα προσόντα, το επίπεδο γνώσης και την ειδικότητα του τεχνικού ασφαλείας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες και αναμένουμε τις άμεσες ενέργειές σας επάνω στο θέμα.

Με τιμή,

Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

1) ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΣ 1. Βουλή των Ελλήνων. 2. Γραφείο πρωθυπουργού. 3. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. 4. Υπουργείο Ανάπτυξης. 5. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. 6. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. 7. Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης. 8. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών. 9. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος. 10. Α.Σ.Ε.Π. 11. Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ) Α.Ε. 12. Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Κρήτης. 13. ΜΟΔ Α.Ε. 14. Κατά τόπους Νομαρχίες. 15. Ενημερωτικό Δελτίο Τ.Ε.Ε.

Θέμα: Αποκλεισμός Μηχανικών Περιβάλλοντος

Η διοικούσα επιτροπή του Πανελληνίου Συλλόγου Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος ΠΑ.Σ.Δ.ΜΗ.Π. (επιστημονικό ομοιοεπαγγελματικό Σωματείο, συλλογικό όργανο των Ελλήνων Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος) με την 5/8/2003 έκτακτη συνεδρίασή της που είχε ως θέμα τον αποκλεισμό των Ελλήνων Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος από διαγωνισμούς και προκηρύξεις θέσεων εργασίας κατέληξε στην εξής ανακοίνωση:

Τον τελευταίο καιρό βλέπουν συνεχώς το φως της δημοσιότητας προκηρύξεις θέσεων εργασίας σε γνωστικά αντικείμενα προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος από διάφορους φορείς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η προκήρυξη (Αριθμός 1/2003) πλήρωσης ογδόντα (80) θέσεων τακτικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της κατηγορίας Πανεπιστημιακής (ΠΕ), Τεχνολογικής (ΤΕ) και Δευτεροβάθμιας (ΔΕ) και Υποχρεωτικής (ΥΕ) Εκπαίδευσης της Εταιρείας Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ) Α.Ε. για την κάλυψη των αναγκών της. (ΦΕΚ 207, 15/7/2003). Παλαιότερα οι προκηρύξεις: (Αριθμός 1/2003) Πλήρωσης οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού με σειρά προτεραιότητας. ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ. (ΦΕΚ 104, 26/5/2003), πρόσληψη στελεχών από τη ΜΟΔ Α.Ε για τις ανάγκες της διαχείρισης, παρακολούθησης, έλεγχου και υποστήριξης του κοινοτικού πλαισίου στήριξης, του ταμείου συνοχής και των κοινοτικών πρωτοβουλιών, διαγωνισμός εκπαιδευτικών Α.Σ.Ε.Π. 2002.

Σύμφωνα με τις παραπάνω προκηρύξεις ζητούνται Μηχανικοί είτε «...με εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο του περιβάλλοντος και της διαχείρισης υδάτινων πόρων...» είτε «...με εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο της επεξεργασίας του πόσιμου ύδατος ή/ και βιομηχανικών λυμάτων...» είτε «...με ειδική εμπειρία στον σχεδιασμό ή/και επίβλεψη ή/ και διοίκηση ή/ και ποιοτικό έλεγχο έργων διαχείρισης στερεών ή/ και υγρών αποβλήτων ...» με άδεια άσκησης επαγγέλματος είτε του Πολιτικού Μηχανικού, είτε του Μηχανολόγου Μηχανικού, είτε του Χημικού Μηχανικού, αποκλείοντας πάντα τον διπλωματούχο Μηχανικό Περιβάλλοντος με άδεια άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος!

Υπενθυμίζουμε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, υπουργεία και οργανισμούς ότι:

- το επάγγελμα του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι διεθνώς κατοχυρωμένο, διακριτό από κάθε άλλο τομέα Μηχανικού χωρίς να αποτελεί εξειδίκευση άλλης ειδικότητας Μηχανικού,
- σύμφωνα με τα Π.Δ. 365/1993 και 232/1995 (ιδρυτικά Π.Δ. των δύο μοναδικών στον Ελλαδικό χώρο τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος) ο Μηχανικός Περιβάλλοντος έχει ως αρμοδιότητα «...το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων για την προστασία, ανάπτυξη και εν γένει διαχείριση του περιβάλλοντος και την εκπόνηση ή και τον έλεγχο μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα». Στους διπλωματούχους Μηχανικούς Περιβάλλοντος «...μπορούν να ανατίθενται: α) η διοίκηση και στελέχωση υπηρεσιών του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, καθώς και Διεθνών Οργανισμών που σχετίζονται με σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας, ανάπτυξης και εν γένει διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και την παραγωγή δημοσίων και ιδιωτικών τεχνικών και βιομηχανικών έργων που αφορούν στο περιβάλλον. β) Η εκπόνηση και / ή ο έλεγχος μελετών διαχείρισης και προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και μελετών

περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τεχνικά ή άλλα έργα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και γ) Εκπαιδευτικά και συμβουλευτικά καθήκοντα σε θέματα περιβάλλοντος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα »,

- σύμφωνα με το Π.Δ. 50 (ΦΕΚ 39, 5/3/2003), Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα, ορίζεται (άρθρο 8) η κατηγορία ΠΕ Περιβάλλοντος στην οποία και ως προσόν διορισμού αναφέρεται πρώτο το δίπλωμα του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Ειδικότερα «... στην περίπτωση εξειδίκευσης θέσεων Μηχανικών Περιβάλλοντος ως προσόν διορισμού στις θέσεις αυτές απαιτείται αποκλειστικά πτυχίο Μηχανικού Περιβάλλοντος».

Παρόλα αυτά το φαινόμενο που παρατηρείται σήμερα είναι θέσεις Μηχανικών Περιβάλλοντος να «μετεξελισσονται» σε θέσεις άλλων Μηχανικών με το ευρηματικό προσόν της «ειδικής εμπειρίας» σε θέματα που άπτονται όμως του γνωστικού αντικειμένου του διπλωματούχου Μηχανικού Περιβάλλοντος.

Ενημερώνουμε διαμαρτυρόμενοι όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, υπουργεία και οργανισμούς ότι:

- θα προβούμε σε κάθε νόμιμη ενέργεια σύμφωνα με τους σκοπούς του καταστατικού του Π.Α.Σ.Δ.ΜΗ.Π. για να αποθαρρύνουμε, αποτρέψουμε και ακυρώσουμε στην πράξη κάθε διαγωνισμό που έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω αποκλείοντας τον διπλωματούχο Μηχανικό Περιβάλλοντος από την επαγγελματική ενασχόληση με θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος,

- αδυνατούμε να κατανοήσουμε το σκεπτικό με το οποίο προβαίνουν στον αποκλεισμό των Μηχανικών Περιβάλλοντος από τον επαγγελματικό στίβο και ζητάμε επίσημα την τεκμηρίωσή του.

Τέλος αποσαφηνίζουμε ότι «...το “Περιβάλλον” δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ως ειδίκευση άλλης ειδικότητας Μηχανικού, αλλά απαιτεί μια εντελώς διαφορετική θεώρηση, διαφορετική αφετηρία προβληματισμού, σε μια συστημική, διεπιστημονική, ολική αντιμετώπιση του θέματος της συνταγματικά προστατευόμενης Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπου οι άλλες ειδικότητες Μηχανικών συμμετέχουν με συγκεκριμένο και προκαθορισμένο ρόλο, στο βαθμό που αυτό κρίνεται αναγκαίο».

Με τιμή
Οικονόμου Στέφανος
Διπλ. Μηχανικός Περιβάλλοντος Δ.Π.Θ.
Πρόεδρος Π.Α.Σ.Δ.ΜΗ.Π.

2) ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΛΑΔΟΥ ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΣ: Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Ειδικότητες κλάδου ΠΕ Περιβάλλοντος

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ. 50/2001 (ΦΕΚ Α 39/5.3.2001), «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα», όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 άρθρου μόνου του Π.Δ. 347/2003 (ΦΕΚ Α 315/31.12.2003), προσόν διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό του κλάδου ΠΕ Περιβάλλοντος ορίζεται πτυχίο ή δίπλωμα:

- Μηχανικών Περιβάλλοντος
- Χημικών Μηχανικών
- Περιβάλλοντος
- Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
- Γεωγραφίας
- Επιστήμης της θάλασσας
- Βιολογίας
- Φυσικής
- Χημείας
- Βιοχημείας (Π.Σ.Ε.)

-
- Ιατρικής Βιοχημείας (Π.Σ.Ε.)
  - Σπουδών στις Φυσικές Επιστήμες (Ε.Α.Π.)
  - Διαχείρισης Αγροτικού Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων (Π.Σ.Ε.)
  - Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας (Π.Σ.Ε.)
  - Επιστημών και Πολιτισμού Κατεύθυνση Επιστημών Περιβάλλοντος (Π.Σ.Ε.)
- ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο, αντίστοιχης ειδικότητας, σχολών της αλλοδαπής.

Τα ερωτήματα που σας απευθύνονται είναι αν η αναφορά στις παραπάνω ειδικότητες γίνεται με σειρά προτεραιότητας και με ποιο τρόπο η προτεραιότητα διορισμού διασφαλίζεται στις προκηρύξεις του Α.Σ.Ε.Π. (π.χ. μοριοδότηση).

Με τιμή,

ΠΑΣΔΜΗΠ

3) ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Δ/ση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης

Θέμα: Ειδικότητα Μηχανικού Περιβάλλοντος στον προσεχή διαγωνισμό Εκπαιδευτικών

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΠΑΣΔΜΗΠ) είναι ο μόνος αναγνωρισμένος φορέας εκπροσώπησης και συλλογικό όργανο (επιστημονικό ομοιοπαγγελματικό σωματείο) των Μηχανικών Περιβάλλοντος στην Ελλάδα (απόφαση 787/4-2-2003, Πρωτοδικείο Αθηνών).

Έχουμε πληροφορηθεί από τα μέσα ενημέρωσης ότι τον προσεχή Νοέμβριο θα διεξαχθεί διαγωνισμός του 2004 για την πρόσληψη εκπαιδευτικών στην Π/θμια και Δ/θμια εκπαίδευση.

Σας υπενθυμίζουμε ότι κατά τον προηγούμενο διαγωνισμό (27/3Π/2002, Κλάδοι ΠΕ12, ΠΕ14, ΠΕ17 και ΠΕ18), η ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος δεν συμπεριλαμβανόταν ούτε στο ΠΕ12 Μηχανικών ούτε στο ΠΕ14 Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος. Το γεγονός αυτό είχε ως συνέπεια τον αποκλεισμό Μηχανικών Περιβάλλοντος από τον διαγωνισμό, αφού ούτε κατείχαν τα κατά την προκήρυξη προβλεπόμενα προσόντα, ούτε η εξεταστέα ύλη των άλλων ειδικοτήτων μπορούσε να εφαρμοστεί στους Μηχανικούς Περιβάλλοντος.

Δεδομένου ότι το πρόγραμμα σπουδών του Διπλωματούχου Μηχανικού Περιβάλλοντος (βλέπε συνημμένα αρχεία) καλύπτει πληρέστερα από κάθε άλλη ειδικότητα τον τεχνολογικό τομέα της Προστασίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος με ειδική αναφορά στην μελέτη και κατασκευή τέτοιων έργων, πιστεύουμε ότι ο αποκλεισμός των Μηχανικών Περιβάλλοντος από την Β/θμια Εκπαίδευση είναι τουλάχιστον αδικαιολόγητος. Μαθήματα όπως: Αρχές Περιβαλλοντικών Επιστημών (Επιλογής Β΄ τάξης), Διαχείριση Φυσικών Πόρων (Επιλογής της Β΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου), Στοιχεία Γεωπονίας και Αγροτική Ανάπτυξη (Επιλογής της Γ΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου), Βιομηχανική Παραγωγή και Ενέργεια (Επιλογής της Γ΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου), Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας (Επιλογής της Γ΄ τάξης) βρίσκονται μέσα στο βασικό αντικείμενο του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Τα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης θα ωφεληθούν σημαντικά επίσης από την παρουσία στην Εκπαίδευση των Μηχανικών Περιβάλλοντος.

Πιστεύουμε ότι η αρμόδια ομάδα εργασίας που έχει οριστεί από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. για την εισήγηση των κλάδων και ειδικοτήτων που θα συμμετάσχουν στον προσεχή διαγωνισμό δεν θα διαπράξει το ίδιο ατόπημα με το αντίστοιχο του 2002.

Ζητούμε από την αρμόδια ομάδα εργασίας να μας ενημερώσει για τις προθέσεις της και είμαστε στην διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση – επεξήγηση ή/ και βοήθεια.

Με τιμή,

Δ.Σ. ΠΑΣΔΜΗΠ

---

4) ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΓΙΑ ΜΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΠΕ12.13 ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΑΣΕΠ 2004-05

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Δ/ση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.)

Θέμα : Ειδικότητα Μηχανικού Περιβάλλοντος στον προσεγή διαγωνισμό Εκπαιδευτικών

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΠΑΣΔΜΗΠ), το μοναδικό επίσημο επιστημονικό ομοιοεπαγγελματικό σωματείο των Μηχανικών Περιβάλλοντος στην Ελλάδα, διαμαρτύρεται έντονα για τον αποκλεισμό των Μηχανικών Περιβάλλοντος από την εκπαιδευτική διαδικασία (Γυμνάσιο – Λύκειο – Τ.Ε.Ε.) και κάνει γνωστό ότι θα χρησιμοποιήσει κάθε νόμιμο μέσο για την άρση του άδικου αυτού αποκλεισμού.

Θυμίζουμε πως, σύμφωνα με το ΦΕΚ Β1373 της 8-9-2004 (Καθορισμός γνωστικού αντικείμενου και εξεταστέας ύλης για τις εξετάσεις κατάρτισης πινάκων επιτυχίας εκπαιδευτικών της Δημόσιας Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), ο κλάδος ΠΕ 12.13 και συγκεκριμένα η ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος δεν περιλαμβάνεται στις ειδικότητες που έχουν δικαίωμα να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό των εκπαιδευτικών.

Ομως, σύμφωνα με τα ιδρυτικά Π.Δ. των 2 τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος (Π.Δ. 365/1993 και Π.Δ. 232/1995) αποστολή του Μηχανικού Περιβάλλοντος είναι, εκτός των άλλων, να παρέχει: Εκπαιδευτικά και συμβουλευτικά καθήκοντα σε θέματα περιβάλλοντος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα.. Εξάλλου, το αντικείμενο της προστασίας και διαχείρισης του Περιβάλλοντος είναι το κύριο αντικείμενο του Μηχανικού Περιβάλλοντος και όχι απλά μια κατεύθυνση του προγράμματος σπουδών του. Ο Μηχανικός Περιβάλλοντος, αξιοποιώντας την διεπιστημονικότητα των σπουδών του και την ιδιότητά του ως Μηχανικός, έχει τα εχέγγυα για παροχή ποιοτικής, ολοκληρωμένης και σύγχρονης περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά από τα μαθήματα που μπορεί να διδάξει ο Μηχανικός Περιβάλλοντος σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα σπουδών:

Στο Ενιαίο Λύκειο: Α΄ τάξη: Τεχνολογίας, Β΄ τάξη: Αρχές Περιβαλλοντικών Επιστημών, Διαχείριση Φυσικών Πόρων, Γ΄ τάξη: Τεχνολογία και Ανάπτυξη, Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας, Βιομηχανική Παραγωγή και Ενέργεια.

Στα Τ.Ε.Ε.: Μηχανολογικός Τομέας: Ύδρευση - Αποχέτευση, Τομέας Κατασκευών: Κατασκευές και Περιβάλλον, Περιβαλλοντική Μελέτη, Τομέας Γεωπονίας: Φυσικοί Πόροι και Περιβάλλον, Περιβάλλον και Γεωργία, Αγροτουρισμός και Ανάπτυξη, Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων, Ποιότητα - Ποιοτικός Έλεγχος, Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού Υπαίθρου, Χημικός Τομέας: Περιβαλλοντική Χημεία, Φυσικοχημικές Μέθοδοι Ανάλυσης, Έλεγχος και Διαχείριση Αποβλήτων, Ποιοτικός Έλεγχος.

Στα παραπάνω οφείλουμε να προσθέσουμε και την αναγκαιότητα της κάλυψης από Μηχανικούς Περιβάλλοντος των αναγκών των Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης μέσω των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Σήμερα, που η πολυπλοκότητα και το μέγεθος των περιβαλλοντικών προβλημάτων απειλεί την ποιότητα της ζωής μας, ολοένα και περισσότερο αναγνωρίζεται η ανάγκη για περιβαλλοντική παιδεία υψηλού επιπέδου. Οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος έχουν τα απαραίτητα προσόντα για την παροχή αυτού του είδους των γνώσεων.

Καλούμε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τους άλλους αρμόδιους φορείς (Α.Σ.Ε.Π., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) να προβούν άμεσα στις απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις ώστε οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος να μπορούν να συμμετέχουν και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Δηλώνουμε ότι σε αντίθετη περίπτωση θα χρησιμοποιήσουμε κάθε νόμιμο μέσο για την προσβολή του επικείμενου διαγωνισμού.

Ο ΠΑΣΔΜΗΠ δεν είναι διατεθειμένος να δεχτεί αποκλεισμό των Μηχανικών Περιβάλλοντος από τον διαγωνισμό των εκπαιδευτικών και δηλώνει αρωγός σε κάθε προσπάθεια εξεύρεσης λύσης.

Με τιμή,

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΠΑΣΔΜΗΠ

5) ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ

1. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γ.Δ. Διοίκησης Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης / Διεύθυνση Προσωπικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, - Τμήμα Α - Προσωπικού (Διορισμών)
2. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Γραφείο Προέδρου
3. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Σύμβουλος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
4. Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), Γραφείο Προέδρου

Θέμα: Ειδικότητα Μηχανικού Περιβάλλοντος στον προσεχή διαγωνισμό Εκπαιδευτικών

Έχουμε πληροφορηθεί από τα μέσα ενημέρωσης ότι σύμφωνα με τον υφυπουργό κ. Καλό, τον προσεχή Νοέμβριο θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός του 2006 για την πρόσληψη εκπαιδευτικών στην Π/θμια και Δ/θμια εκπαίδευση.

Σας υπενθυμίζουμε ότι κατά τους προηγούμενους διαγωνισμούς η ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος δεν συμπεριλαμβανόταν σε καμία κατηγορία, ούτε και στην κατηγορία ΠΕ12 Μηχανικών. Το γεγονός αυτό είχε ως συνέπεια τον αποκλεισμό Μηχανικών Περιβάλλοντος από τον διαγωνισμό, αφού ούτε κατείχαν τα κατά την προκήρυξη προβλεπόμενα προσόντα, ούτε η εξεταστέα ύλη των άλλων ειδικοτήτων μπορούσε να εφαρμοστεί στους Μηχανικούς Περιβάλλοντος.

Δεδομένου ότι το πρόγραμμα σπουδών του Διπλωματούχου Μηχανικού Περιβάλλοντος καλύπτει πληρέστερα από κάθε άλλη ειδικότητα τον τεχνολογικό τομέα της Προστασίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος με ειδική αναφορά στην μελέτη και κατασκευή τέτοιων έργων, πιστεύουμε ότι ο αποκλεισμός των Μηχανικών Περιβάλλοντος από την Π/θμια και Δ/θμια Εκπαίδευση είναι τουλάχιστον αδικαιολόγητος. Μαθήματα όπως:

- Μελέτη Περιβάλλοντος (βασικό μάθημα Α' έως Δ' τάξης του Δημοτικού),
- Αρχές Περιβαλλοντικών Επιστημών (Επιλογής Β' τάξης Ενιαίου Λυκείου),
- Διαχείριση Φυσικών Πόρων (Επιλογής της Β' τάξης Ενιαίου Λυκείου),
- Στοιχεία Γεωπονίας και Αγροτική Ανάπτυξη (Επιλογής της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου),
- Βιομηχανική Παραγωγή και Ενέργεια (Επιλογής της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου),
- Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας (Επιλογής της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου),
- Υγιεινή και Ασφάλεια (Α' τάξης του τομέα Αισθητικής-Κομμωτικής Εσπερινών Τ.Ε.Ε.),
- Περιβαλλοντική Μελέτη (Γ' Τετράμηνο της ειδικότητας Κτιριακών Έργων Εσπερινών Τ.Ε.Ε.),

-
- Έλεγχος και Διαχείριση Αποβλήτων (Α', Β' και Γ' τετράμηνο του τομέα Χημικών Εργαστηριακών εφαρμογών Εσπερινών Τ.Ε.Ε.),
  - Μαθήματα που διδάσκονται σε Τ.Ε.Ε. με τομέα Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος,
  - Μαθήματα που διδάσκονται σε Τ.Ε.Ε. με τομέα κατασκευών

...βρίσκονται μέσα στο βασικό αντικείμενο του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Σημαντική θα μπορούσε να είναι και η προσφορά της παρουσίας και συμμετοχής Μηχανικών Περιβάλλοντος στα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Τα παραπάνω πιστοποιούνται τόσο από τα προγράμματα σπουδών των τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος, όσο και από τα ιδρυτικά διατάγματα (Π.Δ. 365/1993 και Π.Δ. 232/1995) των τμημάτων αυτών, όπου αναφέρεται μεταξύ άλλων:

«...στους διπλωματούχους των Τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος μπορούν να ανατίθενται:

α. Η διοίκηση και στελέχωση υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα ... που σχετίζονται με σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας, ανάπτυξης και εν γένει διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος

...

γ. Εκπαιδευτικά και συμβουλευτικά καθήκοντα σε θέματα περιβάλλοντος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση του Δημοσίου Τομέα.

Ο Μηχανικός Περιβάλλοντος επίσης ασχολείται με:

α. Το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων για την προστασία, ανάπτυξη και εν γένει διαχείριση του περιβάλλοντος...απασχολείται σε φορείς του δημοσίου τομέα ... στην εκπαίδευση για τη διδασκαλία μαθημάτων περιβαλλοντικής αγωγής»

Καλούμε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τους άλλους αρμόδιους φορείς (ΑΣΕΠ, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) να προβούν άμεσα στις απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις ώστε οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος να μπορούν να συμμετέχουν και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ο ΠΑΣΔΜΗΠ δεν είναι διατεθειμένος να δεχτεί εκ νέου αποκλεισμό των Μηχανικών Περιβάλλοντος από τον διαγωνισμό των εκπαιδευτικών και δηλώνει αρωγός σε κάθε προσπάθεια εξεύρεσης λύσης.

Με τιμή,

Δ.Σ. ΠΑΣΔΜΗΠ

ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1) ΧΡΗΣΗ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΣ : Επιμελητήριο Ελλάδας, Γραφείο Επαγγελματικών Θεμάτων
Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Γραφείο Δικαστικού

Θέμα: Χρήση διακριτικού τίτλου «Μηχανικού Περιβάλλοντος»

Σύμφωνα με τον νόμο Ν.4663/1930 (άρθρο 2β) και Ν. 6422/1934 (άρθρο 9) η παράνομη χρήση του τίτλου του Πολιτικού Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου – Μηχανολόγου Μηχανικού και Ναυπηγού Μηχανικού τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος με φυλάκιση 1-6 χρόνια και χρηματική ποινή 2.000-15.000 δρχ. Παρόμοια ρύθμιση γίνεται στον Ν.4663/1930 για τους Αρχιτέκτονες και Τοπογράφους Μηχανικούς.

Κάποια αντίστοιχη ρύθμιση δεν υπάρχει για τους Μηχανικούς Περιβάλλοντος με αποτέλεσμα να γινόμαστε συνέχεια μάρτυρες χρήσης του τίτλου Μηχανικού Περιβάλλοντος από άλλες ειδικότητες (μηχανικών και μη), συνήθως μετά από κάποιο σεμινάριο ή μεταπτυχιακό τίτλο σε κάποιο περιβαλλοντικό ζήτημα.

Θέση μας είναι η χρήση του τίτλου του Μηχανικού Περιβάλλοντος να επιτρέπεται μόνο σε Μηχανικούς μέλη του Τ.Ε.Ε., που έχουν αποκτήσει από το Τ.Ε.Ε. την άδεια άσκησης επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Η παράνομη χρήση του τίτλου πρέπει να τιμωρείται και το Τ.Ε.Ε. οφείλει να κινηθεί στην κατεύθυνση αυτή, προστατεύοντας τα μέλη του.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΠΑΣΔΜΗΠ) είναι στην διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Τ.Ε.Ε. στην προσπάθεια προστασίας της επαγγελματικής ιδιότητας των Μηχανικών.

Με τιμή,

ΠΑΣΔΜΗΠ

2) ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΟΥ ΕΛ ΤΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΣ Τ.Ε.Ε.

Αθήνα, 03-08-2004

Αγαπητοί κύριοι,

Στο Ε.Δ. του Τ.Ε.Ε., τεύχος 2304/19-07-2004, σελ. 43, εντοπίστηκε η λανθασμένη κατοχύρωση Μηχανικού Περιβάλλοντος στην στήλη «Αναζήτηση Εργασίας» στην κατηγορία Χημικών Μηχανικών, που προκάλεσε την έντονη αντίδραση μελών του συλλόγου μας και του Δ.Σ. του Π.Α.Σ.Δ.Μ.Η.Π., καθώς, ως γνωστόν πρόκειται για δύο τελείως διαφορετικές και ανεξάρτητες, τόσο από απόψεως γνωστικού αντικείμενου όσο και από απόψεως επαγγελματικών προσόντων, ειδικοτήτων. Κατόπιν των ανωτέρω απαιτούμε την μη επανάληψη τέτοιου ατοπήματος και παρακαλείσθε να εντάσσετε κάθε νέα καταχώρηση Μηχανικού Περιβάλλοντος σε αντίστοιχη κατηγορία «Μηχανικών Περιβάλλοντος».

Με τιμή,

Το Δ.Σ. του ΠΑΣΔΜΗΠ

---

3) ΘΕΜΑ: “ΧΡΗΣΗ ΤΙΤΛΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ”

Τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε.

Θέμα: “Χρήση τίτλου Διπλωματούχου Μηχανικού Περιβάλλοντος”

Σχετ.

1. 15983/10-6-2005 επιστολή του συναδέλφου Πολιτικού Μηχανικού Κων/νου Τσαγκαράκη
2. 26597/20-10-2005 έγγραφό σας
3. Γνωμοδότηση του Νομικού συμβουλίου Τ.Ε.Ε. (19-11-2003) συνοδευτικό του Σχετ.2.

Όπως γνωρίζετε, από το 1993 λειτουργεί στην Ελλάδα τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Πολυτεχνική Σχολή Ξάνθης) και από το 1995 λειτουργεί και στο Πολυτεχνείο Κρήτης. Οι απόφοιτοι των τμημάτων ονομάζονται Διπλωματούχοι Μηχανικοί Περιβάλλοντος και λαμβάνουν από το Τ.Ε.Ε. την άδεια άσκησης επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τον νόμο Ν. 4663/1930 (άρθρο 2β) και Ν. 6422 (άρθρο 9) η παράνομη χρήση του τίτλου του Πολιτικού Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου και Μηχανολόγου Μηχανικού και Ναυπηγού Μηχανικού τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος με φυλάκιση 1-6 μήνες και χρηματική ποινή 2.000-15.000 δρχ. Παρόμοια ρύθμιση γίνεται στο Ν.4663/1930 για τους Αρχιτέκτονες και Τοπογράφους Μηχανικούς.

Για άλλη μια φορά απευθυνόμαστε στο Τ.Ε.Ε., ως φορέα που μας εκπροσωπεί και μεριμνά για την προστασία των μελών του, για να σας αναφέρουμε ότι η χρήση του τίτλου «Μηχανικός Περιβάλλοντος» έχει λάβει τη μορφή χιονοστιβάδας, με αποτέλεσμα ολοένα και περισσότεροι μηχανικοί να χρησιμοποιούν τον τίτλο αυτό στην επαγγελματική τους ζωή.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά σας παραθέτουμε ένα μικρό απόσπασμα από τα αποτελέσματα μιας απλής αναζήτησης στο διαδίκτυο. Σύμφωνα λοιπόν με ιστοσελίδες εταιριών και άλλων φορέων / προσώπων φαίνεται ότι αρκετοί συνάδελφοι χρησιμοποιούν τον τίτλο «Μηχανικός Περιβάλλοντος». Ένα ενδεικτικό (και σίγουρα όχι περιοριστικό) απόσπασμα των αποτελεσμάτων της αναζήτησης με τα πλήρη στοιχεία της ηλεκτρονικής διεύθυνσης ακολουθεί στη συνέχεια. Επίσης, επισυνάπτονται τα στοιχεία της ηλεκτρονικής δημοσίευσης.

Μπούρα Αγγελική, Μηχανικός Περιβάλλοντος,

<http://www.nomosphysis.org.gr/articles.php?artid=1468&lang=1&catid=6>

Σπύρος Παπαργηγόριου, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ – Μηχανικός Περιβάλλοντος

<http://www.erasmus.gr/web/pagesNew.asp?lang=2&page=631>

Ιωάννης Κωστοβασίλης, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ – Μηχανικός Περιβάλλοντος

<http://www.erasmus.gr/web/pagesNew.asp?lang=2&page=631>

Νίκη Σιούτα, Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός – Μηχανικός Περιβάλλοντος

<http://www.erasmus.gr/web/pagesNew.asp?lang=2&page=631>

Αδαμάντιος Σκορδύλης, Χημικός Μηχανικός, Δρ Μηχανικός Περιβάλλοντος

<http://www.erasmus.gr/web/pagesNew.asp?lang=2&page=631>

Θεοδώρα Παπαλάμπρου (Μηχανικός Περιβάλλοντος),

http://www.itia.ntua.gr/dafni/index_files/Page409.htm

Ευαγγελία Βονδικάκη (Μηχανικός Περιβάλλοντος)

http://www.itia.ntua.gr/dafni/index_files/Page409.htm

Σταύρος Τσιακαλάκης Μηχανικός Περιβάλλοντος

<http://www.buildings.gr/greek/ipiresies/ekpedefsi/viografika/TsiakalakisCV.htm>

Δρ. Αθηνά Μουρμούρη, Μηχανικός Περιβάλλοντος,

<http://www.nomosphysis.org.gr/articles.php?artid=148&lang=1&catid=6>

Κολοκούρης Ορέστης, Μηχανικός Περιβάλλοντος

http://www.tolimánitisagonias.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=131&Itemid=31

Ηλίας Μπερταχάς, Μηχανικός Περιβάλλοντος

<http://www.life-gizani.gr/pages/gr/lifefysh/team.htm>

Γεωργιτισπούλου Μαρία, Μηχανικός Περιβάλλοντος & Περιφερειακής Ανάπτυξης (Εκπαίδευση: Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)

<http://www.anro.gr/etairikoprofil/stelexiakodynamiko/stelexiakodynamiko.php>

Δημήτρης Κ. Παπασωτηρίου Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ – MSc Μηχανικός Περιβάλλοντος

www.epper.gr/documents/drasis_tom_all.doc

Μίχας Νίκος Πολιτικός Μηχανικός – Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc

<http://www.enveco.gr/gr/stelexh.htm>

Κούρτη Ιωάννα Χημικός Μηχανικός – Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc

<http://www.enveco.gr/gr/stelexh.htm>

Κοκκώνης Φρίξος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Η/Υ, Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc

<http://www.enveco.gr/gr/stelexh.htm>

Κατσέλης Γιάννης Μηχανικός Ορυκτών Πόρων- Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc

<http://www.enveco.gr/gr/stelexh.htm>

Νίκος Γκάρκουλας Χημικός και Μηχανικός Περιβάλλοντος (M. Eng)

<http://www.epem.gr/pdfs/profilepem.pdf>

Δρ. Αλέξανδρος Μακαριγάκης Μηχανολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Περιβάλλοντος (Ph.D.)

<http://www.plant-management.gr/online/article.asp?returnPage=SECTION&group=3&section=16&articleid=299>

Σας παρακαλώ να εξετάσετε και να μας ενημερώσετε εάν οι συνάδελφοι αυτοί έχουν το δικαίωμα χρήσης του τίτλου του «Μηχανικού Περιβάλλοντος». Σε διαφορετική περίπτωση σας παρακαλώ να κάνετε όλες τις απαραίτητες νομικές και πειθαρχικές ενέργειες. Σχετικά με το θέμα, στο σχετικό 3 αναφέρεται αυτολεξεί «Πέραν όμως των ποινικών κυρώσεων υπάρχει δικαίωμα δικαστικής προστασίας των διπλωματούχων μηχανικών (μελών του Τ.Ε.Ε.), αλλά και του Τ.Ε.Ε., έναντι όσων χρησιμοποιούν παρά το νόμο τον τίτλο αυτό και με την αγωγή και αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.»

Αναμένουμε για τις δικές σας ενέργειες.

Με τιμή,

Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος

«Ακολουθούν τα στοιχεία από τις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις.»

ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΟΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2002/91/ΕΚ

1) ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΟΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2002/91/ΕΚ

1. Υπουργείο Ανάπτυξης, Δ/ση Ενεργειακής Πολιτικής
2. Υπουργείο Ανάπτυξης, Δ/ση Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικ/σης Ενέργειας

Θέμα: Διαπιστευμένοι Εμπειρογνώμονες για την ενεργειακή πιστοποίηση των κτιρίων σύμφωνα με την οδηγία 2002/91/ΕΚ

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικών Περιβάλλοντος (ΠΑΣΔΜΗΠ) είναι το μοναδικό επίσημο επιστημονικό ομοιοεπαγγελματικό σωματείο των Μηχανικών Περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Μέλη του συλλόγου είναι απόφοιτοι των δύο τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και Πολυτεχνείο Κρήτης) αλλά και απόφοιτοι της αλλοδαπής εφόσον αμφότεροι κατέχουν άδεια άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανικού Περιβάλλοντος από το Τ.Ε.Ε.

Σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία 2002/91/ΕΚ της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την ενεργειακή πιστοποίηση των κτιρίων, την οποία τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόσουν από την 4/1/2006, περιγράφονται οι έννοιες της «ενεργειακής απόδοσης κτιρίου» και του «πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου». Σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας, υπεύθυνοι για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων θα είναι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες ειδικευμένοι ή/ και διαπιστευμένοι. Άλλωστε σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία [ΦΕΚ 880/Β 19/8/1998 (ΚΟΧΕΕ)], οι ενεργειακοί επιθεωρητές θα ενταχθούν σε Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών που δημιουργείται στο υπουργείο Ανάπτυξης και θα έχουν την ευθύνη διενέργειας των ενεργειακών ελέγχων και επιθεωρήσεων. Παρόλα αυτά, δεν γνωρίζουμε ακόμα ούτε λεπτομέρειες περί των προσόντων που θα πρέπει να κατέχουν οι ενεργειακοί επιθεωρητές ούτε τον τρόπο εγγραφής στο μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών. Επειδή συνέχεια γινόμαστε δέκτες ερωτημάτων από τα μέλη μας σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής της οδηγίας 2002/91/ΕΚ και δεδομένης της επιστημονικής συνάφειας της ειδικότητας του Μηχανικού Περιβάλλοντος με το αντικείμενο της εξοικονόμησης ενέργειας και του βιοκλιματικού σχεδιασμού ζητάμε:

1. Να μας ενημερώσετε σχετικά με την μεθοδολογία που θα θεσπιστεί στην Ελλάδα για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων (απαίτηση άρθρου 3 της 2002/91/ΕΚ).
2. Να μας ενημερώσετε σχετικά με τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι ειδικευμένοι εμπειρογνώμονες ή ενεργειακοί επιθεωρητές
3. Να μας ενημερώσετε σχετικά με τις απαιτήσεις εγγραφής στο μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών του Υπουργείου Ανάπτυξης και συγκεκριμένα για την ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος.

Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε βοήθεια ή/ και διευκρίνηση,

ΠΑΣΔΜΗΠ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΝΕΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ – ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε. ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

1) ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΝΕΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ – ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε. ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ, ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΔΜΗΠ

Συμμετοχή στη ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ: «Οι Μηχανικοί στο Δημόσιο Διάλογο για την Παιδεία. Θέσεις και Δράσεις του Τ.Ε.Ε.»

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΠΑΣΔΜΗΠ)

28-3-2006

Αγαπητοί συνάδελφοι,

ως Πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Διπλ. Μηχανικών Περιβάλλοντος νιώθω καταρχήν την ανάγκη να απευθύνω τις θερμές μας ευχαριστίες στην κα. Α. Μοροπούλου, Καθ. ΕΜΠ, μέλος Δ.Ε. Τ.Ε.Ε. η οποία στην ουσία είναι ο πρωτεργάτης της σημερινής εκδήλωσης.

Είναι πράγματι από τις ελάχιστες φορές που το ΤΕΕ ζητά την άποψη των επιστημονικών συλλόγων των λεγόμενων «νέων ειδικοτήτων» και για την ευκαιρία αυτή ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε. κ. Αλαβάνο.

Αλλά τι εννοούμε όταν λέμε «νέες ειδικότητες»; Είναι άραγε αυτό φαινόμενο σημερινό;

Ποιος τελικά χρειάζεται τις νέες ειδικότητες και γιατί τις δημιουργούμε αν είναι να παιδεύομαστε προσπαθώντας να τις οριοθετήσουμε επαγγελματικά;

Γιατί να μην έχουμε το 2006 τις ίδιες ειδικότητες που είχαμε και το 1930; Τι έχει αλλάξει στα χρόνια αυτά;

Τα παραπάνω ερωτήματα δεν είναι παρά «αφελείς» σκέψεις ενός νέου Μηχανικού, που τελειώνοντας το ελληνικό πολυτεχνείο διαπιστώνει ότι το επάγγελμα που επέλεξε να ασκεί ανήκει στις «νέες ειδικότητες».

Το να ανήκει στις «νέες ειδικότητες» όμως σημαίνει:

Αδύναμη εκπροσώπηση στο Τ.Ε.Ε. αφού δεν μπορεί να ψηφίσει τους συναδέλφους του της ίδιας ειδικότητας.

Ασφάλιση στο ΤΣΜΕΔΕ (το οποίο ασφαρίζει την ιδιότητα και όχι την εργασία) με διαφορετική ειδικότητα από την πραγματική.

Υποχρεωτική ανεργία για 4 τουλάχιστον χρόνια από την λήψη του πτυχίου. Ακόμα και μετά την τετραετία το μόνο που του επιτρέπουν να κάνει είναι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων το οποίο έτσι και αλλιώς το επιτρέπουν με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και σε ΟΛΕΣ τις ειδικότητες μηχανικών.

Άρνηση πρόσβασης σε βασικές πτυχές του επαγγέλματος του (διαχείριση υδατικών πόρων, αντιρρυπαντικές εγκαταστάσεις, ενεργειακός σχεδιασμός) τόσο στο μελετητικό όσο και στο κατασκευαστικό τομέα.

Άρνηση του δικαιώματος κατασκευής έργων της ειδικότητάς του.

Οικειοποίηση του επαγγελματικού του τίτλου (εννοείται παράνομη) από τις «παλαιές» ειδικότητες.

Οι «παλαιές» ειδικότητες με μια βεβαίωση από την γραμματεία της σχολής τους δηλώνουν ταυτοσημία με το πτυχίο του και στην ουσία τον υποκαθιστούν σε κάθε προκήρυξη του δημοσίου.

Οι ιδιώτες εργοδότες δεν το προτιμούν αφού προσλαμβάνοντας κάποια «παλαιή» ειδικότητα δεν ρισκάρουν και έχουν έναν Μηχανικό - Παντογνώστη για όλα τα αντικείμενα.

Πρέπει να αγωνιστεί να πείσει τις «παλαιές» ειδικότητες να του επιτρέψουν την ισότιμη συμμετοχή στον επαγγελματικό στίβο. Το αποτέλεσμα φυσικά είναι αβέβαιο και επαφίεται στο φιλότιμο και στην ευσυνειδησία (επαγγελματική και μη) κάθε «παλαιάς» ειδικότητας.

Θεωρείται «παράλογος» και τα αιτήματά του για ισότιμη πρόσβαση στο επάγγελμα με τους άλλους Μηχανικούς θεωρούνται «αχαλίνωτες επιθυμίες».

Τα μαθήματα που σπούδασε στο πολυτεχνείο θεωρούνται «εγκυκλοπαιδικές γνώσεις» με τις οποίες δεν μπορείς να πλησιάσει την πληρότητα και ποιότητα γνώσεων των «παλαιών ειδικοτήτων». Στην ουσία έχει «πλήρη άγνοια» του αντικειμένου του.

Όλα τα παραπάνω φυσικά και δεν ανήκουν στην σφαίρα της φαντασίας αλλά είναι καθημερινή πραγματικότητα των «νέων» ειδικοτήτων και έχουν αποτυπωθεί ακόμα και στα πρακτικά συνεδριάσεων οργάνων του Τ.Ε.Ε.

Για ποιο λόγο λοιπόν δημιουργούμε νέες ειδικότητες;

Η απάντηση είναι απλή: η δημιουργία νέων ειδικοτήτων συμβαδίζει με την εξέλιξη της επιστήμης και της διανοήσης και έρχεται να καλύψει νέες ανάγκες, είτε εξειδίκευσης, είτε διεπιστημονικής προσέγγισης των πραγμάτων. Συνήθως, αυτές οι ανάγκες δεν διαμορφώνονται τοπικά αλλά αποκτούν ένα ευρύτερο χαρακτήρα, με αποτέλεσμα μια γενικότερη απαίτηση για αλλαγή.

Όταν η δημιουργία νέων ειδικοτήτων είναι αποτέλεσμα τέτοιων διαδικασιών τότε είναι υγιής εκδήλωση της προοδευτικής σκέψης του ανθρώπου. Από την άλλη μεριά, τόσο η εξαναγκασμένη δημιουργία ειδικοτήτων χωρίς την ύπαρξη αντίστοιχης κοινωνικής ανάγκης όσο και η κόφευση στα καλέσματα της εξέλιξης είναι πράξη ενάντια στη δημιουργία, υπονομεύοντας τις επόμενες γενιές.

Το Τ.Ε.Ε. ως τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας και ως επαγγελματικός φορέας των Μηχανικών οφείλει να γνωμοδοτεί στην δημιουργία νέων τμημάτων, ιδιαίτερα επί των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων. Ιδιαίτερα πρέπει να απαιτεί να οριστούν ξεκάθαρα τα επαγγελματικά δικαιώματα κάθε «νέας» ειδικότητας πριν αυτή δεχθεί τους πρώτους φοιτητές.

Για την ιστορία να αναφέρω ότι η ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος, η οποία θεωρείται «νέα» στην ουσία εμφανίστηκε στις αρχές του δεκαετίας του 1960 ως μετεξέλιξη του Υγειονολόγου Μηχανικού. Στα τέλη της ίδιας δεκαετίας (1966) πλέον η ειδικότητα πήρε την οριστική της ονομασία «Μηχανικός Περιβάλλοντος». Το πως φτάσαμε σήμερα, 40 χρόνια μετά, να ονομάζουμε την ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος ακόμα «νέα» και να της δίνουμε περιορισμένα δικαιώματα έναντι των άλλων ειδικοτήτων είναι πράγματι γρίφος και μάλιστα για δυνατούς λύτες.

Με τιμή,

Ντζαμίλης Παναγιώτης

Πρόεδρος ΠΑΣΔΜΗΠ

2) ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΔΜΗΠ ΜΕ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Πρόεδρο Διοικούσας Επιτροπής Τ.Ε.Ε., κ. Αλαβάνο

Πρόεδρο Αντιπροσωπείας Τ.Ε.Ε., κ. Αγορή

Μέλη Διοικούσας Επιτροπής

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

(url: www.enveng.gr email: contact@enveng.gr)

Αθήνα, 26/9/2006

Προς :

Κύριε πρόεδρε,

Οι νέες ειδικότητες των μηχανικών αποτελούν μία πραγματικότητα στον τεχνικό κόσμο, συμμετέχουν στην παραγωγή του μελετητικού και κατασκευαστικού έργου της χώρας για περισσότερο από μία δεκαετία. Τα ειδικότερα θέματα άσκησης των αντίστοιχων επαγγελματιών ταλανίζουν την κατηγορία αυτή των μηχανικών που αποτελείται κατά κύριο λόγο από νέους ανθρώπους, έχουν αναδειχθεί και κοινοποιηθεί κατ' επανάληψη στο Τ.Ε.Ε. Θεωρούμε ότι η ιστορία και ο χαρακτήρας του Τ.Ε.Ε. δεν δικαιολογεί την καθυστέρηση της πλήρους ενσωμάτωσης των νέων ειδικοτήτων και της ρύθμισης των θεμάτων που τις αφορούν.

Ειδικότερα τα θέματα για τα οποία πιστεύουμε ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη επίλυσης, είναι:

1. Σεβασμό στο θεσμικό πλαίσιο που προσδιορίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των νέων ειδικοτήτων, το οποίο δεν εφαρμόζεται (ΓΕΜ) με αποτέλεσμα φαινόμενα αποκλεισμών στην αγορά εργασίας και αδυναμία πρόσβασης σε δραστηριότητες του γνωστικού μας αντικείμενου.

2. Δημιουργία νέων Επιστημονικών Επιτροπών Ειδικότητας σε αντιστοιχία με τους 13 τίτλους σπουδών μηχανικών των ελληνικών πολυτεχνικών τμημάτων ώστε να ασκείται ισότιμα το εκλογικό δικαίωμα όλων των μηχανικών. Στις εκλογές της 26ης Νοεμβρίου οι Μηχανικοί Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης και οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος δεν μπορούν να ψηφίσουν την ειδικότητα τους αφού δεν ανήκουν σε κάποια Επιστημονική Επιτροπή Ειδικότητας από αυτές που αναφέρονται στην προκήρυξη των εκλογών!

3. Τακτική χρηματοδότηση από το Τ.Ε.Ε. για την υποστήριξη της οργάνωσης, εξοπλισμού και λειτουργίας των Συλλόγων των Ειδικοτήτων ώστε να μπορούν να αναπτύξουν επιστημονική δράση και να ανταποκριθούν στις ανάγκες των μελών.

4. Στήριξη του Τ.Ε.Ε. για την επανεξέταση των όρων άσκησης των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο γνωστικό αντικείμενο των ΜΧΠΠΑ και των Μηχανικών Περιβάλλοντος από επαγγελματίες μη ειδικούς και χωρίς τις απαραίτητες γνώσεις, με σκοπό την διασφάλιση της ποιότητας των παραγόμενων μελετών στη χώρα και κατά συνέπεια του δημόσιου συμφέροντος

5. Εκπροσώπηση των νέων ειδικοτήτων σε όλα τα όργανα της πολιτείας, στα οποία το Τ.Ε.Ε. ορίζει εκπροσώπους (Γ.Ε.Μ., Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Αειφόρου Ανάπτυξης, κ.α.).

6. Ουσιαστική στήριξη της προσπάθειας των Συλλόγων των ειδικοτήτων, με παρέμβαση του Τ.Ε.Ε., για τον εμπλουτισμό των νέων οργανισμών των φορέων του δημοσίου με οργανικές θέσεις που να αντιστοιχούν στις νέες ειδικότητες μηχανικών.

7. Στήριξη του Τ.Ε.Ε. σε θέματα προκηρύξεων από ή μέσω ΑΣΕΠ όπου σε θέσεις κλάδων που αντιστοιχούν στον τίτλο της ειδικότητας αποκλείονται ή ανταγωνίζονται αθέμιτα οι Μηχανικοί των νέων ειδικοτήτων και ζητούνται, ως προαπαιτούμενοι τίτλοι σπουδών, τίτλοι άλλων ειδικοτήτων μηχανικών ή μη μηχανικών.

8. Αντιμετώπιση του θέματος της αντιποίησης του τίτλου σπουδών, που παρατηρείται στις διαδικασίες του Τ.Ε.Ε. (χαρακτηρισμός των ΜΧΠΠΑ ως Αρχιτέκτονες μηχανικοί, των Μηχανικών Περιβάλλοντος ως Πολιτικούς ή Χημικούς Μηχανικούς) αλλά και στην αγορά καθώς πολλοί επαγγελματίες προσπαθώντας να αξιοποιήσουν την δημοσιότητα και το ενδιαφέρον του κοινού για θέματα του γνωστικού αντικείμενου των νέων ειδικοτήτων (π.χ. περιβάλλον, ποιότητας ζωής, πολεοδομία, χωροταξία κλπ) οικειοποιούνται παρανόμως τον τίτλο σπουδών των νέων ειδικοτήτων.

Κύριε πρόεδρε,

το Τ.Ε.Ε. θα πρέπει να δει επί της ουσίας το θέμα και τα αιτήματα των νέων ειδικοτήτων, οι οποίες αντιμετωπίζουν αποκλεισμούς και συνθήκες μη υγιούς ανταγωνισμού για μεγάλο χρονικό διάστημα, αποτελούνται από νέους ανθρώπους στο σύνολό τους και σίγουρα έχουν να προσφέρουν στο Τεχνικό Επιμελητήριο αλλά και στην χώρα.

Πιστεύουμε ότι με τον τρόπο αυτό το Τ.Ε.Ε. θα δείξει την αληθινή του πρόθεση να ενσωματώσει στον τεχνικό κόσμο τις νέες ειδικότητες και να λειτουργήσει συνολικά υπέρ των μελών του, αντίθετα με την διάχυτη και δικαιολογημένη αίσθηση που υπάρχει ανάμεσα στα νέα του μέλη πως αποσιωπεί, αγνοεί και δεν επιλύει τα χρόνια προβλήματά τους όπως οφείλει σύμφωνα με τον θεσμικό και συλλογικό του ρόλο.

Με εκτίμηση,

Οι πρόεδροι των συλλόγων,

Σοφία Καζάκη Πρόεδρος ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ντζαμίλης Παναγιώτης ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ (Μ.Ε.Κ.).

1) ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ (Μ.Ε.Κ.).

Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε./ Γ.Γ.Δ.Ε.
Δ/ση Μητρώων & Τεχνικών Επαγγελμάτων (Δ15)
Τμήμα Εμπειρίας Κατασκευαστών

ΘΕΜΑ: Εγγραφή των Μηχανικών Περιβάλλοντος στο ΜΗΤΡΩΟ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ (Μ.Ε.Κ.).

Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι,

Η ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος αποτελεί μια σχετικά νέα ειδικότητα που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία του 1990, ως ανάγκη για εξειδικευμένη επιστημονική προσέγγιση στον τομέα του περιβάλλοντος. Είναι λοιπόν αναμενόμενο το Προεδρικό Διάταγμα 472/85 (ΦΕΚ 168/Α/2.10.85), το οποίο ορίζει όλα τα σχετικά για την εγγραφή στο Μ.Ε.Κ. και το οποίο δημοσιεύθηκε το 1985, να μην συμπεριλαμβάνει την ειδικότητα του Μηχανικού Περιβάλλοντος. Σύμφωνα με το ανωτέρω Π.Δ., στο Μ.Ε.Κ. μπορούν να εγγραφούν μηχανικοί ΑΕΙ όλων των γνωστών ειδικοτήτων, αλλά και μηχανικοί των ΤΕΙ και υπομηχανικοί. Θεωρούμε αυτονόητο ότι οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος πληρούν τις προϋποθέσεις για την εγγραφή τους στο Μ.Ε.Κ., σε κατηγορίες ανάλογες με αυτές του γνωστικού τους αντικείμενου. Επισημαίνουμε ότι έχει ήδη παρέλθει χρονικό διάστημα άνω δεκαετίας από την ίδρυση των Τμημάτων στα Πολυτεχνεία Ξάνθης και Χανίων και εκτιμούμε ότι οι νομοθετικές ρυθμίσεις οφείλουν, αν όχι να προηγούνται, τουλάχιστον να έπονται των εξελίξεων.

Μέλη του συλλόγου μας ρωτούν αν μπορούν να εγγραφούν στο ΜΕΚ. Επειδή αυτό δεν αποσαφηνίζεται από την υπηρεσία σας, ζητούμε να μας ενημερώσετε για την δυνατότητα εγγραφής των Μηχανικών Περιβάλλοντος στο ΜΕΚ.

Οι κατηγορίες στις οποίες θα μπορούσαν να εγγράφονται οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος, σύμφωνα πάντα με το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητάς τους, πιστεύουμε ότι θα μπορούσαν να είναι οι εξής:

- υδραυλικών έργων
- βιομηχανικών και ενεργειακών έργων

Επίσης, θα μπορούσαν να επιλεγούν και εξειδικευμένες εργασίες όπως:

- έργων καθαρισμού - επεξεργασίας νερού, και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων
- έργων πρασίνου

Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών των σχολών των Μηχανικών Περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με την έως τώρα επαγγελματική τους εμπειρία μπορεί να δικαιολογήσει την εγγραφή τους στις κατηγορίες και εξειδικευμένες εργασίες που αναφέρονται παραπάνω.

Αιτούμαστε την εξέταση του αιτήματός μας σε εύλογο χρόνο, καθότι μέχρι σήμερα, συνάδελφοί μας που απασχολούνται είτε στον κατασκευαστικό τομέα -κυρίως σε έργα καθαρισμού και επεξεργασίας νερού και υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων-, είτε ως υπάλληλοι σε εργοληπτικές επιχειρήσεις είτε ως μεμονωμένοι ελεύθεροι επαγγελματίες, δεν μπορούν να εγγραφούν στο Μ.Ε.Κ.

Συνημμένα σας υποβάλλουμε το Πρόγραμμα σπουδών των 2 Τμημάτων Μηχανικών Περιβάλλοντος της Ελλάδας.

Με εκτίμηση,

Ντζαμίλης Παναγιώτης - Πρόεδρος ΠΑΣΔΜΗΠ